

Crna Gora

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Odjeljenje za zaštitu podataka o ličnosti
i slobodan pristup informacijama

Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 243-998
www.mup.gov.me

18 broj: UPI-037/25-15726/3

21.07.2025.godine

Ministarstvo unutrašnjih poslova - Odjeljenje za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama, na osnovu člana 30 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list CG“, broj: 44/12 i 30/17), i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), rješavajući zahtjev za slobodan pristup informacijama NVO MANS, donosi

RJEŠENJE

1. Odobrava se pristup informaciji u posjedu Ministarstva unutrašnjih poslova-informacija koja se odnosi na dostavljanje kopija svih inicijativa uključujući sve odluke/rješenja/akte/planove/aktivnosti/ kao i konkretne očekivane korake ministarstva povodom izmjena postojećeg Zakona o strancima i imigracionih pravila, sve u cilju spriječavanja prakse masovnog doseljavanja stranaca posredstvom formalno otvorenih fiktivnih firmi.
2. Odobrenje iz tačke 1 dispozitiva, izvršiće se na način dostavljanjem kopije informacije.
3. Žalba protiv ovog rješenje ne odlaže njegovo izvršenje.

Obrazloženje

NVO MANS je podnijela zahtjev za pristup informacijama- informacija koja se odnosi na dostavljanje kopija svih inicijativa uključujući sve odluke/rješenja/akte/planove/aktivnosti/ kao i konkretne očekivane korake ministarstva povodom izmjena postojećeg Zakona o strancima i imigracionih pravila, sve u cilju spriječavanja prakse masovnog doseljavanja stranaca posredstvom formalno otvorenih fiktivnih firmi., UPI-037/25-15726 od 01.07.2025.godine. (Vaš broj 154102)

Ministarstvo unutrašnjih poslova, je nadležan organ shodno važećim zakonima, te se tražene informacije nalaze u posjedu ovog organa.

Razmatrajući zahtjev NVO MANS, organ je zaključio da je zahtjev opravdan, te da se istom treba udovoljiti.

Žalba na rješenje ne odlaže izvršenje, shodno članu 36 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu:

Protiv ovog rješenja dopuštena je žalba Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, u roku od 15 dana, od dana prijema ovog rješenja. Žalba se predaje ovom organu ili šalje putem pošte.

Rješenje je oslobođeno plaćanja takse, shodno članu 33 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list CG“, broj: 44/12 i 30/17).

NAČELNIK

Mirko Kovačević

Mirko Kovačević

CRNA GORA
VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
Direktorat za građanska stanja i lične isprave
04Broj: 037/25-15726/2
Podgorica, 16. jul 2025. godine

Odjeljenje za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama
Načelniku, Mirku Kovačeviću

Poštovani,

Postupajući po Vašem aktu broj i datum iz veze u prilogu Vam dostavljamo Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, obrazloženje kao i Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi. U vezi sa navedenim ističmo da Ministarstvo unutrašnjih poslova u kontinuitetu sprovodi aktivnosti koje se odnose na unaprijeđenje uslova na polju zakonitih migracija i usklađivanja sa pravnom tekovinom i najboljom praksom zemalja članica Evropske unije. Ovo je jedan od glavnih ciljeva koji oblikuju našu migracionu politiku i pravac aktivnosti u ovim oblastima i prenešen je u Strategiju o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021-2025. godine. U Akcionom planu za implementaciju Strategije, kao jedna od aktivnosti predviđena je izrada Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima. S tim u vezi, Rješenjem ministra unutrašnjih poslova obrazovana Međuresorska radna grupa za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, čiji se sastav kasnije izmijenio, zbog kadrovskih promjena u državnoj upravi i donijeto je Rješenje o izmjenama ovog rješenja. Pored predstavnika MUP-a u ovoj MRG grupi su i predstavnici Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva vanjskih poslova, Uprave policije, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Uprave prihoda i carina, Uprave za inspekcijske poslove, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Crvenog krsta Crne Gore, Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) - Predstavništvo u Crnoj Gori, Međunarodne organizacije za migracije (IOM) i NVO Juventasa.

Jedan od osnovnih razloga za donošenja ovog Zakona je prenošenje Direktive 96/71/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. decembra 1996. godine o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, Direktive 2014/67 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. o sprovođenju Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i Direktive 2018/957 Evropskog parlamenta i Vijeća od 28. juna 2018. godine o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga.

Takođe, potrebno je Zakon o strancima uskladiti sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola ("Službeni list CG", br. 67/2020).

Pored toga, potrebno je kroz izmjene i dopune Zakona o strancima potpuno prenošenje Direktive Savjeta 2003/86/EC od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice - 32003L0086, i to u

dijelu koji se odnosi na prestanak dozvole za privremeni boravak. Isto tako, kroz izmjene i dopune Zakona o strancima potrebno je potpuno prenošenje Direktive Savjeta 2003/109/EC od 25. decembra 2003. o statusu državljana trećih zemalja sa prebivalištem - 32003L0109, i to u dijelu koji se odnosi na prestanak dozvole za stalni boravak zbog odsustva iz Crne Gore, kao i u dijelu koji se odnosi na definisanje obrasca dozvole, odnosno napomene koja treba da stoji na obrascu: „Lice sa dugotrajnim boravkom u EU“ – ovo treba da važi samo za dozvole za stalni boravak koje su izdate u skladu sa stavom 1 člana 86 Zakona o strancima (stranci koji su imali pet godina privremenog boravka), kao i potpuno prenošenje Direktive 2004/38/EC.

Novina u Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima u odnosu na Nacrt zakona jeste ta što su definisane odredbe kojima će se omogućiti strancima da zahtjev za izdavanje dozvola (dozvola za privremeni boravak i dozvola za privremeni boravak i rad mogu podnijeti u elektronskom obliku, preko informacionog sistema kojim upravlja Ministarstvo unutrašnjih poslova). Takođe, definisane su i odredbe kojima bi se omogućilo strancima produženje privremenog boravka/rada iako im je istekla putna isprava. Isto tako, Predlogom zakona „prepoznaju“, odnosno omogućuje određene povoljnosti za regulisanje privremenog boravka radi zapošljavanje stranaca u IT sektoru u Crnoj Gori, radi zapošljavanje stranaca u djelatnosti zdravstvene zaštite i radi zapošljavanje stranaca na osnovu ugovora o radu za obavljanje poslova u domaćinstvu u Crnoj Gori.

Naravno, ovim zakonom je potrebno ukloniti određena nedostatke koji su se pojavili u praksi prilikom primjene važećeg zakona, kao i pojednostaviti proceduru za izdavanje/produženje dozvola za privremeni boravak i rad.

Pored prednje navedenih razloga, izmjenama i dopunama Zakona se pristupilo i zbog potrebne dodatne razrade postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, a na osnovu preporuka Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) i TAIEX misije Evropske komisije iz 2021. godine, koji su preporučili dodatnu razradu ovog postupka, kako bi se otklonili procesni nedostaci uočeni od početka implementacije ovog postupka 2018. godine, i jasno propisala prava i obaveze lica koja su pokrenula postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, odnosno osoba kojima je priznat status lica bez državljanstva.

Takođe u vezi sa predmetnim zahtjevom gdje se ukazuje na preduzete aktivnosti povodom izmjena važećeg Zakona o strancima, u cilju sprječavanja masovnog doseljavanja stranaca posredstvom formalno otvorenih fiktivnih firmi, ističemo da je **Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (član 35), predviđeno da se dozvola za privremeni boravak i rad za preduzetnike i izvršne direktore u privrednim društvima u kojima su oni jedini vlasnici ili vlasnici više od 51% kapitala može produžavati dok ispunjavaju zakonske uslove i ako imaju najmanje tri zaposlena koji imaju zaključene ugovore o radu na puno radno vrijeme, od kojih je jedan zaposleni crnogorski državljanin i obavezan osnivački kapital preduzeća od najmanje 1.500 eura.** Shodno naznačenom, jasno se može identifikovati cilj da se unaprijedi mehanizam kontrole i spriječavanje zloupotrebe instituta privremenog boravka i rada, naročito kroz osnivanje fiktivnih privrednih subjekata od strane stranih državljana. Efekat koji se želi postići ovom zakonskom intervencijom jeste uspostavljanje realnih i objektivno mjerljivih kriterijuma koji će garantovati da pravo na privremeni boravak i rad koriste isključivo oni

preduzetnici i izvršni direktori koji obavljaju stvarnu i ekonomsku djelatnost u Crnoj Gori, sa stvarnim uticajem na domaće tržište rada.

U dosadašnjem radu Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o strancima, koji je pripremio Ministarstvo unutrašnjih poslova, nakon što smo dobili pozitivno mišljenje SZZ je poslat EK, na mišljenje. Od strane EK smo obaviješteni da nadležni organi Crne Gore mogu da nastave proceduru na usvajanju ovog zakona, ali da će EK naknadno izvršiti procjenu usklađenosti zakona, i to nas povratno informisati, u smislu daljeg usaglašavanja ovog zakona sa direktivama EU. Zakon je poslat nadležnim ministarstvima i SZZ na međuresorsko usklađivanje, i nakon toga, Predlog zakona se, uz pribavljena mišljenja, kandiduje na nekoj od vladinih komisija i nakon što prođe proceduru usvajanja na Komisiji, predlog zakona se kandiduje na sjednici Vlade.

Shodno svemu naznačenom, može se zaključiti da je Ministarstvo unutrašnjih poslova, sa aspekta nadležnosti ovog organa, preduzelo u značajne aktivnosti u cilju uspostavljanja strateškog i normativnog okvira, kao i insitucionalne strukture koja će adekvatno odgovoriti na izazove koje sa sobom nosi povećani priliv migranata. Ukupno posmatrano, pravni sistem Crne Gore je u najvećoj mogućoj mjeri usklađen sa pravnom tekovinom EU, u oblastima iz pregovaračkog poglavlja 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost. Do punopravnog članstva, Crna Gora planira da preduzme normativne aktivnosti sa ciljem potpunog usaglašavanja sa pravnom tekovinom EU u segmentima u kojima trenutno nije usklađena, sa akcentom na, kako smo ranije i istakli, izmjene i dopune Zakona o strancima.

S uvažavanjem,

v.d. GENERALNI DIRKETOR
Dragan Dašić

Prilog: Kao u tekstu;

Obradivač:

Nataša Gardašević

Samostalna savjetnica I u Direkciji za strance, migracije i readmisiju

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA *

Član 1

U Zakonu o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24) član 4 mijenja se i glasi:

„Ovaj zakon ne primjenjuje se na stranca koji po međunarodnom pravu uživa privilegije i imunitete i članove porodice tog stranca koji sa njim žive u zajedničkom domaćinstvu, kao i stranca koji je član administrativno-tehničkog osoblja, lokalnog konzularnog i pomoćnog osoblja u stranom diplomatskom i konzularnom predstavništvu i član administrativno-tehničkog osoblja u predstavništvu međunarodne organizacije, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.“

Član 2

U članu 6 stav 1 tačka 1 poslije riječi: „brodarska knjižica“ dodaju se zarez i riječi: „putna isprava koju je izdao Međunarodni komitet Crvenog krsta“.

Član 3

U članu 8 stav 2 riječi: „organ uprave nadležan za policijske poslove“ zamjenjuju se riječima: „organizaciona jedinica organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove koja vrši policijske poslove“.

U stavu 7 poslije riječi: „u državi porijekla“ dodaju se riječi: „ili državi u koju treba da bude vraćen“.

Član 4

U članu 9 stav 1 riječi: „u koju je unesena viza ili važećom stranom putnom ispravom“ zamjenjuju se riječima: „i važećom vizom ili važećom putnom ispravom“.

U stavu 2 riječi: „čija važnost“ zamjenjuju se riječima: „čije važenje“.

Poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„Važećom se smatra lična karta čije važenje neće isteći najmanje tri mjeseca nakon planiranog datuma odlaska sa teritorije Crne Gore.“

Dosadašnji stav 6 postaje stav 7.

Član 5

Naziv poglavlja III mijenja se i glasi: „III. VIZE I VIZNI INFORMACIONI SISTEM“.

Član 6

U poglavlju III poslije naziva poglavlja dodaje se naziv potpoglavlja koji glasi: „1. Vize“.

Član 7

Član 18 mijenja se i glasi:

„Viza za duži boravak (viza D) izdaje se strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori duže od 90 dana, ali ne duže od 180 dana u vremenskom periodu od jedne godine, radi:

- obavljanja poslovnih aktivnosti, odnosno rada;
- vršenja službe u stranim diplomatsko-konzularnim predstavništvima i predstavništvima međunarodnih organizacija akreditovanim u Crnoj Gori;
- spajanja porodice;
- školovanja;

- učešća u programima međunarodne razmjene učenika i studenata ili drugim programima mladih;
- specijalizacije, stručnog osposobljavanja ili praktične obuke;
- naučnoistraživačkog rada;
- liječenja;
- korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti koju posjeduje u Crnoj Gori;
- obavljanja vjerske službe;
- obavljanja volonterskog rada u okviru Evropske volonterske službe;
- boravka u statusu digitalnog nomada;
- boravka u drugim slučajevima u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorom.

Viza za duži boravak (viza D) izdaje se za jedan ili više ulazaka u Crnu Goru.

Strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori radi obavljanja poslovnih aktivnosti, odnosno rada viza za duži boravak (viza D) može se izdati ako posjeduje garantno, odnosno pozivno pismo fizičkog ili pravnog lica ili drugi dokaz da će to fizičko ili pravno lice snositi troškove njegovog boravka u Crnoj Gori, uključujući i troškove smještaja i izdržavanja, kao i troškove napuštanja Crne Gore.

Strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori radi vršenja službe u stranim diplomatsko-konzularnim predstavništvima i predstavništvima međunarodnih organizacija akreditovanim u Crnoj Gori viza za duži boravak (viza D) može se izdati ako posjeduje dokaz o vršenju službe u tom predstavništvu.

Strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori radi spajanja porodice viza za duži boravak (viza D) može se izdati ako posjeduje dokaz da je član uže porodice crnogorskog državljanina ili stranca kome je odobren stalni ili privremeni boravak u Crnoj Gori, garantno pismo crnogorskog državljanina ili stranca čiji je član uže porodice ili drugi dokaz da će taj crnogorski državljanin ili stranac snositi troškove njegovog boravka u Crnoj Gori, uključujući i troškove smještaja i izdržavanja, kao i troškove napuštanja Crne Gore.

Strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori radi školovanja viza za duži boravak (viza D) može se izdati ako posjeduje dokaz o školovanju u Crnoj Gori, kao i dokaz o finansiranju troškova školovanja, izdržavanja, smještaja, zdravstvenog osiguranja i troškova povratka u državu čiji je državljanin.

Strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori radi učešća u programima međunarodne razmjene učenika i studenata ili drugim programima mladih viza za duži boravak (viza D) može se izdati ako posjeduje dokaz o učešću u programima međunarodne razmjene učenika i studenata ili drugim programima mladih, kao i dokaz o finansiranju troškova izdržavanja, smještaja, zdravstvenog osiguranja i troškova povratka u državu čiji je državljanin.

Strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori radi specijalizacije, stručnog osposobljavanja ili praktične obuke viza za duži boravak (viza D) može se izdati ako posjeduje dokaz da mu je odobrena specijalizacija, stručno osposobljavanje ili praktična obuka, kao i dokaz o finansiranju troškova specijalizacije, stručnog osposobljavanja ili praktične obuke, izdržavanja, smještaja, zdravstvenog osiguranja i troškova povratka u državu čiji je državljanin.

Strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori radi naučnoistraživačkog rada viza za duži boravak (viza D) može se izdati ako posjeduje dokaz o obavljanju naučnoistraživačkog rada u Crnoj Gori, kao i dokaz o finansiranju troškova izdržavanja, smještaja, zdravstvenog osiguranja i troškova povratka u državu čiji je državljanin.

Strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori radi liječenja viza za duži boravak (viza D) može se izdati ako posjeduje dokaz o liječenju u Crnoj Gori, dokaz o posjedovanju sredstava za plaćanje liječenja, kao i dokaz o finansiranju troškova izdržavanja, smještaja i troškova povratka u državu čiji je državljanin.

Strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori radi korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti koju posjeduje u Crnoj Gori viza za duži boravak (viza D) može se izdati ako posjeduje dokaz o vlasništvu na nepokretnosti u Crnoj Gori, kao i dokaz o finansiranju troškova izdržavanja, smještaja, zdravstvenog osiguranja i troškova povratka u državu čiji je državljanin.

Strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori radi obavljanja vjerske službe u Crnoj Gori viza za duži boravak (viza D) može se izdati ako posjeduje dokaz o obavljanju vjerske službe u vjerskoj zajednici koja je prijavila djelovanje i sjedište u Crnoj Gori, u skladu sa propisima kojima se uređuje pravni položaj vjerskih zajednica, kao i dokaz o finansiranju troškova izdržavanja, smještaja, zdravstvenog osiguranja i troškova povratka u državu čiji je državljanin.

Strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori radi obavljanja volonterskog rada u okviru Evropske volonterske službe viza za duži boravak (viza D) može se izdati ako posjeduje dokaz o volonterskom radu u programu Evropske volonterske službe, kao i dokaz o finansiranju troškova izdržavanja, smještaja, zdravstvenog osiguranja i troškova povratka u državu čiji je državljanin.

Strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori u statusu digitalnog nomada viza za duži boravak (viza D) može se izdati ako posjeduje dokaz o obavljanju poslova elektronskim putem za strano privredno društvo ili vlastito privredno društvo koje nije registrovano u Crnoj Gori, kao i dokaz o zdravstvenom osiguranju.

Bliže uslove za izdavanje vize za duži boravak (viza D) propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.“

Član 8

U članu 19 na kraju stava 2 tačka se briše i dodaju riječi: „ili preko viznog informacionog sistema iz člana 32a ovog zakona (u daljem tekstu: VIS), u skladu sa članom 26 stav 3 ovog zakona.“.

Član 9

Član 21 mijenja se i glasi:

„Zahtjev za izdavanje vize podnosi se diplomatsko-konzularnom predstavništvu, na propisanom obrascu lično.

Zahtjev za izdavanje vize podnosi se najkasnije u roku od 15 dana prije dana planiranog putovanja za vizu za kratki boravak (viza C), odnosno najkasnije u roku od 60 dana za vizu za duži boravak (viza D).

Izuzetno, ako postoje naročito opravdani razlozi humanitarne prirode (slučajevi prouzrokovani višom silom, teška bolest, trajni invaliditet i drugi opravdani slučajevi iz čijih se okolnosti može zaključiti da su humanitarnog karaktera), zahtjev za izdavanje vize se može podnijeti u roku kraćem od roka iz stava 2 ovog člana, ako stranac dostavi dokaz o postojanju tih razloga.

Stranac koji je upisan u putnu ispravu stranca koji podnosi zahtjev za izdavanje vize, podnosi zahtjev za izdavanje vize na obrascu iz stava 1 ovog člana.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, zahtjev za izdavanje vize za stranca može podnijeti ovlašćeno strano pravno lice iz člana 22 ovog zakona, a zahtjev za izdavanje vize za imaoa diplomatskog ili službenog pasoša, kao i za člana zvanične delegacije može podnijeti nadležni organ druge države uz diplomatsku notu.

Uz zahtjev za izdavanje vize prilažu se putna isprava, fotografija, dokazi o svrsi i uslovima tranzita ili boravka u Crnoj Gori i dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi.

Prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje vize od stranca se uzima fotografija, otisak deset prstiju i digitalizovani svojeručni potpis, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izdavanje lične karte.

Otisak deset prstiju i digitalizovani svojeručni potpis ne uzimaju se od djece mlađe od 12 godina života.

Fotografija, otisak deset prstiju i digitalizovani svojeručni potpis ne uzimaju se od stranca od koga su ti podaci uzeti u periodu od 59 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za izdavanje vize u ranijem postupku po zahtjevu za izdavanje vize.

Fotografija, otisak deset prstiju i digitalizovani svojeručni potpis, ne uzimaju se od najviših državnih funkcionera drugih država, članova državnih delegacija i predstavnika međunarodnih organizacija, ako je to u interesu Crne Gore.

Obrazac zahtjeva iz stava 1 ovog člana i dokaze o svrsi i uslovima tranzita ili boravka iz stava 6 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.“

Član 10

Član 21a mijenja se i glasi:

„Podnošenje zahtjeva za izdavanje vize u elektronskom obliku

Član 21a

Stranac može podnijeti zahtjev za izdavanje vize u elektronskom obliku preko VIS-a.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se na obrascu koji se nalazi na portalu VIS-a.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilažu se skenirana putna isprava, dokazi o svrsi i uslovima tranzita ili boravka u Crnoj Gori i fotografija u digitalnoj formi.

U slučaju podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, administrativna taksa plaća se preko sistema za elektronsku naplatu administrativnih taksi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Izgled i sadržaj obrasca iz stava 2 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.“

Član 11

U članu 26 st. 3 i 4 mijenjaju se i glase:

„Ako je zahtjev za izdavanje vize podnjet u skladu sa članom 21a ovog zakona, viza se izdaje preko VIS-a u elektronskom obliku i sadrži bar kod, fotografiju i lične podatke podnosioca zahtjeva.

Obrazac vize i način unošenja obrasca vize u stranu putnu ispravu u skladu sa stavom 1 ovog člana, obrazac za unošenje vize iz stava 2 ovog člana i obrazac i bliži sadržaj vize iz stava 3 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.“

Član 12

U članu 27 stav 2 riječi: “rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje vize strancu.” zamjenjuju se riječima: “odluku o odbijanju zahtjeva za izdavanje vize strancu na propisanom obrascu, u skladu sa standardima Evropske unije iz oblasti vizne politike.”.

U st. 3 i 4 riječ “rješenja” zamjenjuje se riječju “odluke”.

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

“Obrazac iz stava 2 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.”

Član 13

Poslije člana 32 dodaju se novo potpoglavlje i tri nova člana koji glase:

„2. Vizni informacioni sistem

Uspostavljanje i upravljanje

Član 32a

Organ državne uprave nadležan za vanjske poslove uspostavlja i upravlja VIS-om u skladu sa domaćim zakonodavstvom i standardima Evropske unije iz oblasti vizne politike.

VIS se koristi za prikupljanje, obradu, čuvanje i razmjenu podataka o vizama, obezbjeđivanje sigurnog i efikasnog procesa izdavanja viza, kao i olakšavanje saradnje organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove sa Ministarstvom, Agencijom i policijom, kao i saradnje sa drugim državama i međunarodnim organizacijama, u vezi sa kontrolom ulaska i boravka stranaca.

Način upravljanja i druga pitanja od značaja za funkcionisanje VIS-a, na predlog organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva, propisuje Vlada.

Pristup podacima

Član 32b

Podatke u VIS, iz okvira svojih nadležnosti, unose organ državne uprave nadležan za vanjske poslove, Ministarstvo, Agencija i policija.

Pristup podacima iz VIS-a imaju samo službenici organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove, Ministarstva, Agencije i policije, koji su ovlašćeni za pristup tim podacima.

Pristup podacima iz VIS-a ostvaruje se na način da se u svakom trenutku, sa sigurnošću, može utvrditi ko je pristupio VIS-u, u koju svrhu, kao i datum i vrijeme prijave i odjave sa VIS-a.

Postupak unošenja, izmjene, brisanja i korišćenja podataka iz VIS-a propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

Razmjena podataka

Član 32v

Ministarstvo, Agencija i policija dužni su da obezbijede tehničke uslove i sigurnosne standarde za pristup VIS-u radi elektronske razmjene podataka.

Tehničke uslove i sigurnosne standarde iz stava 1 ovog člana, na predlog organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva, propisuje Vlada.

Član 14

Poslije člana 33 dodaje se novi član koji glasi:

„Boravak stranca koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori

Član 33a

Stranac koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori nema pravo na boravak iz člana 33 ovog zakona.“

Član 15

U članu 36 stav 2 poslije riječi: „Crne Gore“ zarez se briše, a riječi: „a može se izreći i zabrana ulaska u Crnu Goru.“ zamjenjuju se riječima: „i izriče zabrana ulaska i boravka u Crnoj Gori.“

U stavu 3 poslije riječi „ulaska“ dodaju se riječi: „i boravka“, a riječi: „30 dana“ zamjenjuju se riječima: „90 dana“.

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od stava 2 ovog člana, strancu se neće izreći zabrana ulaska i boravka u Crnoj Gori ako postoje naročito opravdani razlozi humanitarne prirode (slučajevi prouzrokovani višom silom, teška bolest, trajni invaliditet i drugi opravdani slučajevi iz čijih se okolnosti može zaključiti da su humanitarnog karaktera) i ako stranac dostavi dokaz o postojanju tih razloga.“

U stavu 5 riječi: „stava 4“ zamjenjuju se riječima: „stava 5“.

Dosadašnji st. 4, 5 i 6 postaju st. 5, 6 i 7.

Član 16

U članu 38 poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Privremeni boravak iz stava 1 ovog člana može se produžiti samo ako stranac podnese zahtjev za produženje po istom pravnom osnovu po kom mu je odobren prethodni privremeni boravak.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, bez obzira na pravni osnov po kojem je odobren, privremeni boravak se može produžiti radi spajanja porodice članu uže porodice ili partneru u

zajednici života lica istog pola crnogorskog državljanina ili stranca kome je odobren stalni boravak u Crnoj Gori, samo ako se zahtjev za produženje privremenog boravka po tom osnovu podnese prije isteka važenja dozvole za privremeni boravak.“

Član 17

U članu 43 poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

“Za izdavanje dozvole za privremeni boravak radi spajanja porodice za stranca koji je član uže porodice ili partner u zajednici života lica istog pola crnogorskog državljanina nije potreban dokaz iz stava 1 tačka 1 ovog člana.

Zdravstveno osiguranje, u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana, je:

- putno zdravstveno osiguranje obezbijeđeno od ovlašćenog osiguravajućeg društva,
- zdravstveno osiguranje obezbijeđeno u skladu sa međunarodnim ugovorom, ili
- zdravstveno osiguranje u skladu sa zakonom.“

Član 18

U članu 44 st. 1 i 2 mijenjaju se i glase:

„Dozvola za privremeni boravak radi spajanja porodice izdaje se strancu koji je:

- 1) član uže porodice crnogorskog državljanina;
- 2) član uže porodice stranca kome je odobren stalni boravak u Crnoj Gori;
- 3) član uže porodice stranca kome je odobren privremeni boravak u Crnoj Gori;
- 4) partner u zajednici života lica istog pola crnogorskog državljanina;
- 5) partner u zajednici života lica istog pola stranca kome je odobren stalni boravak u Crnoj Gori; ili
- 6) partner u zajednici života lica istog pola stranca kome je odobren privremeni boravak u Crnoj Gori.

Članom uže porodice, u smislu stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana, smatraju se:

- 1) bračni supružnici;
- 2) njihova maloljetna djeca rođena u braku ili van braka;
- 3) djeca jednog od bračnih supružnika i usvojena djeca, do navršenih 18 godina života;
- 4) roditelji ili usvojitelji maloljetne djece.“

U stavu 4 poslije riječi “jednom” dodaje se riječ “bračnom”.

U stavu 5 poslije riječi “porodice” dodaju se zarez i riječi: “odnosno partneru u zajednici života lica istog pola”.

Član 19

U članu 45 stav 1 mijenja se i glasi:

„Dozvola za privremeni boravak radi spajanja porodice može se produžiti u slučaju kad je crnogorski državljanin, odnosno stranac koji je imao stalni boravak u Crnoj Gori umro, kao i u slučaju prestanka braka, odnosno životnog partnerstva lica istog pola koji su u Crnoj Gori trajali najmanje tri godine.”

Na kraju stava 3 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: “odnosno zajednice života lica istog pola.”

Član 20

Član 46 mijenja se i glasi:

“Brak, odnosno životno partnerstvo lica istog pola iz koristi

Član 46

Dozvola za privremeni boravak radi spajanja porodice neće se izdati strancu ako se utvrdi da je brak, odnosno životno partnerstvo lica istog pola zaključeno iz koristi.

Brakom, odnosno životnim partnerstvom lica istog pola iz koristi, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se brak odnosno životno partnerstvo lica istog pola koje je zaključeno sa namjerom da se ostvari ulazak ili boravak stranca u Crnoj Gori suprotno ovom zakonu.

Okolnosti koje mogu ukazivati da je brak, odnosno životno partnerstvo lica istog pola zaključeno iz koristi su da:

- 1) bračni supružnici, odnosno partneri u zajednici života lica istog pola ne održavaju bračnu, odnosno zajednicu života partnera;
- 2) bračni supružnici, odnosno partneri u zajednici života lica istog pola ne izvršavaju obaveze koje proizilaze iz braka, odnosno životnog partnerstva lica istog pola;
- 3) se bračni supružnici, odnosno partneri u zajednici života lica istog pola nijesu upoznali prije zaključenja braka, odnosno životnog partnerstva lica istog pola;
- 4) bračni supružnici, odnosno partneri u zajednici života lica istog pola ne govore jezikom koji oboje razumiju;
- 5) bračni supružnici, odnosno partneri u zajednici života lica istog pola ne daju istinite lične podatke prije zaključenja braka, odnosno životnog partnerstva lica istog pola;
- 6) su za zaključenje braka data materijalna sredstva, a nije u pitanju običaj davanja miraza, kad bračni supružnici dolaze iz zemalja u kojima je davanje miraza običaj;
- 7) postoje dokazi da su bračni supružnici, odnosno partneri u zajednici života lica istog pola i ranije zaključivali brak, odnosno životno partnerstvo lica istog pola iz koristi u Crnoj Gori ili u drugoj državi.“

Član 21

U članu 47 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Dozvola za privremeni boravak iz stava 1 ovog člana izdaje se na period dok traje školska, odnosno studijska godina u Crnoj Gori, u skladu sa propisima iz oblasti obrazovanja.“

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 22

U članu 52 stav 1 tačka 2 poslije riječi „pratnje“ stavlja se tačka-zarez, a riječi: „ili je nezakonito zaposlen u smislu propisa o radu;“ brišu se.

Poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) strancu koji je nezakonito zaposlen u smislu propisa o radu, ako je protiv poslodavca koji ga je zaposlio pokrenut krivični postupak;“.

Član 23

U članu 56 na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „kao i dokaz o vrijednosti nepokretnosti u određenoj visini koji izdaje organ uprave nadležan za naplatu poreza, u skladu sa zakonom.“.

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Bliže kriterijume i način utvrđivanja visine vrijednosti nepokretnosti iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada, na predlog Ministarstva.“

Član 24

Član 59 mijenja se i glasi:

“Utvrđivanje statusa lica bez državljanstva

Član 59

Zahtjev za utvrđivanje da je podnosilac zahtjeva lice bez državljanstva podnosi se lično Ministarstvu u mjestu boravka, na propisanom obrascu, o čemu se izdaje potvrda.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilaže se dokaz da podnosilac zahtjeva faktički boravi u Crnoj Gori najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva ili da članovi njegove uže porodice iz člana 44 stav 2 ovog zakona imaju crnogorsko državljanstvo, privremeni ili stalni boravak u Crnoj Gori.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana ne može podnijeti stranac koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori ili mu je odobren azil ili supsidijarna zaštita u skladu sa zakonom kojim se uređuje međunarodna i privremena zaštita stranaca.

Podnosilac zahtjeva iz stava 1 ovog člana oslobođen je plaćanja takse za pokretanje postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, u skladu sa zakonom kojim se uređuju administrativne takse.

Postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva može se pokrenuti po službenoj dužnosti kad Ministarstvo ima saznanja o činjenicama, podacima ili informacijama koja mogu ukazivati da lice nema državljanstvo nijedne države.

O zahtjevu iz stava 1 ovog člana Ministarstvo odlučuje rješenjem.

Ministarstvo će rješenjem odbiti zahtjev iz stava 1 ovog člana, ako:

- se u sprovedenom postupku utvrdi da je podnosilac zahtjeva državljanin određene države, odnosno da državljanstvo druge države može steći po zakonima te države;
- to zahtijevaju razlozi nacionalne, odnosno unutrašnje bezbjednosti;
- je podnosiocu zahtjeva izrečena zabrana ulaska i boravka u Crnoj Gori;
- je podnosilac zahtjeva u Crnoj Gori pravosnažno osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili nijesu prestale pravne posljedice osude;
- se utvrdi da je podnosilac zahtjeva u drugoj državi pravosnažno osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili nijesu prestale pravne posljedice osude.

Protiv rješenja iz stava 6 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Obrazac zahtjeva i potvrde iz stava 1 ovog člana, kao i bliže dokaze o faktičkom boravku iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Član 25

Poslije člana 59 dodaje se šest novih članova koji glase:

“Izjašnjavanje u postupku utvrđivanja statusa lica bez državljanstva

Član 59a

Nakon prijema zahtjeva iz člana 59 stav 1 ovog zakona, Ministarstvo će u najkraćem roku, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva pozvati lice koje je podnijelo taj zahtjev da se lično izjasni o svim činjenicama i okolnostima koje su od značaja za vođenje postupka i upoznati ga o pravima i obavezama koje ima tokom postupka.

Prava i obaveze podnosioca zahtjeva za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva

Član 59b

Do donošenja odluke po zahtjevu iz člana 59 stav 1 ovog zakona, podnosilac zahtjeva ima pravo na:

- 1) boravak u Crnoj Gori;
- 2) slobodu kretanja u Crnoj Gori;
- 3) hitnu medicinsku pomoć;
- 4) obrazovanje;
- 5) informacije neophodne za boravak i pravne savjete u vezi postupka za utvrđivanje da je podnosilac zahtjeva lice bez državljanstva;
- 6) komunikaciju sa Visokim komesarijatom Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR).

Pored prava iz stava 1 ovog člana, stranac koji je podnio zahtjev za utvrđivanje da je lice bez državljanstva, stiče pravo na rad protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja tog zahtjeva, ako Ministarstvo u tom roku nije donijelo odluku.

Podnosilac zahtjeva iz člana 59 stav 1 ovog zakona ima obavezu da:

- 1) poštuje Ustav, zakone i druge propise Crne Gore;
- 2) sarađuje sa državnim organima Crne Gore i postupa po njihovim nalogima i uputstvima;
- 3) da podatke neophodne za utvrđivanje identiteta i omogućiti uzimanje fotografije i otisaka prstiju, kao i druge provjere u cilju utvrđivanja identiteta i izdavanja isprava;

- 4) se odazove na poziv Ministarstva radi davanja informacija neophodnih za dalji tok postupka;
- 5) ostane na teritoriji Crne Gore za vrijeme trajanja postupka, osim ako mu Ministarstvo ne odobri izlazak;
- 6) obavijesti Ministarstvo o promjeni kontakt podataka, u roku od tri dana od dana promjene;
- 7) obavijesti Ministarstvo o promjeni adrese, u roku od tri dana od dana promjene.

Procjena dokaza u postupku utvrđivanja statusa lica bez državljanstva

Član 59v

U postupku po zahtjevu iz člana 59 stav 1 ovog zakona Ministarstvo će razmotriti sve raspoložive dokaze, uključujući izjašnjenja podnosioca zahtjeva, kako bi u razumnoj mjeri utvrdilo da se podnosilac zahtjeva ne smatra državljaninom države sa kojom ima razumnu povezanost.

Razumna povezanost sa drugom državom, u smislu stava 1 ovog člana, podrazumijeva povezanost podnosioca zahtjeva sa drugom državom, rođenjem, porodicom, brakom ili ranijim uobičajenim boravkom, u skladu sa zakonom te države.

U postupku po zahtjevu iz člana 59 stav 1 ovog zakona Ministarstvo može pribavljati, odnosno razmjenjivati podatke sa državnim organima, organima državne uprave i organima drugih država, međunarodnim organizacijama i nevladinim organizacijama.

Rok za odlučivanje o zahtjevu za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva

Član 59g

O zahtjevu iz člana 59 stav 1 ovog zakona Ministarstvo odlučuje rješenjem, u roku od jedne godine od dana podnošenja zahtjeva.

Rok iz stava 1 ovog člana može se produžiti za još šest mjeseci ako zahtjev za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva podrazumijeva utvrđivanje složenih činjenica i okolnosti radi razjašnjavanja složene pravne stvari.

Kad je opravdano očekivati da se odluka ne može donijeti u roku iz stava 1, odnosno stava 2 ovog člana, lice koje je podnijelo zahtjev iz člana 59 stav 1 ovog zakona o tome će biti obaviješteno pisanim putem i, na njegov zahtjev, će mu se dati obavještenje o razlozima zbog kojih nije moguće odlučiti u tom roku i o roku u kojem može očekivati odluku.

Prava lica za koja je utvrđeno da su lica bez državljanstva

Član 59d

Lice kome je u postupku po zahtjevu iz člana 59 stav 1 ovog zakona utvrđen status lica bez državljanstva ima pravo na:

- 1) boravak u Crnoj Gori;
- 2) rad;
- 3) zdravstvenu zaštitu;
- 4) obrazovanje;
- 5) besplatnu pravnu pomoć;
- 6) socijalnu zaštitu;
- 7) imovinu;
- 8) identifikacionu i putnu ispravu u skladu sa ovim zakonom.

Lice bez državljanstva ostvaruje prava iz stava 1 tač. 1 i 8 ovog člana u skladu sa ovim zakonom, a prava iz stava 1 tač. 2 do 7 ovog člana u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje način ostvarivanja tih prava.

Putna isprava za lica bez državljanstva

Član 59đ

Licu za koje se u postupku po zahtjevu iz člana 59 stav 1 ovog zakona utvrdi da je lice bez državljanstva Ministarstvo izdaje putnu ispravu za lice bez državljanstva, sa rokom važenja od tri godine, na osnovu koje može boraviti u Crnoj Gori.

Zahtjev za izdavanje putne isprave iz stava 1 ovog člana podnosi se Ministarstvu u mjestu boravka lica bez državljanstva, na propisanom obrascu.

Prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje putne isprave iz stava 1 ovog člana, od lica bez državljanstva uzima se fotografija, otisak dva prsta i digitalizovani svojeručni potpis, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izdavanje lične karte.

Obrazac putne isprave iz stava 1 ovog člana i obrazac zahtjeva iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

Član 26

Član 60 mijenja se i glasi:

„Dozvola za privremeni boravak za lice bez državljanstva

Član 60

Dozvola za privremeni boravak može se izdati licu za koje se u sprovedenom postupku utvrdi da je lice bez državljanstva ako ispunjava uslove iz člana 43 stav 1 tač. 4, 5 i 8 ovog zakona.

Dozvola za privremeni boravak iz stava 1 ovog člana je javna isprava kojom se dokazuje da je lice dobilo status lica bez državljanstva u Crnoj Gori i na osnovu koje može boraviti u Crnoj Gori.“

Član 27

Član 60a mijenja se i glasi:

„Privremeni boravak digitalnog nomada

Član 60a

Dozvola za privremeni boravak može se izdati digitalnom nomadu koji ispunjava uslove iz člana 43 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva priloži ugovor o radu ili drugi dokument kojim se dokazuje da stranac obavlja poslove elektronskim putem za strano privredno društvo ili vlastito privredno društvo koje nije registrovano u Crnoj Gori, kao i dokaz o registraciji tog privrednog društva u drugoj državi.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se sa rokom važenja do dvije godine i može se produžiti najduže još dvije godine, a nova se može izdati nakon isteka roka od šest mjeseci od isteka važenja privremenog boravka digitalnog nomada.

Digitalnom nomadu kojem je odobren privremeni boravak u Crnoj Gori mogu se, radi spajanja porodice, pridružiti članovi uže porodice.

Članom uže porodice, u smislu stava 3 ovog člana, smatraju se:

- 1) braćni supružnici;
- 2) njihova maloljetna djeca rođena u braku ili van braka;
- 3) djeca jednog od braćnih supružnika i usvojena djeca, do navršениh 18 godina života.

Bliže uslove i način izdavanja dozvole za privremeni boravak digitalnog nomada, kao i članova uže porodice propisuje Ministarstvo.”

Član 28

U članu 61 poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„Neposredno prilikom podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, podnosilac zahtjeva može ovlastiti pravno ili fizičko lice na propisanom obrascu da, u njegovo ime, preuzme dozvolu za privremeni boravak ili drugu odluku po zahtjevu.“

Stav 6 mijenja se i glasi:

„Obrazac zahtjeva iz stava 1 ovog člana i obrazac ovlašćenja iz stava 6 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Dosadašnji stav 6 postaje stav 7.

Član 29

Poslije člana 61 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Uzimanje podataka za izdavanje dozvole za privremeni boravak pomoću mobilne stanice

Član 61a

Starom, bolesnom i licu sa invaliditetom omogućava se olakšan način podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak upotrebom mobilne stanice radi uzimanja podataka za izdavanje te dozvole.

Obrazac zahtjeva za upotrebu mobilne stanice, način podnošenja zahtjeva, način postupanja po zahtjevu i način upotrebe mobilne stanice propisuje Ministarstvo.

Podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak elektronskim putem

Član 61b

Zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak stranac može podnijeti u elektronskom obliku preko informacionog sistema kojim upravlja Ministarstvo, na propisanom obrascu.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilažu se skenirani dokazi iz člana 43 stav 1 tač. 1 do 4 i tač. 7 i 9 ovog zakona.

Stranac iz stava 1 ovog člana dužan je da se, u roku od deset dana od dana ulaska u Crnu Goru, javi Ministarstvu u mjestu boravka, kako bi se od njega uzela fotografija, otisak dva prsta i digitalizovani svojeručni potpis, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izdavanje lične karte.

U slučaju podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, administrativna taksa plaća se preko sistema za elektronsku naplatu administrativnih taksi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Obrazac zahtjeva iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

Član 30

U članu 64 stav 1 poslije riječi „boravka,“ dodaju se riječi: „najranije u roku od 60, a“.

U stavu 2 poslije riječi: „licu bez državljanstva“ dodaju se zarez i riječi: „dokaz da ima obezbijeđen smještaj“.

Poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Ako postoje naročito opravdani razlozi humanitarne prirode (slučajevi prouzrokovani višom silom, teška bolest, trajni invaliditet i drugi opravdani slučajevi iz čijih se okolnosti može zaključiti da su humanitarnog karaktera) strancu se može odobriti produženje dozvole za privremeni boravak i ako mu je istekla važeća strana putna isprava ili lična karta stranca koju je izdao nadležni organ druge države, ako stranac pored dokaza iz stava 2 ovog člana dostavi dokaz i o postojanju tih razloga.

Za produženje dozvole za privremeni boravak radi korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti u Crnoj Gori, pored dokaza iz stava 2 ovog člana, prilaže se i dokaz o izvršenim obavezama po osnovu poreza za vrijeme trajanja te dozvole.“

Dosadašnji st. 3, 4 i 5 postaju st. 5, 6 i 7.

Član 31

U članu 65 stav 1 tačka 7 riječi: „brak zaključen“ zamjenjuju se riječima: „brak, odnosno životno partnerstvo lica istog pola zaključeno“.

Stav 2 mijenja se i glasi:

„Izuzetno od stava 1 tačka 3 ovog člana, dozvola za privremeni boravak radi spajanja porodice neće prestati da važi strancu koji je boravio van Crne Gore duže od 30 dana ako postoje naročito opravdani razlozi humanitarne prirode (slučajevi prouzrokovani višom silom, teška bolest, trajni invaliditet i drugi opravdani slučajevi iz čijih se okolnosti može zaključiti da

su humanitarnog karaktera) i ako stranac prethodno policiji dostavi dokaz o postojanju tih razloga.

Član 32

U članu 67 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od stava 1 ovog člana, bez dozvole za privremeni boravak i rad ili potvrde o prijavi rada može da radi stranac koji:

- 1) je podnio zahtjev za utvrđivanje da je lice bez državljanstva, ako je protekao rok od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva, a Ministarstvo nije donijelo odluku po tom zahtjevu;
- 2) traži međunarodnu zaštitu ako je protekao rok od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a Ministarstvo nije donijelo odluku po tom zahtjevu.“

Na kraju stava 4 tačka se briše i dodaju riječi: „ili dokaz da je protekao rok od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za utvrđivanje da je lice bez državljanstva o kojem Ministarstvo nije donijelo odluku ili dokaz da je protekao rok od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu o kojem Ministarstvo nije donijelo odluku.“

Dosadašnji st. 2 do 5 postaju st. 3 do 6.

Član 33

U članu 68 stav 3 na kraju tačke 2 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje nova tačka koja glasi:

“3) ustupanje stranca poslodavcu u Crnoj Gori preko agencije za privremeno ustupanje zaposlenih koja je registrovana van Crne Gore, u skladu sa članom 75a ovog zakona.”

Član 34

U članu 69 stav 1 tačka 2 briše se.

Dosadašnja tačka 3 postaje tačka 2.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Pored dokaza iz stava 1 ovog člana, kao dokaz o opravdanosti zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja stranca prilaže se i dokaz o stečenom nivou obrazovanja i kvalifikaciji.“

U stavu 2 poslije riječi: “tačka 1” dodaju se riječi: “i stava 2”.

U stavu 3 riječi: “67 godina” zamjenjuju se riječima: “66 godina”.

U uvodnoj rečenici stava 5 poslije riječi „radi” dodaju se riječi: “zapošljavanja i”.

Dosadašnji st. 2 do 5 postaju st. 3 do 6.

Član 35

Član 70 mijenja se i glasi:

„Dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja stranca izdaje se sa rokom važenja do jedne godine.

Dozvola iz stava 1 ovog člana može se produžiti najduže do dvije godine ako stranac ima zaključen ugovor o radu na puno radno vrijeme.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, dozvola za privremeni boravak i rad može se produžiti najduže do dvije godine strancu koji ima zaključene ugovore o radu na nepuno radno vrijeme na poziciji izvršnog direktora kod više poslodavaca, u skladu sa propisima o radu.

Dozvola za privremeni boravak i rad za preduzetnike i izvršne direktore u privrednim društvima u kojima su oni jedini vlasnici ili vlasnici više od 51% kapitala može se produžavati dok ispunjavaju uslove iz člana 43 ovog zakona i ako imaju najmanje tri zaposlena koji imaju zaključene ugovore o radu na puno radno vrijeme, od kojih je jedan zaposleni crnogorski državljanin, i obavezan osnivački kapital od najmanje 1.500 eura.

Strancu koji je zaposlen u privrednom društvu čije je poslovanje uređeno posebnim zakonom i za čije zasnivanje radnog odnosa je u skladu sa posebnim zakonom uslov dobijanje odobrenja nadležnog regulatora, dozvola iz stava 1 ovog člana može se produžiti za vrijeme važenja tog odobrenja.

Poslodavac je dužan da, u roku od 24 časa od dana izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja, sa strancem zaključi ugovor o radu i prijavi ga na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa propisima o radu.

Ako stranac ne stupi na rad u roku iz stava 6 ovog člana, poslodavac je dužan da, najkasnije u roku od tri dana, o tome obavijesti Ministarstvo radi poništavanja dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja.“

Član 36

Poslije člana 70 dodaju se tri nova člana koji glase:

„Zapošljavanje stranca u IT sektoru

Član 70a

Dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja može se izdati strancu koji se zapošljava u IT sektoru u Crnoj Gori ako ispunjava uslove iz člana 43 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva priloži ugovor o radu u IT sektoru zaključen sa poslodavcem u Crnoj Gori, na vrijeme od najmanje 12 mjeseci, u kojem mora biti naznačena neto godišnja zarada čiji iznos ne može biti niži od tri prosječne neto zarade u Crnoj Gori za godinu koja prethodi godini u kojoj se podnosi zahtjev, prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se sa rokom važenja do tri godine i može se produžiti najduže do tri godine.

Zahtjev za produženje dozvole iz stava 1 ovog člana stranac ili poslodavac podnosi Ministarstvu u mjestu boravka stranca, najkasnije u roku od 30 dana prije isteka važenja dozvole.

Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana prilaže se važeća strana putna isprava ili lična karta stranca koju je izdao nadležni organ druge države i dokaz o izvršenim obavezama po osnovu poreza i doprinosa za vrijeme trajanja dozvole za privremeni boravak i rad.

Na postupak produženja dozvole iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 80 ovog zakona.

Zapošljavanje stranca u djelatnosti zdravstvene zaštite

Član 70b

Dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja može se izdati strancu koji se zapošljava u djelatnosti zdravstvene zaštite u Crnoj Gori ako ispunjava uslove iz člana 43 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva priloži ugovor o radu u djelatnosti zdravstvene zaštite zaključen sa poslodavcem u Crnoj Gori, na vrijeme od najmanje 12 mjeseci, u kojem mora biti naznačena neto godišnja zarada čiji iznos ne može biti niži od tri prosječne neto zarade u Crnoj Gori za godinu koja prethodi godini u kojoj se podnosi zahtjev, prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike, kao i dokaz o stečenom nivou obrazovanja i kvalifikacije.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se sa rokom važenja do tri godine i može se produžiti najduže do tri godine.

Zahtjev za produženje dozvole iz stava 1 ovog člana stranac ili poslodavac podnosi Ministarstvu u mjestu boravka stranca, najkasnije u roku od 30 dana prije isteka važenja dozvole.

Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana prilaže se važeća strana putna isprava ili lična karta stranca koju je izdao nadležni organ druge države i dokaz o izvršenim obavezama po osnovu poreza i doprinosa za vrijeme trajanja dozvole za privremeni boravak i rad.

Na postupak produženja dozvole iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 80 ovog zakona.

Zapošljavanje stranca na osnovu ugovora o radu za obavljanje poslova u domaćinstvu

Član 70v

Dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja može se izdati strancu za obavljanje poslova u domaćinstvu u Crnoj Gori ako ispunjava uslove iz člana 43 ovog zakona, a kao dokaz o opravdanosti zahtjeva priloži ugovor o radu za obavljanje poslova u domaćinstvu, koji je sačinjen u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast zapošljavanja.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se sa rokom važenja do jedne godine i može se produžiti najduže do dvije godine.

Zahtjev za produženje dozvole iz stava 1 ovog člana stranac podnosi Ministarstvu u mjestu boravka stranca, najkasnije u roku od 30 dana prije isteka važenja dozvole.

Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana prilaže se važeća strana putna isprava ili lična karta stranca koju je izdao nadležni organ druge države i dokaz o izvršenim obavezama po osnovu poreza i doprinosa za vrijeme trajanja dozvole za privremeni boravak i rad.

Na postupak produženja dozvole iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 80 ovog zakona.“

Član 37

U članu 73 stav 1 tačka 4 riječ „stručne“ briše se.

Član 38

Poslije člana 75 dodaje se pet novih članova koji glase:

„Ustupanje stranca korisniku preko Agencije

Član 75a

Agencija za privremeno ustupanje zaposlenih koja je registrovana van Crne Gore (u daljem tekstu: Agencija) može ustupiti stranca poslodavcu u Crnoj Gori (u daljem tekstu: korisnik) na osnovu zaključenog sporazuma o ustupanju zaposlenih.

Poslodavcem stranca iz stava 1 ovog člana smatra se Agencija, osim u pogledu obaveze primjene propisa kojima se uređuju zaštita i zdravlje na radu u kom slučaju se poslodavcem smatra korisnik.

Uslovi za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi ustupanja stranca korisniku preko Agencije

Član 75b

Dozvola za privremeni boravak i rad radi ustupanja stranca korisniku preko Agencije izdaje se strancu koji ispunjava uslove iz člana 43 ovog zakona, a kao dokaze o opravdanosti zahtjeva, koji moraju biti prevedeni na crnogorski jezik od strane ovlašćenog prevodioca, priloži:

- 1) sporazum o ustupanju zaposlenog stranca zaključen između Agencije i korisnika;
- 2) dokaz da je stranac zaposlen kod Agencije;
- 3) dokaz nadležnog organa o socijalnom osiguranju;
- 4) dokaz o stečenom nivou obrazovanja i kvalifikaciji, za obavljanje poslova utvrđenih sporazumom iz tačke 1 ovog stava;
- 5) dokaz da ima najmanje jednu godinu radnog iskustva na poslovima koji su utvrđeni sporazumom iz tačke 1 ovog stava.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se sa rokom važenja do jedne godine i može se produžiti najduže do dvije godine.

Ostvarivanje prava upućenog radnika

Član 75v

Strano privredno društvo iz čl. 72 i 74 ovog zakona, odnosno Agencija dužni su da, nezavisno o pravu koje se primjenjuje na radni odnos upućenog stranca i osim ako nije drukčije

propisano ovim zakonom, za vrijeme upućivanja stranca u Crnu Goru primjenjuju odredbe propisa Crne Gore koji se odnose na:

- 1) maksimalno radno vrijeme i minimalno trajanje odmora;
- 2) minimalno plaćeni godišnji odmor;
- 3) zaradu, uključujući uvećanje zarade za prekovremeni rad;
- 4) uslove ustupanja zaposlenih preko agencija;
- 5) zaštitu i zdravlje na radu;
- 6) dodatak ili naknadu za troškove prevoza, hrane i smještaja za vrijeme dok pruža usluge odnosno obavlja poslove zbog kojih je stranac upućen u Crnu Goru, pod uslovom da na takav dodatak ili naknadu prema propisima Crne Gore ima pravo i zaposleni;
- 7) kvalitet smještaja u mjeri na koju ima pravo zaposleni iz Crne Gore koji obavlja poslove van svog uobičajenog mjesta rada;
- 8) zaštitne mjere za trudnice, žene koje se nalaze na porodiljskom, odnosno roditeljskom odsustvu, djecu i mlade;
- 9) jednako postupanje prema ženama i muškarcima i zabranu diskriminacije po drugim osnovima.

Izjava o upućivanju stranca

Član 75g

Strano privredno društvo iz čl. 72 i 74 ovog zakona, odnosno Agencija dužni su da, prije upućivanja stranca, podnesu inspekciji rada potpunu i tačnu izjavu o upućivanju stranca koja mora biti prevedena na crnogorski jezik od strane ovlašćenog prevodioca.

Izjava iz stava 1 ovog člana podnosi se elektronskim putem, na propisanom obrascu. Obrazac i sadržaj izjave iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Imenovanje lica koje čuva dokumenta

Član 75d

Strano privredno društvo iz čl. 72 i 74 ovog zakona, odnosno Agencija dužni su da u izjavi iz člana 75g ovog zakona ovlaste i imenuju lice koje će za vrijeme trajanja upućivanja stranca, u mjestu rada ili drugom određenom i dostupnom mjestu u Crnoj Gori, čuvati i na zahtjev inspekcije rada dati na uvid, u pisanom ili elektronskom obliku, dokumenta koja se odnose na upućivanje.

Strano privredno društvo iz čl. 72 i 74 ovog zakona, odnosno Agencija dužni su da licu iz stava 1 ovog člana izdaju potvrdu o njegovom ovlašćenju, a to lice je dužno da tu potvrdu stavi na uvid inspekciji rada, na njen zahtjev.

Dokumenta iz stava 1 ovog člana su:

- 1) fotokopija ugovora o radu ili drugog akta kojim je zasnovan radni odnos;
- 2) obračun zarade iz kojeg su vidljivi elementi zarade;
- 3) dokaz o isplati zarade;
- 4) evidencija o radnom vremenu;
- 5) dokaz nadležnog organa o socijalnom osiguranju;
- 6) dokumentacija iz oblasti zaštite i zdravlja na radu;
- 7) dozvola za privremeni boravak i rad.

Strano privredno društvo iz čl. 72 i 74 ovog zakona, odnosno Agencija dužni su da na zahtjev inspekcije rada dostave prevod potvrde iz stava 2 ovog člana i dokumenata iz stava 3 ovog člana na crnogorskom jeziku od strane ovlašćenog prevodioca."

Član 39

U članu 78 stav 1 poslije tačke 7 dodaju se tri nove tačke koje glase:

- „7a) koji je ustupljen korisniku preko Agencije, u skladu sa članom 75a ovog zakona;
- 7b) koji se zapošljava u IT sektoru;

7v) koji je državljanin države članice Evropske unije ili član njegove porodice bez obzira da li je taj član državljanin države članice Evropske unije, kao i državljanin Republike Island, Kneževine Lihtenštajn, Kraljevine Norveške i Švajcarske Konfederacije;“.

Član 40

U članu 79 stav 2 mijenja se i glasi:

„Pored dokaza o opravdanosti zahtjeva iz čl. 69, 73, 75, odnosno člana 75b ovog zakona, uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, stranac je dužan da priloži dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 43 stav 1 tač. 1 do 4 i tač. 7 i 9 ovog zakona, kao i dokaz o izvršenim obavezama po osnovu poreza i doprinosa za vrijeme trajanja dozvole za privremeni boravak i rad, ako je prethodno imao dozvolu za privremeni boravak i rad.“

U stavu 6 riječ „pet“ zamjenjuje se riječju „deset“.

Poslije stava 8 dodaje se novi stav koji glasi:

„Neposredno prilikom podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, podnosilac zahtjeva može ovlastiti poslodavca ili drugo pravno ili fizičko lice na propisanom obrascu da, u njegovo ime, preuzme dozvolu za privremeni boravak i rad ili drugu odluku po zahtjevu.“

Stav 9 mijenja se i glasi:

„Obrazac zahtjeva iz stava 1 ovog člana i obrazac ovlašćenja iz stava 9 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Dosadašnji stav 9 postaje stav 10.

Član 41

Poslije člana 79 dodaje se novi član koji glasi:

**„Podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad elektronskim putem
Član 79a**

Zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad stranac može podnijeti u elektronskom obliku preko informacionog sistema iz člana 61b stav 1 ovog zakona, na propisanom obrascu.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilažu se skenirani dokazi iz čl. 69, 73, 75, odnosno člana 75b ovog zakona, dokazi o ispunjenosti uslova iz člana 43 stav 1 tač. 1 do 4 i tač. 7 i 9 ovog zakona, kao i dokaz o izvršenim obavezama po osnovu poreza i doprinosa za vrijeme trajanja dozvole za privremeni boravak i rad, ako je stranac prethodno imao dozvolu za privremeni boravak i rad.

Stranac iz stava 1 ovog člana dužan je da se, u roku od deset dana od dana ulaska u Crnu Goru, javi Ministarstvu u mjestu boravka, kako bi se od njega uzela fotografija, otisak dva prsta i digitalizovani svojeručni potpis, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izdavanje lične karte.

U slučaju podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, administrativna taksa plaća se preko sistema za elektronsku naplatu administrativnih taksi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Obrazac zahtjeva iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

Član 42

U članu 81 stav 3 riječi: „tač. 1 i 3“ brišu se.

Član 43

Član 82 mijenja se i glasi:

„Zahtjev za produženje dozvole za privremeni boravak i rad stranac ili poslodavac podnosi Ministarstvu u mjestu boravka stranca, najranije u roku od 60, a najkasnije u roku od 30 dana prije isteka roka važenja dozvole za privremeni boravak i rad.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, za produženje dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja i sezonskog zapošljavanja prilaže se važeća strana putna isprava ili lična karta stranca koju je izdao nadležni organ druge države, dokaz da stranac ima obezbijeđen smještaj i pisana ponuda poslodavca za zapošljavanje stranca na određenom radnom mjestu, dokaz o izvršenim obavezama po osnovu poreza i doprinosa za vrijeme trajanja dozvole za privremeni boravak i rad, a ako je od dana uzimanja podataka iz člana 79 stav 3 ovog zakona proteklo pet godina, od stranca se uzimaju i ti podaci.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, za produženje dozvole za privremeni boravak i rad radi pružanja ugovorenih usluga i dozvole za privremeni boravak i rad radi kretanja lica unutar stranog privrednog društva prilaže se važeća strana putna isprava ili lična karta stranca koju je izdao nadležni organ druge države, dokaz o opravdanosti zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad, kao i dokaz o izvršenim obavezama po osnovu poreza i doprinosa za vrijeme trajanja dozvole za privremeni boravak i rad.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako postoje naročito opravdani razlozi humanitarne prirode (slučajevi prouzrokovani višom silom, teška bolest, trajni invaliditet i drugi opravdani slučajevi iz čijih se okolnosti može zaključiti da su humanitarnog karaktera) strancu se može odobriti produženje dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja i sezonskog zapošljavanja i ako mu je istekla važeća strana putna isprava ili lična karta stranca koju je izdao nadležni organ druge države, ako stranac pored dokaza iz stava 2 ovog člana dostavi dokaz i o postojanju tih razloga.

Ako se zahtjev za produženje dozvole za privremeni boravak i rad odobri, izdaje se dozvola za privremeni boravak i rad sa novim rokom važenja do jedne godine.

Na postupak produženja dozvole za privremeni boravak i rad primjenjuju se odredbe člana 80 ovog zakona.

Obrazac zahtjeva iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Član 44

U članu 83 stav 1 tačka 2 mijenja se i glasi:

„2) prestankom važenja ugovora o radu, ugovora o pružanju ugovorenih usluga, rješenja o privremenom raspoređivanju, odnosno sporazuma o ustupanju zaposlenog zaključenog između Agencije i korisnika;“.

U stavu 3 riječi: „tač. 3, 4, 5, 8 i 9“ zamjenjuju se riječima: „tač. 3, 4, 5, 7b, 7v, 8 i 9“.

U stavu 5 riječi: „tač. 2 do 6“ zamjenjuju se riječima: „tač. 2 do 11“.

Član 45

U članu 84 stav 1 tačka 2 riječi: „člana 70 stav 5“ zamjenjuju se riječima: „člana 70 stav 7“.

Član 46

U članu 85 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„O izdatim potvrdama iz stava 3 ovog člana Ministarstvo dostavlja obavještenje organu uprave nadležnom za poslove poreza, najkasnije u roku od deset dana od dana izdavanja potvrde.“

Dosadašnji stav 5 postaje stav 6.

Član 47

U članu 87 stav 1 tačka 2 mijenja se i glasi:

„2) čiji jedan roditelj, u trenutku njegovog rođenja, ima odobren stalni boravak;“.

Član 48

U članu 88 stav 1 na kraju tačke 5 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje nova tačka koja glasi:

“6) ima dokaz o izvršenim obavezama po osnovu poreza za vrijeme trajanja dozvole za privremeni boravak.“

Stav 3 briše se.

Poslije stava 4 dodaju se tri nova stava koji glase:

„Stranac koji je do dana podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za stalni boravak zakonito boravio u Crnoj Gori neprekidno pet godina na osnovu priznatog statusa lica bez državljanstva u skladu sa ovim zakonom, ne mora ispunjavati uslove iz stava 1 tač. 2, 3 i 4 ovog člana.

Vlada određuje stručnu organizaciju za utvrđivanje kriterijuma i provjeru znanja jezika iz stava 1 tačka 5 ovog člana.

Bliže uslove za izdavanje dozvole za stalni boravak iz stava 1 tač. 2, 3 i 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Dosadašnji stav 4 postaje stav 3.

Član 49

U članu 89 stav 3 riječi: „odobren azil ili supsidijarnu zaštitu“ zamjenjuju se riječima: “utvrđeno pravo na boravak odlukom o odobravanju međunarodne zaštite”.

U stavu 5 poslije riječi “za” dodaju se riječi: “stranca koji je završio osnovnu, odnosno srednju školu ili stekao visoko obrazovanje u Crnoj Gori, stranca koji je državljanin države koja je nastala na prostoru bivše SFRJ,”.

Član 50

Poslije člana 89 dodaje se novi član koji glasi:

„Uzimanje podataka za izdavanje dozvole za stalni boravak pomoću mobilne stanice

Član 89a

Starom, bolesnom i licu sa invaliditetom omogućava se olakšan način podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za stalni boravak upotrebom mobilne stanice radi uzimanja podataka za izdavanje te dozvole.

Obrazac zahtjeva za upotrebu mobilne stanice, način podnošenja zahtjeva, način postupanja po zahtjevu i način upotrebe mobilne stanice propisuje Ministarstvo.“

Član 51

U članu 90 stav 7 mijenja se i glasi:

„Stalni boravak neće se odobriti strancu ako mu je, poslije podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za stalni boravak, ukinut status izbjeglice ili dodatna zaštita, odnosno poništen azil ili supsidijarna zaštita u dijelu koji se odnosi na odobravanje prava na boravak u Crnoj Gori ili ukinut status lica bez državljanstva.“

Član 52

U članu 91 stav 3 mijenja se i glasi:

„Zahtjev za produženje dozvole za stalni boravak stranac podnosi Ministarstvu u mjestu boravka, najranije u roku od 60 dana prije isteka roka važenja dozvole.“

Član 53

U članu 92 poslije stava 7 dodaje se novi stav koji glasi:

“Obrazac dozvole za stalni boravak, kao i visinu naknade iz stava 6 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

Član 54

U članu 94 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od stava 1 tačka 5 ovog člana, stalni boravak neće prestati da važi strancu koji je neprekidno boravio duže od jedne godine u drugoj državi ako postoje naročito opravdani razlozi humanitarne prirode (slučajevi prouzrokovani višom silom, teška bolest, trajni invaliditet i drugi opravdani slučajevi iz čijih se okolnosti može zaključiti da su humanitarnog karaktera) i ako stranac policiji dostavi dokaz o postojanju tih razloga.

U stavu 4 riječi: „tač. 1 do 5” zamjenjuju se riječima: „tač. 1 do 6”.

U st. 5 i 6 riječi: „stava 3” zamjenjuju se riječima: „stava 4”.

U stavu 7 riječi: „ulaska iz stava 5” zamjenjuju se riječima: „ulaska i boravka iz stava 6”.

U stavu 8 riječi: „stava 3” zamjenjuju se riječima: „stava 4”.

Dosadašnji st. 2 do 8 postaju st. 3 do 9.

Član 55

U članu 95 stav 1 riječi: „član 59 stav 5,” zamjenjuju se riječima: „član 59 stav 7,”.

Član 56

U članu 100 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Turistička organizacija ili nadležni organ lokalne uprave dužni su da dostave policiji prijavu, odnosno odjavu boravka koja sadrži podatke propisane u članu 96 stav 8 ovog zakona.

U stavu 2 riječi: „odmah po prijemu prijave.” zamjenjuju se riječima: „najkasnije u roku od 12 časova od prijema prijave, odnosno odjave.”.

Dosadašnji st. 2, 3 i 4 postaju st. 3, 4 i 5.

Član 57

U članu 107 stav 7 poslije riječi „Policija” riječ „može” briše se, riječ „izreći” zamjenjuje se riječju „izriče”, a riječi: „30 dana” zamjenjuju se riječima: „90 dana”.

Poslije stava 7 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od stava 7 ovog člana, strancu se neće izreći zabrana ulaska i boravka u Crnu Goru ako postoje naročito opravdani razlozi humanitarne prirode (slučajevi prouzrokovani višom silom, teška bolest, trajni invaliditet i drugi opravdani slučajevi iz čijih se okolnosti može zaključiti da su humanitarnog karaktera) i ako stranac dostavi dokaz o postojanju tih razloga.”

Dosadašnji st. 8 do 11 postaju st. 9 do 12.

Član 58

U članu 110 stav 3 tačka 3 poslije riječi „brak” dodaju se riječi: „ili životno partnerstvo lica istog pola”.

U stavu 4 riječi: „tri mjeseca” zamjenjuju se riječima: „180 dana”.

Član 59

U članu 114 stav 1 tačka 1 riječi: „st. 1, 2 i 3” zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2, 3 i 5”.

Član 60

U članu 140 stav 1 poslije tačke 3 dodaje se nova tačka koja glasi:

„3a) ima dozvolu za privremeni boravak ili dozvolu za privremeni boravak i rad i državljanin je države sa liste država porijekla stranaca kojima se može izdati putni list za stranca ako postoje naročito opravdani razlozi humanitarne prirode (slučajevi prouzrokovani višom silom, teška bolest, trajni invaliditet i drugi opravdani slučajevi iz čijih se okolnosti može zaključiti da su humanitarnog karaktera);”.

U st. 3 i 4 riječi: „tač. 1, 2 i 3” zamjenjuju se riječima: „tač. 1, 2, 3 i 3a”.

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„Listu država porijekla iz stava 1 tačka 3a ovog člana utvrđuje Vlada, na predlog Ministarstva.”

Član 61

Član 141 mijenja se i glasi:

“Putni list za stranca izdaje:

- 1) Ministarstvo, u slučajevima iz člana 140 stav 1 tač. 1, 2, 3a i 4 i stav 2 ovog zakona;
- 2) diplomatsko-konzularno predstavništvo, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, u slučaju iz člana 140 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

Putni list za stranca u slučajevima iz člana 140 stav 1 tač. 1, 2, 3 i 4 i stava 2 ovog zakona izdaje se sa rokom važenja do 30 dana, a u slučaju iz člana 140 stav 1 tačka 3a ovog zakona do isteka dozvole za privremeni boravak, odnosno dozvole za privremeni boravak i rad.

Obrazac putnog lista za stranca izrađuje Ministarstvo u skladu sa članom 41 st. 5 i 6 ovog zakona.

Obrazac putnog lista za stranca propisuje Ministarstvo.“

Član 62

U članu 142 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Obrazac posebne putne isprave izrađuje Ministarstvo u skladu sa članom 41 st. 5 i 6 ovog zakona.“

U stavu 3 riječi: „i izrađuje“ brišu se.

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 63

U članu 149 stav 1 na kraju tačke 2 riječ „ili“ briše se.

Na kraju tačke 3 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom, dodaju riječ „ili“ i nova tačka koja glasi:

“4) nije vratio dozvolu za privremeni boravak, dozvolu za privremeni boravak i rad, odnosno dozvolu za stalni boravak u skladu sa članom 147 ovog zakona.”

Član 64

U članu 159 stav 1 tačka 3 poslije riječi „razlozi“ dodaju se riječi: „iz člana 152 ovog zakona“.

Član 65

U članu 165 stav 4 riječ „supružnik“ zamjenjuje se riječima: „bračni supružnik“.

U uvodnoj rečenici stava 5 riječ „supružnik“ zamjenjuje se riječima: „bračni supružnik“.

U tački 1 riječ „supružnici“ zamjenjuje se riječima: „bračni supružnici“.

U tač. 2 i 3 riječi: „bračnih drugova“ zamjenjuju se riječima: „bračnih supružnika“.

Član 66

U članu 167 stav 6 riječ „supružnik“ zamjenjuje se riječima: „bračni supružnik“.

Član 67

U članu 178 u uvodnoj rečenici stava 3 riječ „Porodicom,“ zamjenjuje se riječima: „Članom porodice,“.

Tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) bračni supružnici, odnosno partneri u zajednici života lica istog pola;“.

U tač. 2 i 3 riječi: „supružnika ili partnera;“ zamjenjuju se riječima: „bračnih supružnika ili partnera u zajednici života lica istog pola;“.

U stavu 4 riječi: “Islanda, Knjaževine Lihtenštajn,” zamjenjuju se riječima: “Republike Island, Kneževine Lihtenštajn,”.

Član 68

U članu 180 stav 1 i članu 181 stav 1 riječi: „stav 6“ zamjenjuju se riječima: „stav 7“.

Član 69

U članu 185 stav 1 riječi: „stav 9“ zamjenjuju se riječima: „stav 10“.

Član 70

U članu 206 stav 5 riječi: „st. 1 i 3“ zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2 i 3“.
Stav 7 briše se.

Član 71

U članu 210 stav 1 tačka 7 poslije riječi: „privremenoj zaštiti“ dodaju se riječi: „ili dokaz da je protekao rok od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za utvrđivanje da je lice bez državljanstva o kojem Ministarstvo nije donijelo odluku ili dokaz da je protekao rok od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu o kojem Ministarstvo nije donijelo odluku (član 67 stav 5);“.

Poslije tačke 8 dodaje se nova tačka koja glasi:

“8a) ima manje od tri zaposlena, koji imaju zaključene ugovore o radu na nepuno radno vrijeme, od kojih niti jedan zaposleni nije crnogorski državljanin (član 70 stav 4);“.

Član 72

U članu 212 stav 1 poslije tačke 6 dodaje se nova tačka koja glasi:

„6a) turistička organizacija ili nadležni organ lokalne uprave policiji ne dostavi prijavu, odnosno odjavu boravka, koja ne sadrži sve obavezne podatke propisane u članu 96 stav 8 ovog zakona (član 100 stav 2);“.

Tačka 7 mijenja se i glasi:

„7) policiji ne dostavi prijavu, odnosno odjavu elektronskim putem, najkasnije u roku od 12 časova po prijemu prijave, odnosno odjave (član 100 stav 3);“.

Na kraju tačke 10 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje nova tačka koja glasi:

“11) ako nije ispunio obavezu vraćanja isprava iz člana 147 stav 1 ovog zakona (član 149 stav 1 tačka 4).“.

Član 73

Poslije člana 216b dodaje se novi član koji glasi:

“Član 216v

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se, odnosno uskladiti sa ovim zakonom u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 74

Poslije člana 217 dodaje se novi član koji glasi:

“Član 217a

Postupci za izdavanje i produženje vize započeti prije dana stupanja na snagu ovog zakona okončaću se u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24).

Postupci za izdavanje i produženje dozvole za privremeni boravak, dozvole za privremeni boravak i rad, dozvole za stalni boravak i potvrde o prijavi rada započeti prije dana

stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24).

Postupci po zahtjevu za utvrđivanje da je podnosilac zahtjeva lice bez državljanstva započeti prije dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24).

Postupci po zahtjevu za izdavanje putnog lista za stranca i posebne putne isprave za stranca započeti prije dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24).“

Član 75

Poslije člana 218 dodaje se novi član koji glasi:

“Član 218a

Dozvola za stalni boravak, dozvola za privremeni boravak, dozvola za privremeni boravak i rad, potvrda o prijavi rada, putna isprava za lice bez državljanstva, putni list za stranca i posebna putna isprava za stranca, koji su izdati u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24) važe do isteka perioda na koji su izdate.”

Član 76

Poslije člana 221a dodaje se novi član koji glasi:

“Član 221b

Odredbe člana 21 st. 7 do 10, člana 68 stav 3 tačka 3, čl. 75, 75a, 75b, 75v i 75g i člana 78 stav 1 tač. 7a i 7v ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Do ulaska Crne Gore u Evropsku uniju na podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja i uručenje dozvole primjenjivaće se član 79 ovog zakona, pri čemu je stranac dužan da podnese dokaze o opravdanosti zahtjeva iz člana 69 ovog zakona.

Član 77

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

**U ovaj zakon prenesene su Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2004/38/EZ od 29. aprila 2004. godine o pravu građana Unije i članova njihovih porodica na slobodno kretanje i boravak na teritoriji države članice, o izmjenama i dopunama Regulative (EEZ) br. 1612/68 i ukidanju direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ, Direktiva Savjeta 2003/109/EZ od 25. decembra 2003. godine o statusu državljana trećih zemalja koji imaju stalni boravak, Direktiva Savjeta 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. godine o pravu na spajanje porodice, Direktiva Savjeta 2009/52/EZ od 25. juna 2009. godine o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih država sa nezakonitim boravkom, Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/36/EU od 26. februara 2014. godine o uslovima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika, Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 96/71/EZ od 16. decembra 1996. godine o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/67/EU od 15. maja 2014. godine o sprovođenju Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjenama i dopunama Regulative (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj saradnji putem Informacionog sistema unutrašnjeg tržišta ("Regulativa IMI") i Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2018/957 od 28. juna 2018. godine o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga.*

Crna Gora
Ministarstvo unutrašnjih poslova
Direktorat za upravne poslove, državljanstvo i strance

04Br: 040/23-31795/2

24. jul 2023. godine

**IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
NACRTU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
STRANCIMA**

Programom rada Vlade Crne Gore za 2023. godine, predviđena je izrada Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, u III Kvartalu 2023. godine. U skladu sa navedenom obavezom Ministarstvo unutrašnjih poslova je, na osnovu čl. 12 i 14 Zakona o državnoj upravi ("Službeni list CG", br. 78/2018, 70/2021 i 52/2022), i člana 9 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija (Službeni list CG", br. 41/2018), a nakon sprovedene procedure za izbor predstavnika/ca nevladinih organizacija, 08.11.2021. godine donijelo Rješenje o obrazovanju Međuresorske radne grupe za izradu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima.

S obzirom da je donijeta nova Uredba o organizaciji i načinu rada državne uprave, kao i da je, u međuvremenu, došlo do kadrovskih promjena u pojedinim organima uprave ovo rješenje je izmijenjeno i donijeto je novo Rješenje, 01broj: 078/21-22667/2 od 21.07.2022. godine. Članovi/ce Međuresorske radne grupe su predstavnici/ce sljedećih institucija: Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva prosvjete, Ministarstva vanjskih poslova, Uprave policije, Uprave za inspekcijske poslove, Uprave prihoda i carina, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Crvenog krsta Crne Gore, Zajednice opština Crne Gore, Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) - Predstavništva u Crnoj Gori, Međunarodne organizacija za migracije (IOM) i NVO Pravnog Centra. Zadatak Međuresorske radne grupe je bio da izradi Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima.

Javna rasprava o Nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima počela je 1. juna i trajala je 40 dana, zaključno sa 10. julom 2023. godine.

Na osnovu člana 15 stav 1 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Službeni list CG", br. 41/2018), Ministarstvo unutrašnjih poslova je 1.

juna 2023. godine uputilo Javni poziv za sprovođenje Javne rasprave o Nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima.

O održavanju Javne rasprave javnost je informisana putem objavljivanja Javnog poziva na sajtu Ministarstva unutrašnjih poslova i portalu e - uprave (01. juna 2023. godine).

Link na Javnom pozivu: Poziv za javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (www.gov.me)

U okviru Javne rasprave o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima organizovana su dva okrugla stola, i to, prvi je održan 19.06.2023. godine u Hotelu "AMI" u Petrovcu (u saradnji sa Unijom poslodavaca Crne Gore), i drugi je održan 29.06.2023. godine u Hotelu "RAMADA" u Podgorici (u saradnji sa Visokim komesarijatom Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR)).

Primjedbe, predloge i sugestije na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima su dostavili:

- Ministarstvo vanjskih poslova
- Ministarstvo javne uprave
- Ministarstvo rada i socijalnog staranja
- Unija poslodavaca Crne Gore
- Visoki komesarijat Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) - Predstavništva u Crnoj Gori (u daljem tekstu: UNHCR)
- Like a Bird Consulting d.o.o.
- PM Hotels d.o.o. 8Hotel Regent Porto Montenegro)
- Leading Investments Consulting d.o.o. Podgorica
- Centar za edukaciju, prevođenje i izdavaštvo „Educo Centar„
- Asocijacija poslovnih žena Crne Gore (Sanja Petrović)
- Adriatic marinas D.O.O. Tivat (Porto Montenegro)
- Kolektivne primjedbe od predstavnika sledećih kompanija: Moja Porodica DOO – Direktor Elmira Nasirova, Asgard Business Solutions DOO – Direktor Juri Čekmarev I First Line Software DOO - Državni direktor Timur Musaev
- Voli Trade d.o.o. Podgorica
- Advokatska kancelarija „Komnenić i partneri“, Ankarski bulevar broj 16, Podgorica
- Fizička lica - Kristina Novaković

Ministarstvo vanjskih poslova			
član Nacrta zakona	predložene izmjene	obrazloženje	odgovor obrađivača
Član 6	U članu 18a stav 2 molimo za izmjenu padeža, na način kako slijedi: Lične podatke koji se unose u VIS, podatke o podnešenim zahtjevima za vizu, izdatim, produženim,	Generalni direktorat za konzularne poslove i saradnju sa iseljeništvom predložio je uvođenje novog člana 18 a koji se odnosi na Vizni informacioni sistem, a kojim bi se stvorio pravni osnov za	Prihvata se Obrazloženje: Predložena izmjena člana 18 stav 2 se odnosi na upotrebu padeža u ispravnom obliku, te se stoga prihvata.

	odbijenim, poništenim i ukinutim vizama, kao i način čuvanja i korištenja podataka, na predlog organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove i uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva, propisuje Vlada.	donošenje posebnog propisa (Uredbe) kojim će se urediti postupak funkcionisanja VIS-a, podjela nadležnosti svih organa uključenih u postupak obrade zahtjeva i izdavanja viza, uzimanja biometrijskih podataka, način komunikacije i saradnje svih organa uključenih u postupak izdavanja viza (MVP, DKP-a, MUP, ANB, UP), razmjena informacija na nivou CG, razmjenu informacija sa drugim državama ili međunarodnim organizacijama i sl. S tim u vezi potrebna je konsultacija sa Sekretarijatom za zakonodavstvo da li je predloženi pravni osnov dovoljno široko postavljen da obuhvati sve gore navedeno.	
Član 9	Potrebna je ispravka stava 3 u članu 9 na način: Stav 3 mijenja se i glasi: Protiv odluke iz stava 2 i 3 ovog člana, organu državne uprave nadležnom za vanjske poslove može se izjaviti žalba, preko diplomatsko-konzularnog predstavništva, u roku	U članu 27 uvedena dvostepenost na način da u prvom stepenu po zahtjevima odlučuje diplomatsko-konzularno predstavništvo odlukom i definisano da se u slučajevima zastupanja, diplomatsko-konzularnom predstavništvu druge države odluka o odbijanju zahtjeva za	Prihvata se Obrazloženje: Jezičko upodobljavanje člana 27 stav 3 sa predloženom izmjenom kojom se propisuje da u prvom stepenu po zahtjevima odlučuje diplomatsko-konzularno predstavništvo odlukom, a ne rješenjem što je zaostala odredba iz važećeg Zakona o strancima. Iz tog razloga predlog se prihvata.

	od osam dana od dana prijema odluke.	izdavanje vize i razlozi na kojima je odluka zasnovana dostavljaju se na posebnom obrascu čiju sadržinu propisuje organ nadležan za vanjske poslove.	
Predlažemo dodavanje novog člana 21b	Podnošenje zahtjeva online 21b Stranac može podnijeti zahtjev za izdavanje vize online preko posebnog web servisa za online apliciranje kojim upravlja organ državne uprave nadležan za vanjske poslove. Uz zahtjev za izdavanje vize prilažu se putna isprava, fotografija, dokazi o svrsi i uslovima tranzita ili boravka u Crnoj Gori i dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi. Bliži način podnošenja zahtjeva i dokumentacije iz stava 1 i 2 ovog člana, kao i postupak izdavanja viza propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.	Obrazloženje: Članom 8 Predloga zakona propisano je da se zahtjev za izdavanje vize, osim lično i preko ovlašćenog pravnog lica, može podnijeti i online. Istovremeno je uveden pravni osnov za donošenje posebnog pravnog akta kojim će se urediti bliži način podnošenja zahtjeva i dokumentacije, kao i postupak izdavanja viza u slučajevima online podnošenja zahtjeva za vize.	Prihvata se Obrazloženje: Članom 19 propisano je da vizu izdaje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove, koje propisuje i način izdavanja viza. S tim u vezi Ministarstvo vanjskih predložilo je uvođenje mogućnosti online apliciranja u skladu sa svojim zakonskim nadležnostima iz kog razloga je predlog prihvaćen.
Ministarstvo javne uprave			
Izmjene člana 61 važećeg zakona	Predlažemo izmjene člana 61 Zakona o strancima, kojim je ureden način	Vlada Crne Gore, donijela je Odluku o obrazovanju Savjeta za elektronsku upravu	Prihvata se Obrazloženje: Članom 61 stav 1 važećeg

podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak stranaca, na način da se digitalnom nomadu omogući podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i elektronskim putem.

("Službeni list CG", br. 73/22 i 30/23). Zadaci Savjeta, shodno navedenoj odluci, između ostalog odnose se i na iniciranje izmjena postojeće zakonske regulative iz oblasti digitalizacije i elektronske uprave, kao i na predlaganje mjere za usklađivanje zakonodavnog i administrativnog okvira u cilju unapređenja razvoja elektronske uprave.

U skladu sa zadacima utvrđenim Odlukom o obrazovanju, Savjet za elektronsku upravu, između ostalog u više navrata razmatrao je i pitanje digitalnih nomada u Crnoj Gori, budući da je Vlada Crne Gore u decembru 2021. godine donijela Program za privlačenje digitalnih nomada do 2025. godine, sa Akcionim planom za 2022. godinu.

Razmatrajući pitanje digitalnih nomada u Crnoj Gori uzastopno na više održanih sjednica Savjet za elektronsku upravu je mišljenja da je potrebno izvršiti izmjene člana 61 Zakona o strancima, kojim je uređen način podnošenja zahtjeva

Zakona o strancima propisano je da se zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak podnosi lično Ministarstvu u mjestu boravka, na propisanom obrascu, o čemu se izdaje potvrda.

Mišljenja smo da je u narednom periodu potrebno razvijati elektronske servise kako bi se ovoj, a i ostalim kategorijama stranaca, omogućilo elektronsko podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola, što je u državama okruženja već moguće pa je iz tog razloga ova primjedba prihvaćena.

Iz tog razloga izmijenjen je stav 1 u članu 61, tako da glasi:

U članu 61 stav 1 poslije riječi: „podnosi lično“ dodaju se: „ili elektronskim putem“.

Mišljenja smo da bi možda bilo potrebno da se odloži primjena ove odredbe dok se ne stvore tehničke pretpostavke.

		za izdavanje dozvole za privremeni boravak stranaca, na način da se digitalnom nomadu omogućí podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i elektronskim putem. Takođe, u skladu sa Akcionim planom za 2022. godinu, Programa za privlačenje digitalnih nomada do 2025. godine, Ministarstvo javne uprave razvilo je sajt koji će biti informativnog karaktera i sadržati sva uputstva i smjernice za digitalne nomade, kako bi na jednom mjestu imali sve informacije o obavezama i benefitima u skladu sa važećim propisima. Kroz implementaciju tog sajta stvoreni su tehnički uslovi za podnošenje elektronskog zahtjeva od strane digitalnog nomada, te Ministarstvo unutrašnjih poslova u tom pravcu ne bi imalo tehničkih aktivnosti, već je tu vrstu podrške odradilo Ministarstvo javne uprave. Isto tako, Savjet za elektronsku upravu prikupio je uporedna	
--	--	--	--

		rješenja u smislu procedura dobijanja dozvola za boravak za digitalne nomade za zemlje EU, ali i za Albaniju kod koje se to odvija online, koja u cilju upoznavanja u prilogu dostavljamo.	
Ministarstvo rada i socijalnog staranja			
Član 26	Član 26 koji se odnosi na član 67 stav 1 tačka 8 Zakona o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22) dopuniti na sljedeći način: Poslije riječi: zahtjeva za međunarodnu zaštitu“ dodaje se zarez i riječi: „odnosno od dana podnošenja zahtjeva za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva“.	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Prihvata se Obrazloženje: U pitanju je tehničko upodobljavanje ove odredbe u Nacrtu zakona pa je iz tog razloga primjedba prihvaćena.
Član 28	Član 28 koji se odnosi na član 69 Zakona o strancima: Predlog: u članu 69 stav 1 tačka 2 mijenja se i glasi: „dokaz o stečenoj kvalifikaciji nivoa obrazovanja, odnosno stručnoj kvalifikaciji;“ Komentar: nijesmo saglasni sa predloženom dopunom dva nova stava, koji se dodaju poslije stava 2 u članu 69.	Pod sezonskim zapošljavanjem stranca, u smislu Zakona o strancima, podrazumijeva se radni odnos na određeno vrijeme radi obavljanja sezonskih poslova u djelatnostima sezonskog karaktera. Dozvola za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja izdaje se sa rokom važenja do šest mjeseci u vremenskom periodu od jedne godine, a izuzetno se može produžiti za još dva mjeseca kod istog ili drugog poslodavca,	Ne prihvata se Obrazloženje: Mišljenja smo da predlog treba odbiti i da dokaz o stečenoj kvalifikaciji nivoa obrazovanja, odnosno stručnoj kvalifikaciji za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja ne moraju da prilažu stranci koji podnose zahtjev. Na ovaj način se pojednostavljuje procedura za izdavanje ovih dozvola i ide u prilog zastupljenoj praksi, budući da je uglavnom niže kvalifikovana radna snaga zastupljena na sezonskim

		pri čemu rok važenja dozvole ne može biti duži od osam mjeseci u vremenskom periodu od jedne godine. U odnosu na dozvolu za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja, koja se izdaje sa rokom važenja do jedne godine, i može se produžiti najduže do dvije godine, razlika je u vremenskom trajanju dozvole za privremeni boravak i rad koja se izdaje radi sezonskog zapošljavanja i u vrsti posla koje stranac treba da obavlja-sezonski posao u djelatnostima sezonskog karaktera. Nakon izdavanja navedenih dozvola, Zakon o strancima propisuje istu obavezu za poslodavce kod kojih će stranci da rade. Poslodavac je dužan da u roku od 24 časa od dana izdavanja istih sa strancem zaključi ugovor o radu i prijavi ga na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa propisima o radu. Zakonom o radu („Sl. list CG“, br. 74/19, 8/21, 59/21, 68/21, 145/21), koji se primjenjuje na	poslovima. Prihvata se Obrazloženje: Primjedba koja se odnosi na stav koji definiše izuzetak od stava 2 ovog člana, odnosno da se dozvola za privremeni boravak i rad može produžiti do dvije godine strancu koji ima zaključene ugovore o radu na nepuno radno vrijeme na poziciji izvršnog direktora kod više poslodavaca, se prihvata i ista je ugrađena u član 70 važećeg zakona.
--	--	--	--

zaposlene koji rade na teritoriji Crne Gore kod domaćeg ili stranog pravnog ili fizičkog lica, uključujući i strance koji rade kod poslodavaca u Crnoj Gori, propisano je da ugovor o radu može da zaključi lice koje ispunjava opšte uslove predviđene ovim zakonom i posebne uslove predviđene zakonom, drugim propisima i aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Imajući u vidu navedeno, jedan od dokaza kojim se potvrđuje da zaposleni ispunjava posebne uslove za zasnivanje radnog odnosa, kako u slučaju zaključivanja ugovora o radu na neodređeno vrijeme, tako i u slučaju zaključivanja ugovora o radu na određeno vrijeme, je dokaz o o stečenoj kvalifikaciji nivoa obrazovanja, odnosno stručnoj kvalifikaciji.

Stoga, smatramo da se ne može praviti razlika u dokazima koji se zahtijevaju za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja u

		odnosu na dokaze koji se zahtijevaju za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja. Takođe, smatramo da treba brisati predloženi novi stav koji se odnosi na mogućnost produženja dozvole za privremeni boravak i rad strancu koji ima zaključene ugovore o radu na nepuno radno vrijeme kao izvršni direktor kod više poslodavaca. Razlog-u članu 69 Zakona o strancima propisuju se uslovi za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad, ali ne i uslovi za njeno produženje. Navedeno treba precizirati u članu 70.	
Član 29	Član 29 koji se odnosi na član 70 Zakona o strancima: Smatramo da treba brisati predloženi novi stav koji se odnosi na mogućnost produženja dozvole za privremeni boravak i rad strancu koji ima zaključene ugovore o radu na nepuno radno vrijeme kao izvršni direktor kod više poslodavaca. Predlažemo sljedeće: U članu 70 poslije stava 2 dodaje se novi	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Prihvata se Obrazloženje: Primjedba koja se odnosi na važeći član 70 Zakona o strancima prihvata se tako da se radi preciznosti mijenja čitav član 70 zakona.

	stav koji glasi: „Dozvola za privremeni boravak i rad iz člana 66 stav 3 ovog zakona može se produžiti najduže do dvije godine za obavljanje poslova izvršnog direktora kod više poslodavaca, u skladu sa propisima o radu.“ Predloženi novi stav, koji slijedi nakon stava 5 u članu 70 je nejasan. (značajno se razlikuje u odnosu na početni predlog koji se odnosio na članove Upravnog odbora, a ne i na ostale zaposlene).		
Član 30	Predlažemo da poslije člana 75 dodaju se pet novih članova (umjesto poslije člana 71) koji glase: „Ustupanje stranca poslodavcu u Crnoj Gori preko agencije za privremeno ustupanje zaposlenih, koja je registrovana van Crne Gore Član 75a Agencija za privremeno ustupanje zaposlenih koja je registrovana van Crne Gore može ustupiti stranca poslodavcu u Crnoj Gori (u daljem tekstu: korisnik) na osnovu međusobno zaključenog	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Prihvata se Obrazloženje: Kako je jedan od osnovnih razloga za donošenja ovog Zakona prenošenje Direktive 96/71/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. decembra 1996. godine o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, Direktive 2014/67 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. o sprovođenju Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, Direktive 2018/957 Evropskog parlamenta i Vijeća od 28. juna 2018. godine o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj saradnji

	sporazuma o ustupanju zaposlenih. Agencija iz stava 1 ovog člana smatra se poslodavcem zaposlenog koji je upućen na rad u Crnu Goru. Izuzetno od stava 2 ovog člana, korisnik se u odnosu na ustupljenog stranca smatra poslodavcem u smislu obaveze primjene propisa kojima se uređuje zaštita i zdravlje na radu.“ (Ovaj tekst treba da bude umjesto predloženog člana 71e.) Član 75b umjesto predloženog člana 71d Član 75b Uslovi za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi ustupanja stranca poslodavcu u Crnoj Gori preko agencije za privremeno ustupanje zaposlenih, koja je registrovana van Crne Gore Izmijeniti tač. 1, 4 i 5 u stavu 1, kao i stav 2 predloženog člana 71d, tako da glase: 1) sporazum o ustupanju zaposlenog stranca, zaključen	putem Informacionog sistema unutrašnjeg tržišta („Uredba IMI”), i da Ministarstvo rada i socijalnog staranja kreira politiku zapošljavanja i rada stranaca u Crnoj Gori, i da je članom 14 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni listi CG", br. 49/2022, 52/2022, 56/2022, 82/2022, 110/2022 i 139/2022), propisano da MRSS, pored ostalih, vrši poslove uprave koji se odnose na tržišta rada i zapošljavanja, zarade i druga primanja iz rada i po osnovu rada, izdavanje dozvola za rad agencijama za zapošljavanje, pripremu predloga za utvrđivanje godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, usklađivanje domaćih propisa iz okvira svoje nadležnosti sa pravnom tekovinom Evropske unije, kao i da je MRSS koordinator za Pregovaračko poglavlje 2 - Sloboda kretanja radnika i koordinator za Pregovaračko poglavlje 19 - Socijalna politika i zapošljavanje, to su prihvaćene sve sugestije na član 30 Nacrta zakona.
--	---	---

između agencije i korisnika;

4) dokaz o stečenoj kvalifikaciji nivoa obrazovanja, odnosno stručnoj kvalifikaciji, za obavljanje poslova, utvrđenih sporazumom iz tačke 1 ovog stava;

5) dokaz da ima najmanje jednu godinu radnog iskustva za obavljanje poslova koji su utvrđeni sporazumom iz tačke 1 ovog stava.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se sa rokom važenja do jedne godine i može se produžiti najduže do dvije godine.

75c -predloženi član 71a

U predloženom članu 71a stav 1 poslije riječi: „strano privredno društvo“ dodaje se zarez i riječi: „odnosno agencija iz člana 75a ovog zakona“.

75d-predloženi član 71b

U predloženom članu 71b stav 1 poslije riječi: „strano privredno društvo“ dodaje se zarez i riječi: „odnosno agencija iz člana 75a

	ovog zakona“. 75e-predloženi član 71c U predloženom članu 71c stav 1 riječi: „dužno je da u izjavi iz člana 71b“ zamjenjuju se riječima: „odnosno agencija iz člana 75a ovog zakona dužno je da u izjavi iz člana 71d“. U stavu 2 ovog člana poslije riječi: „strano privredno društvo“ dodaje se zarez i riječi: „odnosno agencija iz člana 75a ovog zakona“. U stavu 3 ovog člana poslije riječi: „strano privredno društvo“ dodaje se zarez i riječi: „odnosno agencija iz člana 75a ovog zakona“.		
Član 31	Član 31 koji se odnosi na član 79 Zakona o strancima Predlog: U članu 79 stav 2 riječi: “iz člana 73, odnosno 75“ zamjenjuju se riječima: “iz člana 69, 73, 75, odnosno 75b“.	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Prihvata se Obrazloženje: U pitanju je pravno - tehničko upodobljavanje teksta Nacrta zakona
Član 32	Član 32 koji se odnosi na član 82 Zakona o strancima U predloženom novom stavu, koji se dodaje poslije stava 2	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Prihvata se Obrazloženje: U pitanju je pravno - tehničko upodobljavanje teksta Nacrta zakona

	člana 82 Zakona riječi: "nostifikaciji diplome o stečenom nivou obrazovanja i kvalifikacije" zamjenjuju se riječima: „priznavanju inostrane obrazovne isprave, odnosno inostranog sertifikata“.		
--	---	--	--

Unija poslodavaca Crne Gore

Član 37

Predlažemo da se izmijeni stav 3 člana 88 koji bi mogao glasi:

Provjeru znanja crnogorskog jezika iz stava 1 tačka 5 ovog člana vrši javna ili privatna obrazovna institucija koja je za to licencirana od strane Ministarstva prosvjete ili nadležnog tijela za izdavanje licence za obuku i provjeru znanja crnogorskog jezika i stranih jezika.

Mišljenja smo da važeće rješenje nije svrsishodno u smislu da se neopravdano favorizuju visokoškolske ustanove te istovremeno diskriminišu provajderi obrazovanja koji su osnovani i licencirani u skladu sa pozitivnim propisima. Samim tim, predmetno rješenje treba izmijeniti na način da se proširi krug obrazovnih ustanova čija su dokumenta valjana kada je u pitanju provjera znanja crnogorskog jezika u skladu sa ovim Zakonom, budući da ne postoji nijedan opravdan razlog da zakon favorizuje određene obrazovne institucije, kako je to slučaj sada.

**Prihvata se
Obrazloženje:**

Mišljenja smo da treba prihvatiti ovu primjedbu i omogućiti licenciranim organizatorima obrazovanja da organizuju kurseve crnogorskog jezika za strance i da po završetku kursa organizuju ispit o poznavanju crnogorskog jezika za strance što bi ovim licima bio dokaz prilikom podnošenja zahtjeva za stalni boravak.

Norma je ugrađena u Nacrt ovog zakona i u narednoj fazi tražiće se zvaničan stav Ministarstva prosvjete po ovom pitanju.

Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona

Predlažemo da se u članu 66 doda novi stav, kao izuzetak od stava 2 (da stranac može da radi samo kod poslodavca koji

Uloga agencije za privremeno ustupanje zaposlenih je i ovog puta izopštena iz Nacrta Zakona što jeste problematično,

**Ne prihvata se
Obrazloženje:**

Mišljenja smo da predlog treba odbiti jer Agencije za privremeno ustupanje

	ga zapošljava) predvidi agencija za zastupanje zaposlenih. posmatrajući njenu svrhu postojanja, odnosno pružanja usluge u okviru pretežne djelatnosti (prevashodno, ustupanje zaposlenih na povremenim i privremenim i sezonskim poslovima). Ne vidimo razlog da se pravi razlika u ovom domenu između domaće i strane radne snage. Generalno, koncept „da radi samo kod poslodavca koji ga zapošljava“ kosi se sa pružanjem ugovorenih usluga i karakterom poslovnih aranžmana između privrednih subjekata. Ukoliko se uvaži naš predlog, isti bi iziskivao normativnu doradu, naime poseban član (vidjeti član 100 hrvatskog Zakona o strancima), zbog preciziranja situacije koji bi se dokazi o ispunjenosti uslova zahtjeva direktno odnosili na tzv. korisnika, a koji na samu agenciju, uz neizostavnu obavezu agencije da dostavi i sporazum o ustupanju zaposlenog.	zaposlenih vrše ustupanje zaposlenih za obavljanje poslova kod drugog poslodavca (korisnika). Ove agencije mogu obavljati poslove ustupanja zaposlenih samo pod uslovom da te poslove obavljaju kao jedinu djelatnost i da imaju dozvolu za rad izdatu od Ministarstva rada i socijalnog staranja. Agencija za privremeno ustupanje zaposlenih je poslodavac u smislu Zakona o radu, koji sa zaposlenim može zaključiti ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme. Prava iz rada i po osnovu rada zaposleni ostvaruje kod agencije. Zaposleni se ustupa drugom poslodavcu (korisniku) na osnovu sporazuma zaključenog između agencije i korisnika. Tokom važenja ugovora o radu, agencija svog zaposlenog može ustupiti kod više poslodavaca, za vremenski period i za poslove koji se utvrđuju navedenim sporazumom. Zakonom o strancima propisano je da stranac može da radi u Crnoj Gori samo na poslovima za koje mu je izdata dozvola za privremeni boravak i rad i samo kod onog poslodavca koji ga zapošljava. Poslodavac može da rasporedi stranca samo na poslove za koje mu je izdata dozvola za boravak i
--	--	--

rad.

U Zakonu o strancima propisano je da Vlada Crne Gore na godišnjem nivou utvrđuje kvotu dozvola za privremeni boravak i rad.

Omogućavanje
zapošljavanja stranaca u agencijama za privremeno ustupanje zaposlenih, koja zapošljava radi ustupanja zaposlenih drugom poslodavcu, bilo bi u suprotnosti sa svrhom zbog koje je uvedena godišnja kvota dozvola i definisanje ova dva instituta u Zakonu isključuju jedan drugog.

Agencija za privremeno ustupanje zaposlenih, čija je to jedina djelatnost kojom se može baviti, može ustupiti svog zaposlenog kod drugog poslodavca, koji je registrovan za određenu djelatnost koja nije djelatnost ovih agencija, već to može biti bilo koja druga djelatnost. To znači da ista agencija može ustupiti svoje zaposlene, u zavisnosti od njihovog nivoa obrazovanja i kvalifikacija, kod poslodavca iz različitih djelatnosti.

Ukoliko bi bilo omogućeno zapošljavanje stranaca u ovim agencijama, izgubila bi se mogućnost praćenja u kojim djelatnostima se izdaju dozvole za zapošljavanje, jer bi se iste

			iskazivale kroz djelatnost agencija za privremeno ustupanje zaposlenih, a ne kroz djelatnost drugog poslodavca-korisnika kod koga u suštini zaposleni radi.
Član 29	Preispitati član 29 u dijelu kojim se mijenja st. 2 i 3 člana 70 važećeg Zakona	Uvažavajući svu argumentaciju Ministarstva unutrašnjih poslova u dijelu potrebe za uvođenjem ovakvih rešenja, ipak smatramo da iste još jednom treba preispitati s aspekta njihove korespodentnosti sa pravnim sistemom CG, pored ostalog i opštim propisima o radu i problematičnosti primjene u praksi koja se već sada nazire.	Ne prihvata se Obrazloženje: Članom 70 važećeg Zakona o strancima propisano je da se dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja stranca izdaje se sa rokom važenja do jedne godine (stav 1). Dozvola iz stava 1 ovog člana, može se produžiti najduže do dvije godine (stav 2). Dozvola za privremeni boravak i rad za preduzetnike i izvršne direktore u privrednim društvima u kojima su oni jedini vlasnici ili vlasnici više od 51% kapitala može se produžavati dok ispunjavaju uslove iz člana 43 ovog zakona (stav 3). Poslodavac je dužan da, u roku od 24 časa od dana izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja, sa strancem zaključi ugovor o radu i prijavi ga na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa propisima o radu (stav 4). Ako stranac ne stupi na rad u roku iz stava 4 ovog člana, poslodavac je dužan da, najkasnije u roku od

			tri dana, o tome obavijesti Ministarstvo radi poništavanja dozvole za boravak i rad (stav 5). Ovaj predlog se ne prihvata zato što pojedini poslodavci sa strancem zaključuju ugovor o radu i prijave stranca na obavezno socijalno osiguranje, na pola radnog vremena, tako da je ovo jedan vid ograničenja odnosno sprječavanje zloupotreba koje se javljaju u praksi.
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Predlažemo izmjene u st. 4 čl. 70 i st. 4 čl. 71 u smislu da riječi „izdavanja“ zamjene riječima „preuzimanja“	Među dokumentacijom koju stranac prilaže MUP-u za izdavanje dozvole boravak i rad dostavlja se i pisana ponuda poslodavca u kojoj se navodi period angažovanja stranca (datum stupanja na rad i trajanje ugovora). Međutim, MUP se „ne vodi“ datumima na ponudi od strane poslodavca, već izdaje dozvolu za boravak i rad strancu sa datumom kada se taj predmet obrađuje. Najčešće se ne poklapa datum izdavanja dozvole i datuma preuzimanja dozvole, te u ovim situacijama dešava da poslodavci retroaktivno prijavljuju zaposlene na osiguranje u Upravi prihoda, jer se datumi u ugovoru o radu trebaju podudarati sa	Djelimično se prihvata Obrazloženje: Datum izdavanja dozvole je fiksiran i on se određuje prilikom izrade dozvole. Datum uručenja dozvole može da varira u zavisnosti kada se strancu uruči dozvola tako da isti ne može da se definiše na dozvoli jer kada se dozvola izradi ne može da se naknadno unese datum uručenja dozvole. Međutim, izmijenjen je stav 5 u članu 69 važećeg zakona, tako da sada glasi: O prijemu zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad Ministarstvo izdaje potvrdu, u kojoj je određen rok u kojem podnosilac zahtjeva može preuzeti dozvolu, koji je ujedno i rok izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad. Ovo znači da će na dozvoli

		datumima važenja dozvole za boravak i rad, iako stranac za taj period nije bio radno angažovan. Samim tim, predlažemo da se izmijeni jedno od alternativnih rešenja - poslodavac dužan da zaključi ugovor o radu u roku od 24 časa od dana preuzimanja dozvole za privremeni boravak i rad.	biti unešen onaj datum izdavanja koji je dat na potvrdi u kojoj je određen rok u kojem podnosilac zahtjeva može preuzeti dozvolu.
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	U članu 85 stav 1 dodati novu tačku koja bi mogla da glasi: „koji obavljaju poslove u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva“	Određene djelatnosti ne zahtjevaju angažman nekog lica na duži period, već je dovoljno da određena lica rade povremeno, npr dan, ili par dana, a ne kako je to uobičajeno sa sezonskim poslovima- mjesec i više dana. Prednje je slučaj sa npr. poljoprivrednim djelatnostima, a što je pokazala i praksa prethodnih godina. Takođe, određena lica, zbog blizine države u kojoj žive ne žele da borave u Crnoj Gori (po osnovu dozvole za privremeni boravak) već im je jednostavnije da žive u svojoj zemlji, pa se i iz ovog razloga nameće kao neophodno da se u članu 85 stav 1 doda predložena tačka. Sezonski poslovi u živoj proizvodnji ne	Ne prihvata se Obrazloženje: U članu 78 stav 1 tač. 8 Zakona o strancima ("Službeni list CG", br. 12/2018, 3/2019 i 86/2022), propisano je: "Dozvola za privremeni boravak i rad mimo godišnje kvote može se izdati strancu sa prebivalištem u susjednoj državi, koji je zaposlen ili obavlja rad u Crnoj Gori i najmanje jednom nedjeljno se vraća u mjesto prebivališta (dnevni migrant), upravo da bi ovi radnici bili u mogućnosti da rade u Crnoj Gori.

		trpe odlaganje ili prolongiranje izvršenja istih, te kod obavljanja sezonskih poslova u poljoprivredi postoji barijera u poslovanju i zapošljavanju stranih državljana kroz dobijanje dozvola za privremeni boravak i rad za čije odobrenje treba mnogo više vremena nego za obavljeni posao u datom momentu, koji u slučaju da se ne završi u roku od odmah prouzrokuje značajne štetne posledice po poslodavca, te nenadoknadivu finansijsku štetu.	
Visoki komesarijat Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) - Predstavništva u Crnoj Gori			
Član 20 Utvrđivanje statusa i izdavanje putne isprave za lica bez državljanstva Član 58a st. 2 i 3	UNHCR predlaže brisanje ova dva stava iz teksta Izmjena i dopuna Zakona.	Da bi postupak bio fer, efikasan i u skladu sa preporukama UNHCR-a, sadržanim u Priručniku o zaštiti lica bez državljanstva, sva lica na teritoriji Crne Gore moraju da imaju pristup postupku, nezavisno od njihovog statusa, (neregularnog) načina ulaska u zemlju i zakonitosti i dužine trajanja boravka u zemlji. U Konvenciji o statusu lica bez državljanstva iz 1954.g. ne postoji uporište za nametanje vremenskog okvira za podnošenje zahtjeva ili za legalni boravak u zemlji kako bi se	Ne prihvata se Obrazloženje: Izmjenama i dopunama Zakona, pored ostalog, pristupilo se i zbog potrebne dodatne razrade postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, a na osnovu preporuka Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) i TAIEX misije Evropske komisije iz 2021. godine. Cilj obrađivača zakona je da se riješi status, prije svega, svim licima koja u Crnoj Gori borave izvjesni vremenski period i u tom smislu definisano je da zahtjev za utvrđivanja lica bez državljanstva može

		podnio zahtjev. Takav zahtjev bi bio posebno nepravedan, s obzirom na to da neposjedovanje državljanstva mnogim licima bez državljanstva uskraćuje pristup dokumentima neophodnim za zakonit ulazak ili boravak u bilo kojoj državi.	podnijeti lice koje priloži dokaz da u Crnoj Gori faktički boravi najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva ili da članovi njegove porodice iz člana imaju državljanstvo Crne Gore, privremeni ili stalni boravak u Crnoj Gori, pa se iz tog razloga ovaj predlog ne prihvata.
Član 20 Procjena dokaza Član 58d stav 1	UNHCR predlaže da se ovaj stav izmjeni i dopuni tako da glasi: „Ministarstvo će razmotriti sve raspoložive dokaze, uključujući svjedočenje podnosioca zahtjeva, kako bi u razumnoj mjeri utvrdilo da li se podnosilac zahtjeva ne smatra državljaninom države s kojom ima razumnu povezanost, u smislu stava 2 ovog člana, u skladu sa zakonom te države.“	Ova preporuka UNHCR-a se bazira na preporučenom standardu dokazivanja da podnosilac zahtjeva NIJE državljanin neke države a ne da li podnosilac zahtjeva JESTE državljanin neke države.	Prihvata se Obrazloženje: U članu 1 Konvencije o statusu lica bez državljanstva iz 1954. godine definisano je da lice bez državljanstva u smislu ove konvencije označava lice koje nijedna država prema svom zakonodavstvu ne smatra svojim državljaninom, pa je iz tog razloga ova preporuka prihvaćena.
Član 20 Procjena dokaza Član 58d stav 2	UNHCR predlaže da se ovaj stav izmjeni i dopuni tako da glasi: „Ministarstvo će, po potrebi, zatražiti pomoć nadležnih organa država sa kojima je podnosilac zahtjeva povezan rođenjem, porodicom, brakom ili ranijim uobičajenim boravkom“	Preporučenom izmjenom UNHCR vjeruje da će se otkloniti eventualne dileme tokom primjene zakona od kog organa strane države ministarstvo može, po potrebi, zatražiti pomoć.	Prihvata se Obrazloženje: U pitanju je pravno - tehničko upodobljavanje teksta Nacrta zakona
Član 20 Procjena dokaza	UNHCR predlaže dodavanje novog stava u članu 58d, kao	Dodavanjem ovog stava članu 58d će se osigurati da organ	Ne prihvata se Obrazloženje:

Član 58d stav 4	stav 4, i to: „Ni pod kojim okolnostima ministarstvo neće zatražiti pomoć od bilo kojeg organa strane države ukoliko podnosilac zahtjeva, tokom postupka, istakne osnovani strah od progona u toj državi, osim ukoliko je konačnom odlukom nadležnog organa utvrđeno da podnosilac zahtjeva ne ispunjava uslove za bilo koji vid međunarodne zaštite, u skladu sa posebnim zakonom.	koji vodi postupak utvrđivanja statusa lica bez državljanstva, u slučajevima kada postoji sumnja da podnosilac zahtjeva može biti žrtva progona u određenoj državi, u potpunosti štiti prava podnosioca zahtjeva i ne izlaže ga riziku koji može imati izuzetno ozbiljne posljedice po to lice.	S obzirom da nije prihvaćen predlog da se briše stav 3 u članu 58a (Zahtjev iz stava 1 ovog člana ne može podnijeti stranac koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori ili mu je donijeta pravosnažna odluka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori ili mu je odobren azil ili supsidijarna zaštita u skladu sa zakonom kojim se uređuje međunarodna i privremena zaštita stranaca), iz tog razloga ne prihvata se i ovaj predlog.
Član 20 Rokovi Član 58e stav 2	S obzirom na to da u tekstu Izmjena i dopuna Zakona ne postoji član 59h, UNHCR predlaže da se ovaj član usaglasi sa članom na koji se u ovom konkretnom slučaju mislilo.	Tehničko usaglašavanje teksta zakona	Prihvata se Obrazloženje: U pitanju je pravno - tehničko upodobljavanje teksta Nacrta zakona
Član 20 Putna isprava i dozvola za privremeni boravak za lice bez državljanstva Član 58h	UNHCR predlaže da se ovaj član izmjeni i dopuni tako da glasi: „Licu koje ima status lica bez državljanstva izdaje se dozvola za privremeni boravak. Dozvola za privremeni boravak iz stava 1 ovog člana izdaje se sa rokom važenja od tri godine i može se obnoviti. Licu koje ima status lica bez državljanstva može se izdati putna	Predloženim izmjena i dopunama UNHCR smatra da će se licu kojem je Crna Gora priznala status lica bez državljanstva, po automatizmu, izdati identifikacioni dokument kojim lice dokazuje svoj identitet i pomoću koga će, u unutrašnjem pravnom prometu, moći da ostvaruje prava koja mu po ovom zakonu pripadaju. U suprotnom, može se doći u situaciju da	Prihvata se Obrazloženje: U pitanju je pravno - tehničko upodobljavanje teksta Nacrta zakona

	isprava, na njegov zahtjev, ako ispunjava uslove iz člana 43 stav 1 tač. 6, 8 i 9 ovog zakona. Putna isprava iz stava 3 ovog člana izdaje se sa rokom važenja od tri godine i može se obnoviti. Dozvola za privremeni boravak iz stava 1 ovog člana je lični dokument kojim se dokazuje da je lice dobilo status lica bez državljanstva u Crnoj Gori. Obrazac putne isprave i dozvole za privremeni boravak propisuje Ministarstvo."	nekom licu Crna Gora prizna da je lice bez državljanstva, i da mu izda rješenje sa tom informacijom, ali da to lice ne ispuni uslove za izdavanje dozvole za privremeni boravak i ne bude u mogućnosti da dokaže da je ono lice kome je priznat status lica bez državljanstva, čime bi se cijeli postupak obesmislio. Takođe, UNHCR smatra da je važno da period važenja dozvole za privremeni boravak i putne isprave budu usklađeni i istovjetni, da se ne bi došlo u situaciju da je licu istekao status lica bez državljanstva u Crnoj Gori a da nastavi da koristi putnu ispravu koju mu je izdala Crna Gora.	
Član 37 Uslovi za izdavanje dozvole za stalni boravak Član 88	UNHCR predlaže dodavanje novog stava u članu 88, kao stav 5, i to: „Stranac koji je do dana podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za stalni boravak zakonito boravio u Crnoj Gori neprekidno pet godina na osnovu priznatog statusa lica bez državljanstva, u skladu sa ovim Zakonom, ne mora ispunjavati uslove iz stava 1 tačke 2 do 4		Prihvata se Obrazloženje: S obzirom na kategoriju stranaca o kojoj je riječ, prihvatljivo je da se uz zahtjev za stalni boravak ne prilaže dokaz da stranac ima stalna, redovna i dovoljna sredstva za izdržavanje; da ima zdravstveno osiguranje i da ima obezbijeđen smještaj.

Član 40 Odlučivanje o zahtjevu za izdavanje dozvole za stalni boravak Član 90	ovog člana. UNHCR predlaže dodavanje novog stava u članu 90, kao stav 7, i to: „Stalni boravak neće se odobriti strancu ako mu je ukinut status izbjeglice ili dodatna zaštita ili status lica bez državljanstva, odnosno poništen azil ili supsidijarna zaštita ili status lica bez državljanstva poslije podnošenja zahtjeva“		Prihvata se Obrazloženje: Ovaj predlog se prihvata jer je logično da se stalni boravak neće odobriti strancu ako mu je ukinut status izbjeglice ili dodatna zaštita ili status lica bez državljanstva, odnosno poništen azil ili supsidijarna zaštita ili status lica bez državljanstva poslije podnošenja zahtjeva.
--	--	--	--

Like a Bird Consulting d.o.o.

Član 5	Član 5 – Viza za duži boravak D viza po osnovu obavljanja poslovnih aktivnosti Predlažemo da se olakša dobijanje D vize za investitore koji otvaraju svoje kompanije i utvrđivanje kriterijuma koji će olakšati dobijanje ove vize. U ovom trenutku, za ljude koji otvaraju biznis u Crnoj Gori, a dolaze iz, kako ih neki zovu „trećih zemalja“, a u stvari su to zemlje sa ogromnim kapitalom, znanjem i tržištem, dobijanje D vize je najveća prepreka za investiranje. Mnogi ljudi hoće da sami vode svoj biznis i ne žele da imaju izvršnog direktora iz Crne Gore, a mnogi od njih i ne žele da žive ovdje, jer imaju	Procedura za D vizu je u ovom trenutku veoma netransparentna i često neuniformisana, i zavisi od ambasade do ambasade. Neke ambasade doslovno primjenjuju odredbe zakona i pravilnika, a neke ne. Neke traže uvjerenje o neosudivanosti prilikom aplikacije za D vizu, neke ne. Neke traže ponudu za posao, neke ne. Vrijeme rešavanja aplikacija je takođe više nego problematično, dešava se da bude i po šest sedmica. Pri tome, investitor treba da osnuje firmu, pa da se prijavi za D vizu, a ako je ne dobije, onda mora da vrši promjenu u firmi i eventualno angažuje lokalnog direktora. Firmu svakako ne	Prihvata se Obrazloženje: Cijenimo da uslovi za izdavanje vize za duži boravak (viza D) daju dovoljno mogućnosti da se prepoznaju aplikatni sa ozbiljnim namjerama poslovanja u Crnoj Gori. Naime, osim obavezne dokumentacije aplikant može priložiti i druge dokaze na osnovu kojih se može cijeniti opravdanost zahtjeva za izdavanje vize. Uporedna praksa takođe ne prepoznaje mogućnost uvođenja olakšanog načina apliciranja za investitore propisivanjem “minimalnog osnivačkog kapitala”, “visine ulaganja” itd.
---------------	---	--	---

kompanije i u drugim državama. Mišljenja smo da ovakvim investitorima ne treba ograničavati mogućnost za dolazak i boravak u Crnoj Gori.

može zatvoriti, jer CRPS ne da da se ista zatvori dok se ne dostave dokazi o nemanju dugovanja za porez. Predlažemo da se uspostave kriterijumi pod kojima strano lice može lakše dobiti D vizu ukoliko je ozbiljan u namjeri da posluje u Crnoj Gori. Ovo se može uraditi na nekoliko načina: - Postavljanje kriterijuma za minimalni osnivački kapital kompanije, koji se uplaćuje kada račun kompanije bude otvoren; - Postavljanje kriterijuma za minimalno ulaganje u firmu, koje se uplaćuje na ESCROW račun poslovne banke u Crnoj Gori (po uzoru na novac za prijave od ekonomskog državljanstva), i koji se može povući kada se dobije boravak i to samo na račun osnovane kompanije; - Dodatne olakšice i brže odobrenje za investitore koji dokažu da imaju aktivnu kompaniju u svojoj ili drugoj državi, što bi dokazivali originalnim izvodom iz ekvivalenta Centralnog Registra kompanija u toj zemlji.

Član 19

Boravak po osnovu korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti koju stranac posjeduje u Crnoj Gori

S obzirom na znatno povećanje cijena nekretnina u Crnoj Gori u ovoj i protekloj godini, kao i najavljeno povećanje poreza na promet nekretnina od naredne godine, predlažemo da se ne uvode ograničenja na vrijednost nekretnine na osnovu koje se može dobiti boravak, iz sledećih razloga:

-Novo vještačko povećanje cijena nekretnina koje će uticati i na naše građane – kao što će se povećanje poreza na promet nepokretnosti preliti na kupca, tako će se i ograničenje vrijednosti nepokretnosti po osnovu koje se može dobiti boravak odraziti na povećanje cijena, jer će se manje nekretnine prodavati po većoj vrijednosti i cijeni nego što je realna. Ovo će očigledno dalje uticati na povećanje cijena i dostupnost nekretnina crnogorskim građanima.

- Pitanje određivanja vrijednosti nekretnine – koja vrijednost nepokretnosti će se uzimati za relevantnu i kako će se ista odrediti ako se vlasnik ne prijavljuje

Ne prihvata se
Obrazloženje:

Članom 19 Predloga zakona ostavljen je pravni osnov za donošenje akta kojim će se propisati bliži uslovi i način utvrđivanja visine vrijednosti nepokretnosti koju stranac treba da posjeduje da bi mu se odobrila dozvola za privremeni boravak radi korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti.

Naime, samo u 2022. godini ovim strancima je odobreno blizu 4.000 dozvola za privremeni boravak, bez ograničenja visine vrijednosti nepokretnosti, tako da smo mišljenja da treba Vladinom uredbom da se propiše vrijednost nepokretnosti za buduće odobravanje ovih dozvola.

		za boravak odmah nakon kupovine. Na primjer, u slučajevima kada vlasnik posjeduje nekretninu nekoliko godina, i tek onda se odluči da se prijavi za boravak, jer hoće da se preseli u Crnu Goru. Da li se za vrijednost nepokretnosti uzima kupoprodajna cijena, ili treba da se radi neka procjena? Ako se radi procjena, koliko će to iskomplikovati i poskupiti sam proces regulisanja boravka za ljude koji su investitori u Crnoj Gori?	
Član 29	U članu 29 brisati stav 2 koji glasi: U stavu 3 poslije riječi: „uslove iz člana 43 ovog zakona dodaju se riječi: „ako imaju najmanje tri zaposlena, koji imaju zaključene ugovore o radu na puno radno vrijeme, od kojih je jedan zaposleni crnogorski državljanin“.	U vremenu brzog kretanja znanja, kapitala i tehnologije, imamo mnogo kompanija koje ostvaruju ogromne prihode i profit sa vrlo malo ili bez zaposlenih. Ovo znači da IT stručnjaci koje dolaze u Crnu Goru mogu da imaju uspješne kompanije sa samo jednim ili eventualno dva zaposlena. Crna Gora od ovakvih pojedinaca i kompanija ima nemjerljivu korist, ne samo u smislu novca koji se sliva u našu državu, već i znanja, privlačenja novih investicija i postavljanja novih	Ne prihvata se Obrazloženje: Članom 70 važećeg Zakona o strancima propisano je da se dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja stranca izdaje sa rokom važenja do jedne godine (stav 1). Dozvola iz stava 1 ovog člana, može se produžiti najduže do dvije godine (stav 2). Dozvola za privremeni boravak i rad za preduzetnike i izvršne direktore u privrednim društvima u kojima su oni jedini vlasnici ili vlasnici više od 51% kapitala može se produžavati dok ispunjavaju uslove iz člana

		standarda u poslovanju. Uslovljavanje kompanija koje nemaju potrebu za zaposlenima da ih zapošljavaju će biti samo još jedna biznis barijera koja može odbiti ozbiljne investitore. Crna Gora neće živjeti samo od velikih kompanija i nekretnina, već upravo od ovih novih, kojima zaposleni nisu ni potrebni. Ukoliko ovakvo pravilo mora da se primijeni, onda predlažemo da se obavezan broj zaposlenih spusti na dva ili na jednog. Takođe, da se u svakom slučaju dio pravila ne bude da jedan od zaposlenih bude crnogorski državljanin. Razlog je ponovo to što imamo dosta specifičnih tehnoloških kompanija koje imaju specifične zahtjeve za zaposlenima, koje možda ne mogu naći na crnogorskom tržištu rada.	43 ovog zakona (stav 3). Poslodavac je dužan da, u roku od 24 časa od dana izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja, sa strancem zaključi ugovor o radu i prijavi ga na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa propisima o radu (stav 4). Ako stranac ne stupi na rad u roku iz stava 4 ovog člana, poslodavac je dužan da, najkasnije u roku od tri dana, o tome obavijesti Ministarstvo radi poništavanja dozvole za boravak i rad (stav 5). Ovaj predlog se ne prihvata zato što pojedini poslodavci sa strancem zaključuju ugovor o radu i prijave stranca na obavezno socijalno osiguranje, na pola radnog vremena, tako da je ovo jedan vid ograničenja odnosno sprječavanja zloupotreba koje se javljaju u praksi.
Član 38 važećeg Zakona o strancima	Uvođenje nove osnove za privremeni boravak – za strane penzionere.	U cilju iskorišćavanja velikog tržišta visokoplatežnih zapadnih i EU zemalja kada je u pitanju starija populacija, predlažemo uvođenje novog osnova za privremeni boravak – za strane penzionere, a po uzoru na	Ne prihvata se Obrazloženje: Uvođenje novog osnova za privremeni boravak – za strane penzionere nije u skladu sa EU direktivama

	privremeni boravak za digitalne nomade. U zemljama Sjeverne Amerike i Evrope, postoji veliki broj penzionera koji iz raznih razloga želi da se preseli u druge države, poput upravo Crne Gore, koje pružaju niže troškove života, ali i povoljniji i bezbjedniji stil života. U ovom trenutku, penzioner u Crnoj Gori može ostvariti boravak kupovinom nepokretnosti ili otvaranjem kompanije. Ipak, i ovo može biti komplikovano za određene ljude, koji ipak ne žele da se vežu za destinaciju nekretninom ili kompanijom (koja im često nije ni potrebna). Tu su i dodatne komplikacije sa nasljedstvom u slučaju smrti, itd. Zbog toga, predlažemo da se utvrde kriterijumi po kojima strani penzioneri mogu dobiti dozvolu za privremeni boravak, a koja bi, kao i dozvola za digitalne nomade, mogla da traje maksimalno 4 godine, bez mogućnosti da prijavu za stalni boravak. Predlažemo da minimalni prihod bude 2.000€ (slovima: dvije	
--	---	--

hiljade eura
mjesečno) ili više, a
da se kao dokaz o
prihodu uzima
relevantna evidencija
nacionalnog ili
privatnog penzionog
fonda, kao i bankovni
izvodi. Takođe, kao
dodatna mjera,
predlažemo da stranac
prilaže i dokaz o
osiguranju ili
ekvivalentu istog koje
bi u slučaju smrti
stranca u Crnoj Gori
podrazumijevalo
obezbjeđivanje
troškova transporta u
matičnu zemlju.
Takođe, s obzirom na
situaciju sa
zahtjevima EU u vezi
sa migracijama, ovaj
osnov za boravak
mogao bi da se
primjenjuje samo na
države s kojima Crna
Gora ima bezvizni
režim ili čak i samo
na države EU, Veliku
Britaniju, SAD,
Švajcarsku, Kanadu,
Australiju, Novi
Zeland i Japan.

PM Hotels d.o.o. (Hotel Regent Porto Montenegro)

Član 29

Potrebno je izmijeniti
stav 4 u članu 70, koji
glasi:

Poslodavac je dužan
da, u roku od 24 časa
od dana izdavanja
dozvole za privremeni
boravak i rad radi
zapošljavanja, sa
strancem zaključi
ugovor o radu i prijavi
ga na obavezno
socijalno osiguranje, u

Sistem koji
dozvoljava da
službenik koji
odobrava dozvole za
boravak i rad upiše
datum važenja
dozvole, već je
automatski dan
odobrenja i prvi dan
važenja dozvole, vrlo
je nepraktičan. Šanse
da se datumi poklope
su zaista male. Osim
što se dešava da se

**Ne prihvata se
Obrazloženje:**

**Ovaj predlog se ne
prihvata zato što je datum
izdavanja dozvola fiksni i
on se određuje prilikom
izrade dozvole.**

**Datum uručenja dozvole
može da varira u zavisnosti
kada se strancu uruči
dozvola tako da isti ne
može da se definiše na**

	skladu sa propisima o radu.	dozvola izda ranije, dešava se da se izda kasnije nego što je napisano u potvrdi koja se dobija prilikom apliciranja za boravak. Znajući da ugovori o radu moraju odgovarati datumima iz dozvole ovo poslodavcima pravi problem.	dozvoli jer kada se dozvola izradi ne može da se naknadno unese datum uručenja dozvole.
--	-----------------------------	--	---

Leading Investments Consulting d.o.o. Podgorica

Član 11

Izmjene predviđene u članu 11 Zakona o izmjenama i dopunama kojima se mijenja stav 2 člana 34 važećeg zakona nijesu jasno definisane i određene

U cilju boljeg razumijevanja i izbjegavanja različitih tumačenja u pogledu perioda od 180 dana na koje se predmetne izmjene iz stave 2 člana 34 odnose smatramo da je neophodno na nedvosmislen način preformulisati predmetnu odredbu.

Ne prihvata se
Obrazloženje:

Predložene izmjene se odnose na usklađivanje Zakona o strancima sa Uredbom EU o Zakoniku unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granice (Zakonik o šengenskim granicama).

Naime, predložena izmjena je preuzeta iz člana 6 navedene Uredbe.

Član 19

Izmjene predviđene u članu 19 zakona Zakona o izmjenama i dopunama kojima se dodaje novi stav u članu 56 važećeg zakona uvode i pozivaju se na utvrđivanje visine vrijednosti nepokretnosti koju stranac posjeduje u CG a po osnovu korišćenja koje mu se odobrava privremeni boravak. Kontekst intencija unijetih izmjena nije sasvim jasan.

Zakonodavac u predmetnom članu 56 važećeg zakona nigdje ne navodi neophodnost utvrđivanja visine vrijednosti nepokretnosti koju stranac posjeduje u CG a po osnovu korišćenja koje nepokretnosti mu se odobrava privremeni boravak. Stoga je nejasno uvođenje novog stava koji determiniše i poziva se da će uslove i način utvrđivanja visine vrijednosti nepokretnosti propisati Vlada. Nije

Ne prihvata se
Obrazloženje:

Članom 19 Predloga zakona ostavljen je pravni osnov za donošenje akta kojim će se propisati bliži uslovi i način utvrđivanja visine vrijednosti nepokretnosti koju stranac treba da posjeduje da bi mu se odobrila dozvola za privremeni boravak radi korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti.

Naime, samo u 2022. godini ovim strancima je odobreno blizu 4.000 dozvola za privremeni boravak, bez ograničenja visine vrijednosti

		jasna svrha takve izmjene, jer zakonodavac ne propisuje minimalnu vrijednost nepokretnosti kao uslov dobijanja privremenog boravka.	nepokretnosti, tako da smo mišljenja da treba Vladinom uredbom da se propiše vrijednost nepokretnosti za buduće odobravanje ovih dozvola.
Član 28	Izmjena u članu 28 Zakona o izmjenama i dopunama kojom se navodi mogućnost produženja dozvole za privremeni boravak i rad a odnosi se na član 69 važećeg zakona ne odgovara kontekstu i materiji koja je tim članom uređena.	Potrebno je izvršiti neophodne korekcije i usklađivanja, a imajući u vidu odredbe člana 70 važećeg zakona koje regulišu važenje dozvole za privremeni boravak i rad gdje je izvršeno predloženih izmjena odredbi.	Prihvata se Obrazloženje: Primjedba koja se odnosi na član 28 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, odnosno na važeći čl. 69 i 70 Zakona o strancima prihvata se. Radi preciznosti mijenja se čitav član 70 zakona.
Član 29	Predlažemo brisanje predloženih izmjena i nedvosmisleno definisanje maksimuma važenja dozvole za privremeni boravak i rad stranca u CG uključujući mogućnost produženja.	Članom 29 Zakona o izmjenama i dopunama predložene su izmjene člana 70 važećeg zakona koji reguliše važenje i mogućnost produžavanja dozvole za privremeni boravak i rad. Navedena odredba je sama po sebi nejasna jer se sa sigurnošću ne može zaključiti koliko stranac može boraviti u CG po osnovu dozvole za boravak i rad (da li je tumačenje 1+2=3 godine maksimum važenja dozvole za privremeni boravak i rad). Dodatno, predložene izmjene uvode nejednakost između zaposlenja na puno i nepuno radno vrijeme a što je u suprotnosti sa	Prihvata se Obrazloženje: Član 29 kojim se mijenja član 70 važećeg zakona sada glasi: Dozvola iz stava 1 ovog člana, može se produžiti najduže do dvije godine, ako stranac ima zaključen ugovor o radu na puno radno vrijeme (ukupno tri godine) i na ovaj način je definisan maksimum važenja dozvole za privremeni boravak i rad. Ne prihvata se Obrazloženje: Drugi dio ovog predloga se ne prihvata zato što pojedini poslodavci sa strancem zaključuju ugovor o radu i prijave stranca na obavezno socijalno osiguranje, na pola radnog vremena, tako

		Zakonom o radu koji potpuno izjednačava status zaposlenih lica bez obzira na trajanje radnog vremena.	da je ovo jedan vid ograničenja odnosno sprječavanje zloupotreba koje se javljaju u praksi.
Centar za edukaciju, prevodenje i izdavaštvo „Educo Centar,,			
Član 37	Vezano za jedan od uslova koji stranci treba da ispune kako bi regulisali stalni boravak u Crnoj Gori a to je posjedovanje sertifikata o poznavanju crnogorskog jezika, predlažemo da se Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o strancima precizira da se prihvata sertifikat izdat od strane obrazovnih ustanova, organizatora obrazovanja odraslih, koje su u Crnoj Gori licencirane za realizaciju nastave crnogorskog jezika.	Od dobijanja licence za realizaciju nastave crnogorskog jezika za strance, licencirani organizatori obrazovanja odraslih u Crnoj Gori organizuju kurseve crnogorskog jezika za strance i po završetku kursa organizuju ispit o poznavanju crnogorskog jezika za strance. Ispiti se organizuju i za klijente koji imaju potrebu da licencirana obrazovna ustanova utvrdi nivo znanja crnogorskog jezika koji posjeduju. Na osnovu rezultata ispita, ispitanik dobija sertifikat o nivou znanja crnogorskog jezika. Taj sertifikat ispitanicima služi da ostvare sva zakonom predviđena prava, između ostalog i kao dokaz o poznavanju crnogorskog jezika koji je neophodan za regulisanje stalnog boravka. Organizatori obrazovanja odraslih sarađuju sa mnogim organizacijama za čije potrebe organizuju i kurseve i testiranja znanja crnogorskog	Prihvata se Obrazloženje: Mišljenja smo da treba prihvatiti ovu primjebdu i omogućiti licenciranim organizatorima obrazovanja da organizuju kurseve crnogorskog jezika za strance i da po završetku kursa organizuju ispit o poznavanju crnogorskog jezika za strance što bi ovim licima bio dokaz prilikom podnošenja zahtjev za stalni boravak. Norma je ugrađena u Nacrt ovog zakona i u narednoj fazi tražiće se zvaničan stav Ministarstva prosvjete po ovom pitanju.

jezika: UNHCR,
strane ambasade...

Od dobijanja licence,
tj. već godinama,
sertifikati licenciranih
organizatora
obrazovanja odraslih
bili su prihvatani i od
stane MUPa, i od
stane obrazovnih
ustanova, fakulteta,
privrednih subjekata u
Crnoj Gori i
inostranstvu.

Licencirani
organizatori
obrazovanja nisu
obavješteni da je ta
praksa promjenjena i
od kada.

Napominjem da je
Educo Centar iz
Podgorice dao svoju
saglasnost da se
po odobrenim
programima Educo
centra realizuje
nastava nekih stranih
jezika u Gimnaziji u
Kotoru, kao i u
Gimnaziji „Slobodan
Škerović“ u
Podgorici. Pošto su
organizatori
obrazovanja odraslih
po pravilu privatne
obrazovne ustanove,
one mogu opstati
jedino uz poštovanje
najviših standarda iz
oblasti kojom se bave.
Zato ne postoji ni
jedan razlog da ne
budu prihvaćeni
sertifikati o nivou
poznavanja
crnogorskog jezika
koje, na osnovu

		rezultata ispita, strancima izdaju licencirani organizatori obrazovanja odraslih.	
--	--	---	--

Asocijacija poslovnih žena Crne Gore (Sanja Petrović)

Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Potvrda o poslovnoj aktivnosti privrednog društva ili preduzetnika kao jedan od obaveznih elemenata pri produženje dozvola za privremeni boravak i rad u CG kao i kopija o podnetoj poreskoj prijavi sa pozitivnim rezultatom	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Prihvata se Obrazloženje: Ovaj predlog se prihvata i član 82 stav 2 važećeg zakona će glasiti: Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, prilaže se važeća strana putna isprava ili lična karta stranca koju je izdao nadležni organ druge države i dokaz o opravdanosti zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad, potvrda o poslovnoj aktivnosti privrednog društva ili preduzetnika, kopija o podnetoj poreskoj prijavi sa pozitivnim rezultatom, a ako je od dana uzimanja podataka iz člana 79 stav 3 ovog zakona proteklo pet godina, od stranca se uzimaju i ti podaci.
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Obavezno sjedište firme, koje će se dokazivati listom nepokretnosti ili ugovorom o zakupu prilikom osnivanja firme	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Ne prihvata se Obrazloženje: Ovo nije materija Zakona o strancima već je ovo zakonska regulative kojom se propisuje registracija privrednih subjekata
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Sezonske dozvole - trajanje 120 dana	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Ne prihvata se Obrazloženje: Važećim Zakonom o strancima propisano je da se dozvola za privremeni boravak i rad radi

			sezonskog zapošljavanja izdaje sa rokom važenja do šest mjeseci u vremenskom periodu od jedne godine. Izuzetno, ako obavljanje sezonskih poslova to zahtijeva, dozvola iz stava 2 ovog člana može se produžiti, za još dva mjeseca kod istog ili drugog poslodavca, pri čemu rok važenja dozvole ne može biti duži od osam mjeseci u vremenskom periodu od jedne godine, što znači da se može tražiti sezonska dozvola u trajanju od 120 dana
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Nedostatak radne snage nećemo rešiti sa obavezna 3 zaposlena već sa pozitivnim poslovanjem firmi čiji su osnivači stranci, ovim samo stvaramo lažnu sliku rešenog pitanja nezaposlenosti u CG	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Ne prihvata se Obrazloženje: Ovaj predlog se ne prihvata zato što pojedini poslodavci sa strancem zaključuju ugovor o radu i prijave stranca na obavezno socijalno osiguranje, na pola radnog vremena, tako da je ovo jedan vid ograničenja odnosno sprječavanje zloupotreba koje se javljaju u praksi.
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Odrediti tačno u zakonu da dozvola mora imati datum predaje plus npr. 8 dana, jer imamo problem u datumu izdavanja dozvola, koji nije realno datum početka rada radnika	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Prihvata se Obrazloženje: Izmijenjen je stav 5 u članu 79 važećeg zakona tako da sada glasi: O prijemu zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad Ministarstvo izdaje potvrdu, u kojoj je određen rok u kojem podnosilac zahtjeva može preuzeti dozvolu, koji je ujedno i rok izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad.

			Ovo znači da će na dozvoli biti unešen onaj datum izdavanja koji je naveden u potvrdi u kojoj je određen rok u kojem podnosilac zahtjeva može preuzeti dozvolu.
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Izbrisati stavku iz zakona o potvrdi da stranac na racunu ima sredstva za izdržavanje tj. 3650e za godinu jer banke ne dozvoljavaju strancima da otvore tekuce racune bez dozvole iz MUPa o radu ili boravku u CG	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Ne prihvata se Obrazloženje: Ovo je materija podzakonskog akta, zakon definiše samo da stranac mora da posjeduje sredstva za izdržavanje

Adriatic marinas D.O.O. Tivat (Porto Montenegro)

Član 29	Brisati predložene izmjene stave 3 u članu 70	Predložena izmjena će izazvati suprotan efekat od željenog jer će stranci odustati od osnivanja privrednih društava pod takvim uslovima	Ne prihvata se Obrazloženje: Ovaj predlog se ne prihvata zato što pojedini poslodavci sa strancem zaključuju ugovor o radu i prijave stranca na obavezno socijalno osiguranje, na pola radnog vremena, tako da je ovo jedan vid ograničenja odnosno sprječavanja zloupotreba koje se javljaju u praksi.
Član 29 stav 3	Poslije riječi "do dvije godine" dodati u zagradi (ukupno tri godine)	Dodate riječi u zagradi su potrebne radi pojašnjenja da je ukupan period od tri godine, jer sada u praksi postoje različita tumačenja da li se radi o maksimalno dvije ili tri godine	Prihvata se Obrazloženje: Član 29 kojim se mijenja član 70 važećeg zakona sada glasi: Dozvola iz stava 1 ovog člana, može se produžiti najduže do dvije godine, ako stranac ima zaključen ugovor o radu na puno radno vrijeme (ukupno tri godine).

Kolektivne primjedbe od predstavnika sledećih kompanija: Moja Porodica DOO – Direktor Elmira Nasirova, Asgard Business Solutions DOO – Direktor Jurij Čekmarev I First Line Software DOO – Državni direktor Timur Musaev

Član 29 stav 2

Potrebno je propisati nedvosmisleniju formulaciju u pogledu broja crnogorskih državljana koji moraju biti zaposleni u preduzeću u vlasništvu i pod rukovodstvom stranog lica: da li je to jedan zaposleni ili svaki četvrti zaposleni mora biti državljanin Crne Gore ili lice sa stalnim boravkom u Crnoj Gori. Pored toga, potrebno je propisati proceduru zapošljavanja i praćenja broja ljudi

Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga

Ne prihvata se
Obrazloženje:

Članom 29 član 70 stav 4 mijenja se i glasi:
Dozvola za privremeni boravak i rad za preduzetnike i izvršne direktore u privrednim društvima u kojima su oni jedini vlasnici ili vlasnici više od 51% kapitala može se produžavati dok ispunjavaju uslove iz člana 43 ovog zakona, ako imaju najmanje tri zaposlena, koji imaju zaključene ugovore o radu na puno radno vrijeme, od kojih je jedan zaposleni crnogorski državljanin.

Mišljenja smo da je odredba potpuno jasno i precizno definisana.

Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona

Obezbjediti alternative obaveznog zapošljavanja crnogorskih državljana, na primjer:
- omogućiti upućivanje zahtjeva Fondu za zapošljavanje sa naznakom otvorenog radnog mjesta za koje se strano lice prijavljuje. Ako u fondu za zapošljavanje nema odgovarajućih kandidata ili kvalifikacije kandidata ne odgovaraju kvalifikacijama koje je on naveo u opisu, koji se otkriva na razgovoru sa poslodavcem za

Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga

Ne prihvata se
Obrazloženje:

Ovo nije materija Zakona o strancima

	popunjavanje upražnjenog radnog mjesta, onda se prilaže relevantan dokument, koji prihvata MUP prilikom podnošenja dokumenata za produženje boravišne dozvole direktora. U slučaju dužeg (više od 1 godine) odsustva kandidata u fondu za zapošljavanje, koji ispunjavaju kvalifikacione uslove za slobodna radna mjesta, razmotriti mogućnost novčane naknade koju poslodavac plaća fondu osiguranja Crne Gore ili npr. u obliku posebnog poreza.		
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Predvidjeti mogućnost da zaposleni strani državljani i članovi njihovih porodica dobiju stalni boravak u Crnoj Gori, na primjer, uz ispunjenje posebnih uslova za uslov stalnog neprekidnog boravka, kao dokaz o čemu slijedeći uslovi mogu djelovati izolovano ili u totalu: primanje plate od najmanje 2000 eura mjesečno (?), rad u jednoj firmi najmanje 5 godina, bez prekršaja u dijelu zahtijeva prisustva na teritoriji zemlje, bez dugovanja u pogledu plaćanja poreskih obaveza, kupovina nekretnina u Crnoj Gori za stalno prebivalište ili	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Ne prihvata se Obrazloženje: Na nivou Evropske unije posebnom direktivom je uređeno useljavanje visokokvalifikovane strane radne snage. U nastojanju da se privuku strani visokokvalifikovani radnici Direktivom Vijeća 2009/50/EZ propisani su uslovi ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalifikovane radne snage, koja propisuje povoljnije uslove za useljavanje i rad ove kategorije državljana trećih država. Definisan je termin „visokokvalifikovane radne snage“, kao i propisani uslovi za izdavanje »EU plave karte«, razlozi za odbijanje

	obavljanje djelatnosti, položen ispit iz državnog jezika.		izdavanja, razlozi za prestanak važenja i proceduralne garancije, propisan je obrazac »EU plave karte« u skladu sa Regulativom Savjeta 1030/2002, propisani uslovi rada na osnovu »EU plave karte«, propisani uslovi za produženje »EU plave karte«, propisane obaveze u slučaju promjene poslodavca, propisan pristup pravima nosioca »EU plave karte«, propisani uslovi za odobravanje boravka članovima porodice nosioca »EU plave karte« i prava koja im pripadaju, propisani uslovi za odobravanje stalnog nastanjenja nosiocu »EU plave karte« i razlozi za prestanak stalnog nastanjenja, propisane odredbe o preseljenju nosioca »EU plave karte« iz jedne države članice u drugu državu članicu. Materija ove direktive je ugrađena u važeći Zakon o strancima, međutim primjena ovih odredbi je odložena do ulaska Crne Gore u EU.
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Revidirati i optimizovati zahteve MUP-a za nostrifikaciju diploma i dokumenata o obrazovanju, rukovodeći se principom neophodnosti i adekvatnosti. Stručno obrazovanje može biti uslov za popunjavanje radnog mesta u	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Ne prihvata se Obrazloženje: Dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja izdaje se sa rokom važenja do jedne godine, i može se produžiti najduže do dvije godine. Nakon izdavanja dozvole poslodavac je dužan da u roku od 24 časa od dana

	državnim organima ili državnim institucijama Crne Gore, a takođe i u oblastima, koje raspolažu izuzetno važnim zahtjevima prema obrazovanju, kao što su medicina, pedagogija itd. U slučaju komercijalnih firmi, zahtjevi prema obrazovanju se izražavaju uz prisustvo ovih ili onih kompetencija i dokazanog iskustva u njihovoj upotrebi. Pored toga, sa razvojem obrazovanja na daljinu, često je nemoguće obezbjediti nostrifikovana dokumenta u propisanom obliku. - prema našem iskustvu, većina IT stručnjaka nema diplome koje potvrđuju relevantno obrazovanje, te je stoga neophodno obezbjediti mogućnost njihovog zaposlenja na IT poslovima bez odgovarajućeg obrazovanja. Pošto je trenutno većina ovih specijalista registrovana u preduzećima kao menadžeri. - potrebno je predvidjeti mogućnost zapošljavanja stručnjaka na osnovu kadrovske tabele koju je odobrila organizacija.		izdavanja sa strancem zaključi ugovor o radu i prijavi ga na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa propisima o radu. Zakonom o radu („Sl. list CG“, br. 74/19, 8/21, 59/21, 68/21, 145/21), koji se primjenjuje na zaposlene koji rade na teritoriji Crne Gore kod domaćeg ili stranog pravnog ili fizičkog lica, uključujući i strance koji rade kod poslodavaca u Crnoj Gori, propisano je da ugovor o radu može da zaključi lice koje ispunjava opšte uslove predviđene ovim zakonom i posebne uslove predviđene zakonom, drugim propisima i aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Imajući u vidu navedeno, jedan od dokaza kojim se potvrđuje da zaposleni ispunjava posebne uslove za zasnivanje radnog odnosa, kako u slučaju zaključivanja ugovora o radu na neodređeno vrijeme, tako i u slučaju zaključivanja ugovora o radu na određeno vrijeme, je dokaz o stečenoj kvalifikaciji nivoa obrazovanja, odnosno stručnoj kvalifikaciji.
Predlagač se nije pozvao	Razmotriti ili	Predlagač nije	Ne prihvata se

na član Nacrta zakona	omogućiti dostavljanje, putem informativnih portala na Internetu, obavještenja o promjeni prebivališta u Crnoj Gori od strane stranog lica, jer ovaj uslov predstavlja dodatno neopravdano opterećenje za MUP Crne Gore. Pored toga, preko ovih portala bi se mogli slati i skenirani dokumenti za dobijanje boravišne dozvole ili stalnog boravka, a originali bi mogli biti dostavljeni radi kontrole tačnosti informacija u unaprijed određeni dan i vrijeme, što bi takođe pomoglo da se značajno smanji opterećenje zaposlenih u MUP-u i povećati njihovu efikasnost.	dostavio obrazloženje svog predloga	Obrazloženje: Ovo nije zakonska materija, ali je moguće uz tehničku podršku Službe za informacione tehnologije MUP-a da se realizuje ovaj predlog i na tome će se sigurno raditi u narednom periodu
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Razmotriti mogućnost da se stranim državljanima olakša dobijanje vize D Crne Gore	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Ne prihvata se Obrazloženje: Postavljeni rokovi odgovaraju rokovima odlučivanja po zahtjevima za izdavanje vize iz komparativne prakse.
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Razmotriti mogućnost izdavanja privremenih boravišnih dozvola/dugoročnih viza (od 6 do 12 mjeseci) koje omogućavaju boravak u zemlji, ali ne daju pravo na rad ili korišćenje socijalnih usluga, po osnovu pružanja	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Ne prihvata se Obrazloženje: Ova primjedba nije u skladu sa EU direktivama jer mora postojati neki pravni osnov po kom bi stranac boravio u Crnoj Gori. U važećem zakonu u članu 38 postoji 13 pravnih

	pojednostavljenog seta dokumenata, na primjer, pasoš, uverenje o neosuđivanosti, plaćanje zdravstvenog osiguranja i plaćanje takse za potrebne mjesece boravišne dozvole, kao i kopiju ugovora o zakupu. Ova vrsta boravišne dozvole ima nekoliko prednosti: - u većini slučajeva neće biti potrebe za registracijom ili korišćenjem neaktivnih preduzeća koja služe samo za dobijanje boravišne dozvole. - značajno će se smanjiti opterećenje MUP-a - prihodi u budžet zemlje će se povećati zbog plaćanja takse za boravak.		osnova, i to: Privremeni boravak može se odobriti strancu koji namjerava da boravi u Crnoj Gori duže od 90 dana, radi: 1) spajanja porodice; 2) školovanja; 3) učešća u programima međunarodne razmjene učenika i studenata ili drugim programima mladih; 4) specijalizacije, stručnog osposobljavanja ili praktične obuke stranaca; 5) naučno-istraživačkog rada; 6) liječenja; 7) humanitarnih razloga; 8) korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti koju posjeduje u Crnoj Gori; 9) obavljanja vjerske službe; 10) obavljanja volonterskog rada u okviru Evropske volonterske službe; 11) boravka lica bez državljanstva; 12) rada; 12a) boravka digitalnog nomada; i 13) u drugim slučajevima u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorom.
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Razmotriti mogućnost izrade jedne opšte državne uredbe o primjeni odredaba zakona o strancima, obaveznog dokumenta koji iscrpno tumači zahtjeve zakona u pogledu pratećih dokumenata, rokova i osnovnih postupaka. Navedena Uredba biće	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Ne prihvata se Obrazloženje: Ovo nije materija Zakona o strancima već je to materija podzakonskih akata i ostavljeni su pravni osnovu za njihovo donošenje

	obavezujuća za sva odjeljenja MUP Crne Gore		
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Predvidjeti uvođenje obaveznog ovlašćenog kapitala preduzeća koja su osnovala strana lica, čiji će iznos direktno zavisiti od osnovne djelatnosti, ali istovremeno biti najmanje 1.500 eura (što je garancija za plaćanje poreza, na primjer, za 1 godinu postojanja kompanije) za mala preduzeća (1 direktor + 1 zaposleni) i od 3000 za preduzeća sa najviše 10 zaposlenih. I tako dalje uz pridržavanje progresivne skale. Ovakav osnovni kapital bio bi garancija za državu u pogledu ispunjavanja poreskih obaveza	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Prihvata se Obrazloženje: Članom 29 Nacrta zakona mijenja se član 70 i stav 5 ovog člana glasi: Dozvola iz stava 4 ovog člana može se izdati preduzetnicima i izvršnim direktorima u privrednim društvima u kojima su oni jedini vlasnici ili vlasnici više od 51% kapitala ako imaju obavezan ovlašćeni kapital preduzeća od najmanje 1.500 eura. Mišljenja smo da treba uvesti jedan vid ograničenja prilikom izdavanja ovih dozvola jer se iz godine u godinu u Crnoj Gori povećava se broj stranaca kojima se odobrava dozvola za privremeni boravak i rad (tzv. radna dozvola), u skladu da članom 78 stav 1 tač. 4 Zakona o strancima ("Službeni list CG", br. 12/2018, 3/2019 i 86/2022). Naime, ovim članom propisano je da se dozvola za privremeni boravak i rad mimo godišnje kvote može izdati strancu/izvršnom direktoru privrednog društva i preduzetniku, koji su registrovani u Crnoj Gori u skladu sa zakonom kojim se uređuju oblici obavljanja privrednih djelatnosti i njihova registracija.

			Takođe, članom 83 stav 3 propisano je da dozvola za privremeni boravak i rad za ovu kategoriju stranaca ne prestaje da važi iako su boravili van Crne Gore duže od 30 odnosno 90 dana. U praksi se susrećemo sa situacijama da ovi stranci uglavnom ne borave u Crnoj Gori (podnesu zahtjev za dozvolu ili za produženje dozvole i napuste Crnu Goru), da su osigurani na nepuno radno vrijeme, da je u ovim privrednim društvima uglavnom zaposleno samo jedno lice, da imaju pravo na spajanje porodice, pa tako npr. stranac/izvršni direktor koji je registrovao privredno društvo sa 1€ može da reguliše privremeni boravak za petočlanu porodicu i dr. Tokom 2022. godine van kvote je odobreno ukupno 10.590 dozvola za privremeni boravak i rad (najveći broj ovih dozvola je izdat strancima/izvršnim direktorima privrednih društava), dok je od 01.01. - 08.05.2023. godine po ovom osnovu odobreno 4.489 dozvola, što je veliko povećanje u odnosu na predhodni period i mišljenja smo da bi država trebala da interveniše na ovaj način.
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Predvidjeti uvođenje jedinstvenog poreza na propisani prihod za preduzeća sa manje od 3 zaposlena i prometom koji ne	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Ne prihvata se Obrazloženje: Ovo nije materija Zakona o strancima

	prelazi 20.000 (?) eura godišnje		
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Predvidjeti mogućnost zapošljavanja mladih stručnjaka (pripravnika) crnogorskih državljana na praksu.	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Ne prihvata se Obrazloženje: Ovo nije materija Zakona o strancima jer se ovim zakonom uređuju uslovi za ulazak, izlazak, kretanje, boravak i rad stranaca u Crnoj Gori a ne crnogorskih državljana
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Predvidjeti mogućnost imenovanja banaka sa državnim akreditacijom, koje će, ukoliko podnosilac zahtjeva ispunjava uslove, bezuslovno otvarati lične i korporativne račune strancima. Banke koje će prihvatiti osnivačke priloge, kao i prihvatiti isti garantovani iznos od 3650 eura, za potvrdu finansijske sigurnosti (na primer, za studente ili vlasnike nekretnina). Postaviti nesmanjivu granicu u ovom slučaju.	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Ne prihvata se Obrazloženje: Ovo nije materija Zakona o strancima
Predlagač se nije pozvao na član Nacrta zakona	Predvidjeti uslove da pravno lice ima fizičku kancelariju, ili uvesti virtuelne kancelarije, po analogiji sa drugim balkanskim zemljama	Predlagač nije dostavio obrazloženje svog predloga	Ne prihvata se Obrazloženje: Ovo nije materija Zakona o strancima
VOLI TRADE DOO PODGORICA			
Član 34	dodati u članu 85 stav 1 tačku 19) koja bi glasila: stranci koji obavljaju poslove u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva	Određene djelatnosti ne zahtjevaju angažman nekog lica na duži period, već je dovoljno da određena lica rade povremeno, npr dan, ili par dana, a ne kako je to uobičajeno sa	Ne prihvata se Obrazloženje: U članu 78 stav 1 tač. 8 Zakona o strancima ("Službeni list CG", br. 12/2018, 3/2019 i 86/2022), propisano je: "Dozvola za privremeni boravak i rad

	sezonskim poslovima- mjesec i više dana. Prednje je slučaj sa npr poljoprivrednim djelatnostima, a što je pokazala i praksa prethodnih godina. Takođe, određena lica, zbog blizine države u kojoj žive ne žele da borave u Crnoj Gori (po osnovu dozvole za privremeni boravak) već im je jednostavnije da žive u svojoj zemlji, pa se i iz ovog razloga nameće kao neophodno da se u članu 85 stav 1 doda predložena tačka. Sezonski poslovi u živoj proizvodnji ne trpe odlaganje ili prolongiranje izvršenja istih, te kod obavljanja sezonskih poslova u poljoprivredi postoji barijera u poslovanju i zapošljavanju stranih državljana kroz dobijanje radnih dozvola za čije odobrenje treba mnogo više vremena nego za obavljeni posao u datom momentu, koji u slučaju da se ne završi u roku od odmah prouzrokuje značajne štetne posledice po poslodavaca, te nenadoknadivu finansijsku štetu, a sa	mimo godišnje kvote može se izdati strancu sa prebivalištem u susjednoj državi, koji je zaposlen ili obavlja rad u Crnoj Gori i najmanje jednom nedjeljno se vraća u mjesto prebivališta (dnevni migrant), upravo da bi ovi radnici bili u mogućnosti da rade u Crnoj Gori.
--	--	--

		druge strane nije ni u interesu zaposlenih da zbog zakonskih barijera ne mogu da obavljaju poslove koje žele i koji doprinose poboljšanju njihovog životnog statusa.	
Advokatska kancelarija „Komnenić i partneri“, Ankarski bulevar broj 16, Podgorica			
Član 4	Članom 9 trenutnog ZOS je predviđeno da se putna isprava ima smatrati važećom ukoliko je izdata u poslednjih 10 godina. Nacrtom se navodi šta se ima smatrati važećom ličnom kartom pri čemu se ne navodi period u kojem je izdata. Dakle, smatramo da treba izvršiti određeno prilagođavanje odnosno precizirati šta se smatra važećom ličnom kartom u pogledu vremenskog perioda izdavanja.	Preciziranje odredbe po uzoru na odredbu koja se odnosi na putnu ispravu.	Ne prihvata se Obrazloženje Ukoliko se propiše vremenski period izdavanja lične karte bio bi onemogućen ulazak u Crnu Goru za određen broj stranaca iz država regiona starije životne dobi koji posjeduju ličnu kartu sa rokom važenja "Trajno". Mišljenja smo da bi na ovaj način došlo do diskriminacije ove kategorije stranaca.
Član 5	Članom 5 Nacrta predviđeno je da se viza D izdaje radi boravka digitalnog nomada. Članom 18 stav 2 trenutno važećeg zakona već je predviđena ovakva odredba.	U ovom slučaju dolazi do ponavljanja zakonskih odredbi pa je potrebno prilagoditi zakonski tekst u ovom dijelu.	Prihvata se Obrazloženje: Izmjenom odnosno proširenjem člana 18 stav 1 u dijelu osnova za dobijanje vize D došlo je do poklapanja odredbi zbog čega se predlog prihvata.
Član 23 stav 1	Član 23 stav 1 trenutno važećeg zakona, predlažemo da se nakon teksta „u državu porijekla“ doda tekst „ili boravka“.	Preciziranje člana na način da se stranac može vratiti i u državu u kojoj ima boravište, a ne samo u državu porijekla.	Ne prihvata se Obrazloženje: Ova odredba je u skladu sa članom 15 tačka 1 Uredbe EU br. 810/2009 .

	Ovakvo preciziranje predlažemo i u svim ostalim djelovima Nacrta u kojima je boravak izostao.		
Član 26	Članom 26 trenutno važećeg zakona je propisano da se viza izdaje unošenjem obrasca vize u važeću stranu putnu ispravu u obliku naljepnice. Članom 9 važećeg zakona je propisano da određeni državljani mogu ući u državu i sa ličnom kartom. Predlažemo da se proširi odredba na način što će se eksplicitno propisati način izdavanja vize u ovom slučaju, obzirom da u konkretnom ne može doći do unošenja obrasca kao što je to slučaj sa putnom ispravom.	Potrebno preciziranje odredbe.	Ne prihvata se Obrazloženje: Član 26 stav 1 propisuje da se viza izdaje unošenjem obrasca vize u važeću stranu putnu ispravu, u obliku naljepnice, dok je stavom 2 istog član propisan jedini izuzetak od tog pravila kada se viza unosi u propisani obrazac za unošenje vize ako to zahtijevaju humanitarni razlozi ili nacionalni interes Crne Gore, a putna isprava ne sadrži najmanje dvije prazne stranice ili nije izdata u posljednjih deset godina. Stranac koji u Crnu Goru može ulaziti na osnovu važeće lične karte, a shodno članu 2 Uredbe o viznom režimu, po ulasku u Crnu Goru ima mogućnost direktnog regulisanja boravka.
Član 9 Nacrta	Član 9 Nacrta - Član 27: Predlažemo da se u stavu 1 alineja 1 posle riječi „Putnu ispravu“ dodaju riječi „Ili ličnu kartu“, kako bi se obuhvatila i situacija kada lica ulaze u Crnu Goru na osnovu lične karte, u skladu sa trenutno važećim zakonom.	Preciziranje odredbe	Ne prihvata se Obrazloženje: Nije u skladu sa EU standardima. Takođe, član 26 stav 1 propisuje da se viza izdaje unošenjem obrasca vize u važeću stranu putnu ispravu, u obliku naljepnice, iz kog razloga lična karta nije relevantan i obavezujući dokument pri apliciranju za vizu. Dodatno, stranac koji u Crnu Goru može ulaziti na osnovu važeće lične karte, a shodno članu 2 Uredbe o viznom režimu,

			po ulasku u Crnu Goru može regulisati boravak po različitim osnovama koje propisuje ovaj zakon.
Član 9 Nacrta	Član 9 Nacrta - Član 27 stav 2: U članu 21a Zakona je propisana mogućnost podnošenja zahtjeva u elektronskom obliku, a u članu 22 da zahtjeve može prikupljati ovlašteno pravno lice. Ovdje ostaje nejasno da li u ovom slučaju zahtjev ide direktno ministarstvu vanjskih poslova jer ako da, možda bi bilo dobro ostaviti odredbu kakva je trenutno za ove situacije, a za situacije u kojima se zahtjev podnosi preko diplomatsko konzularnog predstavništva ostaviti novu odredbu. Takođe, član 20 propisuje da u državama u kojima Crna Gora nema diplomatsko – konzularno predstavništvo, predstavništvo druge države može zastupati Crnu Goru u postupku izdavanja viza pri čemu onda formulacija „Diplomatsko-konzularno predstavništvo Crne Gore donosi odluku“ nema smisla jer zahtjev nije njemu	Preciziranje odredbe.	Ne prihvata se Obrazloženje: Postoji pravni osnov prema kome bliži način podnošenja zahtjeva i dokumentacije propisuje organ nadležan za vanjske poslove. Regulisano međunarodnim sporazumima o zastupanju.

	predat. Predlog je da se doda „predstavništvo koje zastupa Crnu Goru“ kako bi odredba bila potpuna		
Član 9 Nacrta	Član 9 Nacrta – Posle stava 2, dodaje se novi stav u kojem takođe ostaje nejasno koje diplomatsko – konzularno predstavništvo Crne Gore (u kojoj državi) donosi odluku koja se dostavlja diplomatskom predstavništvu druge države koje zastupa Crnu Goru, u skladu sa prethodno navedenim, obzirom da sada rešenje ne donosi Ministarstvo vanjskih poslova.	Preciziranje odredbe.	Ne prihvata se Obrazloženje: Regulisano Zakonom o vanjskim poslovima.
Član 9 Nacrta	Član 9 Nacrta koji se odnosi na član 27 trenutnog Zakona. Obzirom da se dodaje jedan član, propušteno je usklađivanje numeracije, pa sada pozivanje na stav 2 i 3 nema smisla, odnosno ne poklapa se sa sadržinom. Potrebno je uskladiti numeraciju.	Tehničko uređenje člana.	Prihvata se Obrazloženje: S obzirom da je dodat još jedan stav ispravna formulacija člana 27 stav 3 je: “Protiv odluke iz stava 3 i 4 ovog člana, organu državne uprave nadležnom za vanjske poslove može se izjaviti žalba, preko diplomatsko-konzularnog predstavništva, u roku od osam dana od dana prijema odluke.
Član 11 Nacrta	Član 11 Nacrta koji se odnosi na član 34 stav 2 trenutnog Zakona je nejasan. Nije jasna intencija promjene ovog člana oobzirom da je isti konfuzan i	Preciziranje i preformulacija člana.	Ne prihvata se Obrazloženje: Predložene izmjene se odnose na usklađivanje Zakona o strancima sa Uredbom EU o Zakoniku unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba

	nerazumljiv pa dovodi do mogućeg pogrešnog tumačenja. Član je potrebno ili preformulisati na način koji će biti jasan ili eventualno ostaviti staru formulaciju „računajući od dana prvog ulaska“, u skladu sa intencijom nacрта koja ostaje nejasna.		preko granice (Zakonik o šengenskim granicama). Naime, predložena izmjena je preuzeta iz člana 6 navedene Uredbe.
Član 11 Nacrta	Član 11 Nacrta koji se odnosi na član 34 stav 3 propisuje da se isti briše. Ostaje nejasno zbog čega bi se brisao ovaj član odnosno zbog čega bi se obrisala odredba koja omogućava strancu koji je boravio u Crnoj Gori 90 dana, u skladu sa stavom 1 i 2 tog člana, da može ponovo ući i boraviti u Crnoj Gori nakon isteka vremenskog perioda od 180 dana, računajući od dana prvog ulaska.	Pojašnjenje brisanja ovog stava.	Ne prihvata se Obrazloženje: Predložene izmjene se odnose na usklađivanje Zakona o strancima sa Uredbom EU o Zakoniku unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granice (Zakonik o šengenskim granicama). Naime, predložena izmjena je preuzeta iz člana 6 navedene Uredbe.
Član 12 Nacrta	Član 12 Nacrta koji se odnosi na član 36 trenutno važećeg zakona se mijenja i sada se u stavu 2 propisuje da „Rješenjem iz stava 1 ovog člana, određuje se rok u kojem stranac mora napustiti teritoriju Crne Gore i izriče zabrana ulaska i boravka u Crnu Goru“ Do sada je bilo da se može izreći zabrana ulaska.	Prilagođavanje člana.	Ne prihvata se Obrazloženje: Predloženim izmjenama se kao izuzetak predviđa mogućnost da se strancu neće izreći zabrana ulaska i boravka u slučajevima kada postoje humanitarni razlozi ili ozbiljni razlozi lične prirode.

	Smatramo da bi bilo dobro ostaviti staru formulaciju, odnosno propisati ovo kao mogućnost, a ne kao obavezu, kako bi se opravdanost izricanja ove mjere mogla cijeniti od slučaja do slučaja.		
Član 12 Nacrta	Član 12 Nacrta koji se odnosi na član 36 trenutno važećeg zakona se mijenja i sada se u stavu 3 propisuje da je vrijeme zabrane ulaska i boravka izriče na period od 90 dana do jedne godine. Do sada je bilo propisano od 30 dana do jedne godine. Smatramo da bi bilo dobro ostaviti staru formulaciju, kako bi se opravdanost izricanja dužine ove mjere mogla cijeniti od slučaja do slučaja.	Prilagođavanje člana.	Ne prihvata se Obrazloženje Predloženim izmjenama se kao izuzetak predviđa da se zabrana ulaska i boravka neće izreći ako stranac dostavi dokaz o postojanju humanitarnih razloga, odnosno ozbiljnih razloga lične prirode.
Član 12 Nacrta	Član 12 Nacrta koji se odnosi na član 36 trenutno važećeg zakona se mijenja i sada propisuje da žalba na rješenje kojim se otkazuje boravak ne odlaže izvršenje rešenja. Postavlja se pitanje šta se dešava ukoliko stranac napusti Crnu Goru, a žalba bude usvojena? U ovom slučaju bi za stranca nastali potencijalno veliki materijalni troškovi te	Pojašnjenje i prilagođavanje člana.	Ne prihvata se Obrazloženje Važeći Zakon o strancima u članu 36 već propisuje da žalba na rješenje o otkazu boravka ne odlaže izvršenje rješenja.

	da li stranac može da se vrati u Crnu Goru ukoliko žalba bude usvojena, odnosno da li ima pravo na naknadu štete i na koji način mu se računaju dani boravka, da li ispočetka, da li se uračunavaju dani koji su prethodno prošli ili se ne uračunava vrijeme koje je bio van Crne Gore? Ovo je važno i sa aspekta računanja dana isteka dozvole.		
Član 13 Nacrta	Član 13 Nacrta koji se odnosi na član 43 trenutno važećeg zakona – u skladu sa ostalim zakonskim odredbama, smatramo da je ovdje potrebno dodati da putna isprava mora biti izdata u poslednjih 10 godina.	Prilagođavanje člana.	Ne prihvata se Obrazloženje Član 9 Zakona o strancima već propisuje da stranac prilikom ulaska u Crnu Goru mora imati važeću putnu ispravu koja je izdata u poslednjih deset godina, tako da se samo takva isprava može prezentovati prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole.
Član 14 Nacrta	Član 14 Nacrta, smatramo da je potrebno iza riječi „životni partner“ dodati riječi „različitog pola“, u skladu sa ostalim odredbama.	Prilagođavanje člana.	Ne prihvata se Obrazloženje Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola ("Službeni list CG", br. 67/2020) uređuje se zaključenje i prestanak životnog partnerstva lica istog pola, vođenje registra partnerstava, prava i dužnosti lica koja su zaključila partnerstvo. Naše zakonodavstvo ne poznaje životno partnerstvo lica različitog pola, isključivo životno partnerstvo lica istog pola,

			shodno Zakonu o životnom partnerstvu lica istog pola.
Član 14 Nacrta	Član 14 Nacrta koji se odnosi na član 44 trenutno važećeg zakona – u ovom članu postoji odredba „U slučaju poligamnog braka, spajanje porodice odobriće se samo jednom supružniku“. Smatramo da ovdje treba izvršiti preciziranje na način što će se odrediti kriterijumi po osnovu kojih će se odrediti kojem supružniku će se odobriti ukoliko više njih aplicira. Na ovaj način odredba ostaje nepotpuna.	Prilagođavanje člana.	Ne prihvata se Obrazloženje: Prilikom izrade Nacrta zakona o izmjenama I dopunama Zakona o strancima imali smo u vidu Analizu crnogorskog normativnog okvira u pogledu usaglašenosti sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola i ista nam je poslužila prilikom kreiranja ovih odredbi
Član 16 Nacrta	Član 16 Nacrta koji se odnosi na član 46 trenutno važećeg zakona – potrebno je iza riječi „životni partneri“ dodati odredbu „istog pola“, u svim stavovima, kako bi se izvršilo prilagođavanje ostalim odredbama zakona.	Tehnička ispravka člana.	Ne prihvata se Obrazloženje Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola ("Službeni list CG", br. 67/2020) uređuje se zaključenje i prestanak životnog partnerstva lica istog pola, vođenje registra partnerstava, prava i dužnosti lica koja su zaključila partnerstvo. Naše zakonodavstvo ne poznaje životno partnerstvo lica različitog pola, isključivo životno partnerstvo lica istog pola, shodno Zakonu o životnom partnerstvu lica istog pola. Prilikom izrade Nacrta zakona o izmjenama I dopunama Zakona o strancima imali smo u vidu Analizu crnogorskog

			normativnog okvira u pogledu usaglašenosti sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola i ista nam je poslužila prilikom kreiranja ovih odredbi.
Član 17 Nacrta	Član 17 Nacrta koji se odnosi na član 47 trenutno važećeg zakona – propisuje se da dozvola traje dok traje nastavna godina u Crnoj Gori. Smatramo da bi bolja formulacija bila „školska godina“ obzirom da po zakonu nastavna godina predstavlja period u kojem se ostvaruje redovna nastava, znači ovdje bi suštinski dozvola trajala od prvog do poslednjeg dana nastave, što ne ostavlja prostora za obaveze koje postoje i van nastave. „školska godina“ po zakonu - je period u kojem se ostvaruje redovna nastava i ostali oblici obrazovno-vaspitnog rada.	Prilagođavanje termina.	Ne prihvata se Obrazloženje Članom 17 Predloga zakona ograničen je period izdavanja dozvole za privremeni boravak radi školovanja u smislu da se ista izdaje na period dok traje nastavna godina u Crnoj Gori, shodno propisima o opštem obrazovanju i vaspitanju. Na taj način suzbiće se zloupotrebe koje se javljaju u praksi u smislu da se dozvola za privremeni boravak radi školovanja izdaje djeci na godinu, nakon toga se, u pojedinim situacijama, roditelji spajaju sa maloljetnom djecom i može se doći u situaciju da roditelji poslije pet godina ostvare parvo na stalni boravak a djeca nemaju ovo pravo jer je u članu 86 stav 4 propisano: “Ako je stranac ranije imao odobren privremeni boravak u Crnoj Gori radi školovanja ili specijalizacije, stručnog osposobljavanja ili praktične nastave, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka, računa se samo polovina vremena provedenog na osnovu odobrenog privremenog

Član 19 Nacrta	Član 19 Nacrta koji se odnosi na član 56 trenutno važećeg zakona – dodaje se novi član koji propisuje da bliže uslove i način utvrđivanja visine vrijednosti nepokretnosti iz stava 1 ovog člana, propisuje Vlada na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove finansija – ostaje nejasno iz kog razloga se ova vrijednost utvrđuje odnosno koja je svrha dodavanja ovakvog člana kao i dalja razrada ovog stava.	Pojašnjenje stava.	boravka”. Ne prihvata se Obrazloženje: Članom 19 Predloga zakona ostavljen je pravni osnov za donošenje akta kojim će se propisati bliži uslovi i način utvrđivanja visine vrijednosti nepokretnosti koju stranac treba da posjeduje da bi mu se odobrila dozvola za privremeni boravak radi korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti. Naime, samo u 2022. godini ovim strancima je odobreno blizu 4.000 dozvola za privremeni boravak, bez ograničenja visine vrijednosti nepokretnosti, tako da smo mišljenja da treba Vladinom uredbom da se propiše vrijednost nepokretnosti za buduće odobravanje ovih dozvola.
Član 20 Nacrta	Član 20 Nacrta koji se odnosi na dodavanje člana 58c– stav 2 propisuje da Pravo na rad iz stava 1 tačka 6 ovog člana podnosilac zahtjeva stiče protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva o kojem Ministarstvo nije donijelo odluku. Smatramo da je bolje rešenje staviti 6 mjeseci, obzirom da Ministarstvo u članu 58e ima rok od 6 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva,	Prilagođavanje.	Ne prihvata se Obrazloženje: Ovaj predlog se ne prihvata zato što je u članu 58e propisano: Ministarstvo odlučuje o zahtjevu za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva (stav 1). Rok iz stava 1 ovog člana može se izuzetno produžiti za dodatnih šest mjeseci ukoliko zahtjev za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva podrazumijeva

	da odluči.		utvrđivanje složenih činjeničnih okolnosti ili razjašnjavanje složene pravne stvari iz člana 59h ovog Zakona (stav 1).
Član 20 Nacrta	Član 20 Nacrta koji se odnosi na dodavanje člana 58c stav 3 - Podnosilac zahtjeva ima obavezu da se odazove pozivu Ministarstva na saslušanje i da ostane na teritoriji Crne Gore za vrijeme trajanja postupka, osim ako Ministarstvo ne odobri izlazak iz zemlje na izuzetnoj osnovi. Smatramo da treba dodati odredbu koja će regulisati šta se dešava u slučaju ako se ne odazove.	Prilagođavanje.	Prihvata se Obrazloženje: U saradnji sa kolegama iz Ministarstva pravde dodaće se kaznena odredba koja tretira ovo pitanje
Član 20 Nacrta	Član 20 Nacrta koji se odnosi na dodavanje člana 58c stav 4 - Podnosilac zahtjeva mora da obavijesti Ministarstvo o promjeni kontakt podataka u roku od tri dana od dana promjene. Smatramo da treba dodati odredbu koja će regulisati šta se dešava u slučaju ako ne prijavi.	Prilagođavanje.	Prihvata se Obrazloženje: U saradnji sa kolegama iz Ministarstva pravde dodaće se kaznena odredba koja tretira ovo pitanje
Član 20 Nacrta	Član 20 Nacrta koji se odnosi na dodavanje člana 58d - Ministarstvo će razmotriti sve raspoložive dokaze, uključujući svjedočenje podnosioca zahtjeva, kako bi u razumnoj	Prilagođavanje.	Prihvata se Obrazloženje: U saradnji sa kolegama iz Ministarstva pravde dodaće se kaznena odredba koja tretira ovo pitanje

	mjeri utvrdilo da li se podnosilac zahtjeva smatra državljaninom države s kojom ima razumnu povezanost, u smislu stava 2 ovog člana, u skladu sa zakonom te države – Ostaje nejasno kako naše Ministarstvo može utvrditi da li se neko smatra stranim državljaninom. Odredba nije jasna, ovdje bi možda trebalo predvidjeti saradnju sa državom za koju se provjerava da li je podnosilac zahtjeva njen državljanin.		
Član 20 Nacrta	Član 20 Nacrta koji se odnosi na dodavanje člana 58e stav 3 – Ostaje nejasno kako podnosilac zahtjeva može sam zaključiti da je opravdano očekivati da se odluka ne može donijeti u predviđenim rokovima. U ovom slučaju nema smisla propisivati da lice mora podnijeti zahtjev da bi ga organ o tome obavijestio. Smatramo da ovo Ministarstvo mora uraditi po službenoj dužnosti.	Prilagođavanje.	Ne prihvata se Obrazloženje: Mišljenja smo da je stav 3 u članu 58e jasno definisan tako da glasi: “Ako je opravdano očekivati da se odluka ne može donijeti u roku iz st. 1 i 2 ovog člana, lice koje je podnijelo zahtjev za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva biće o tome obaviješteno u pisanoj formi, na njegov zahtjev, uz navođenje razloga zbog kojih nije moguće donijeti odluku u propisanom vremenu, kao i o roku u kojem se odluka može očekivati.
Član 20	Član 20 Nacrta koji se odnosi na dodavanje člana 58g – Naslov člana je „Prava i obaveze lica bez državljanstva“. Međutim, član ne sadrži nijednu	Prilagođavanje.	Prihvata se Obrazloženje: Primjedba se prihvata i naziv člana 58g glasi: “Prava lica bez državljanstva”

	obavezu, već samo prava. Treba ili dodati određene obaveze ili promijeniti naziv člana, u skladu sa intencijom istog.		
Član 61 trenutno važećeg zakona	Član 61 trenutno važećeg zakona: „Stranac koji podnese uredan zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak prije isteka boravka od 90 dana može ostati u Crnoj Gori do donošenja izvršnog rješenja“ – Ovdje smatramo da treba predvidjeti rok u kojem ovaj zahtjev mora biti predat prije isteka ovih 90 dana.	Prilagodavanje.	Ne prihvata se Obrazloženje: Mišljenja smo da je ova odredba potpuno jasna i u praksi do sada nije bilo poteškoća u primjeni iste. Znači, strannac može podnijeti zahtjev prije isteka roka od 90 dana, što je u skladu sa članom 34 važećeg zakona, koji glasi: Stranac može boraviti u Crnoj Gori do 90 dana na osnovu vize za kratki boravak (viza C) ili bez vize, u skladu sa propisom o viznom režimu iz člana 14 stav 2 ovog zakona (stav 1). U slučaju iz stava 1 ovog člana, stranac može boraviti u Crnoj Gori najduže 90 dana u vremenskom periodu od 180 dana, računajući od dana prvog ulaska, ako ovim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno (stav 2). Stranac koji je boravio u Crnoj Gori 90 dana, u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, može ponovo ući i boraviti u Crnoj Gori nakon isteka vremenskog perioda od 180 dana, računajući od dana prvog

			ulaska (stav 3).
Član 24	Član 24 Nacrta koji se odnosi na član 64 trenutno važećeg zakona. Dolazi do promjene numeracije pa ista sada nije usklađena, te se ne poklapa pozivanje na određene stavove odnosno isto nema smisla.	Tehničko prilagođavanje.	Prihvata se Obrazloženje: U pitanju je pravno tehnička korekcija tako da je u članu 24 Nacrta zakona dodat još jedan stav koji glasi: "Dosadašnji st. 3, 4 i 5 postaju st. 6, 7, i 8".
Član 29	Član 29 nacrta koji se odnosi na član 70 stav 3 – dodavanje odredbi „dodaju se riječi: „ako imaju najmanje tri zaposlena, f koji imaju zaključene ugovore o radu na puno radno vrijeme, od kojih je jedan zaposleni crnogorski državljanin“ smatramo da bi nastali problemi u praksi obzirom da postoji značajan broj društava koji imaju strane izvršne direktore i strane zaposlene, ili nemaju ovaj broj zaposlenih.	Ostaviti odredbu da glasi kako je u trenutno važećem zakonu.	Ne prihvata se Obrazloženje: Članom 29 član 70 stav 4 mijenja se i glasi: Dozvola za privremeni boravak i rad za preduzetnike i izvršne direktore u privrednim društvima u kojima su oni jedini vlasnici ili vlasnici više od 51% kapitala može se produžavati dok ispunjavaju uslove iz člana 43 ovog zakona, ako imaju najmanje tri zaposlena, koji imaju zaključene ugovore o radu na puno radno vrijeme, od kojih je jedan zaposleni crnogorski državljanin. Mišljenja smo da je odredba potpuno jasno i precizno definisana.
Član 70 stav 5 trenutno važećeg zakona	Član 70 stav 5 trenutno važećeg zakona: U važećem zakonu postoji odredba koja kaže da ako stranac ne stupi na rad u roku od 24 časa poslodavac mora obavijestiti o tome Ministarstvo radi poništavanja dozvole. Mislimo da bi ovdje bilo dobro da se	Preciziranje.	Ne prihvata se Obrazloženje: Primjedba se ne prihvata zato što u dosadašnjoj primjeni ove odredbe nije bilo poteškoća. U suprotnom mišljenja smo da bi bilo zloupotreba u praksi.

	predvide neki izuzeci (bolest, sriječenost i slično).		
Član 71 trenutno važećeg zakona	Član 71 trenutno važećeg zakona – Ovdje smatramo da bi bilo dobro predvidjeti kaznu za poslodavca koji ne zaključi ugovor o radu sa strancem, obzirom da se poništava dozvola za boravak i rad, a vjerovatno su za stranca nastali troškovi, posebno u smislu potrošenog vremena.	Preciziranje.	Prihvata se Obrazloženje: U saradnji sa kolegama iz Ministarstva pravde dodaje se kaznena odredba koja tretira ovo pitanje
Član 80 trenutno važećeg zakona	Član 80 trenutno važećeg zakona: Mislimo da bi bilo dobro dodati odredbu da ukoliko izostane mišljenje agencije i policije, smatraće se da ne postoje smetnje za izdavanje dozvole (ovo zaključujemo na osnovu člana 62 stav 3).	Preciziranje.	Ne prihvata se Obrazloženje: Članom 62 st. 1, 3 i 5 je propisano: Dozvolu za privremeni boravak izdaje Ministarstvo, uz prethodno mišljenje Agencije i policije o postojanju smetnji iz razloga nacionalne, odnosno unutrašnje bezbjednosti iz člana 43 stav 1 tačka 8 ovog zakona. Ako Ministarstvo ne dobije mišljenja iz stava 2 ovog člana u propisanom roku, smatraće se da ne postoje smetnje za izdavanje dozvole za privremeni boravak. O odbijanju zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak odlučuje se rješenjem. Članom 80 stav 1 je propisano da dozvolu za

			privremeni boravak i rad izdaje Ministarstvo u skladu sa članom 62 st. 1, 3 i 5 ovog zakona, tako da je ovo već propisano u važećem zakonu.
Član 91 trenutno važećeg zakona	Član 91 trenutno važećeg zakona: Ovdje je propisano da se zahtjev za produženje dozvole za stalni boravak podnosi u roku od 8 dana od dana isteka važenja dozvole. Mislimo da je logičnije da bude propisano da se podnosi u nekom periodu prije isteka roka važenja dozvole.	Preciziranje.	Prihvata se Obrazloženje: U Nacrtu zakona dodat je član 41 u smislu da se član 91 stav 3 mijenja se i glasi: „Zahtjev za produženje dozvole iz stava 2 ovog člana stranac podnosi Ministarstvu u mjestu boravka stranca, najkasnije u roku od 60 dana prije isteka roka važenja dozvole za stalni boravak“.
Član 43 Nacrta	Član 43 Nacrta koji se odnosi na član 96 trenutnog zakona: smatramo da bi bilo dobro dodati da pored djeteta ovo važi i za poslovno nesposobnog stranca.	Preciziranje.	Ne prihvata se Obrazloženje: Na ovu kategoriju stranaca primjenjuje se zakonodavstvo kojom je regulisana ova materija
Član 43 Nacrta	Član 43 Nacrta koji se odnosi na član 96a trenutnog zakona stav 5 – Smatramo da ovdje treba dodati „uz saglasnost drugog roditelja“.	Preciziranje.	Ne prihvata se Obrazloženje: Ukoliko maloljetno dijete ima odobren privremni boravak u Crnoj Gori isti je dobilo na zahtjev jednog od roditelja, uz pisanu saglasnost drugog roditelja, tako da se podrazumijeva da ovo dijete može mijenjati adresu boravka u Crnoj Gori, na zahtjev jednog od roditelja, bez saglasnosti drugog.
Član 45 Nacrta	Član 45 nacrta koji se odnosi na član 107 trenutnog zakona: U članu 107 stav 7 riječi: “30 dana”	Preformulacija.	Ne prihvata se Obrazloženje: Član 107 stav 7 važećeg zakona glasi:

	zamjenjuju se riječima: "90 dana". Ukoliko se ovo ovako promijeni onda naredni stav nema smisla, jer propisuje da se rok može produžiti na zahtjev ali ne duže od 90 dana, dakle ovaj rok iz stava 2 bi onda trebalo produžiti.		"Policija može u rješenju o povratku, uzimajući u obzir relevantne okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, strancu izreći zabranu ulaska i boravka, koja ne može biti kraća od 30 dana niti duža od pet godina". Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima predloženo je da ovaj stav glasi: "Policija može u rješenju o povratku, uzimajući u obzir relevantne okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, strancu izreći zabranu ulaska i boravka, koja ne može biti kraća od 90 dana niti duža od pet godina". Vi se u primjedbi pozivate na naredni stav 8 ovog člana koji glasi: "Stranac iz stava 1 ovog člana dužan je da napusti Crnu Goru u roku koji mu je određen rješenjem o povratku i da se prilikom napuštanja Crne Gore prijavi policijskom službeniku na graničnom prelazu", i u kojem se ne pominje rok. Vjerovatno ste mislili na stav 4 ovog člana koji glasi: "Rok za dobrovoljno napuštanje Crne Gore određen rješenjem o povratku, policija može produžiti na zahtjev stranca, ali ne duže od 90 dana, pri čemu se uzimaju u obzir okolnosti
--	--	--	---

			konkretnog slučaja, naročito dužina boravka, rodbinske i društvene veze ili da stranac ima djecu koja pohađaju školu". Primjedba se ne prihvata jer je u ovom stavu 4 propisan rok za dobrovoljno napuštanje Crne Gore a u izmijenjenom članu govorimo o roku za zabranu ulaska u Crnu
--	--	--	--

			Gori koji po ovim izmjenama ne može biti kraći od 90 dana niti duži od pet godina.
Član 52 Nacrta	Član 52 nacrta koji se odnosi na član 206 stav 7 trenutnog zakona: možda da ostane član samo da se stavi kraći rok čuvanja podataka.	Predlog.	Ne prihvata se Obrazloženje: Članom 52 Predloga zakona propisano je brisanje stav 7 u članu 206 Zakona o strancima zato što je identična odredba propisana u članu 207 stav 1 zakona. Svakako, odredbe o rokovima za čuvanje podataka još jednom ćemo razmotriti.
Fizička lica			
Kristina Novaković član 28	Izuzetno, dozvola za privremeni boravak i rad za preduzetnike i izvršne direktore u privrednim društvima u kojima su oni jedini vlasnici ili vlasnici više od 51% kapitala može se izdati strancu koji ima više od 66 godina života.	Stav 3 člana 69 Zakona o strancima nije usklađen sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju koji propisuje starosnu granicu od 66 godine a ne 67 koliko je propisano važećim Zakonom o strancima	Prihvata se Obrazloženje: Prihvata se predlog i Zakon o strancima će biti usklađen sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Ukupno je dostavljeno 94 predloga na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima od strane 15 subjekata, od čega je 52 prihvaćeno, dok je 42 predlog odbijen.

Naziv organizacione jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova koja je odgovorna za pripremu Nacrta zakona: **DIREKTORAT ZA UPRAVNE POSLOVE, DRŽAVLJANSTVO I STRANCE.**

Kontakt:
Oragan Dasic
E-mail: dragan.dasic@up.gov.me
Mob: 067/112-195

GENERALNI DIREKTOR
Radovan Popović

O B R A Z L O Ž E N J E:

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da se zakonom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Gore.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakonom o strancima ("Službeni list CG", br. 12/2018, 3/19, 86/22 i 77/24), uređuju se uslovi za ulazak, izlazak, kretanje, boravak i rad stranaca u Crnoj Gori. U poslednjih deset godina pravna tekovina na području migracija intenzivno se razvija.

Vlada Crne Gore je u septembru 2021. godine, donijela Strategiju o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021-2025. godine. Kao jedna od aktivnosti u ovoj strategiji predviđeno izrada Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima. Takođe, Akcionim planom za Pregovaračko poglavlje 24-Pravda, sloboda i bezbjednost, kao i za Pregovaračko poglavlje 2 - Sloboda kretanja radnika, predviđeno je donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, radi daljeg usaglašavanja sa propisima EU.

Osnovni cilj realizacije svih aktivnosti prepoznatih u okviru Poglavlja 24 jeste da se omogući slobodno kretanje ljudi, uz garantovanje njihove bezbjednosti. Pravnom tekovinom za Pregovaračko poglavlje 2 omogućava se građanima jedne države članice EU da rade u drugoj državi članici. Odnos prema tzv. radnicima migrantima EU mora biti isti kao prema domaćim radnicima kada su u pitanju uslovi rada, socijalne i poreske olakšice. Sloboda kretanja radnika se svrstava među temeljne principe Evropske unije i jedno je od četiri slobode unutrašnjeg tržišta. Slobodno kretanje radnika je povezano s nizom pitanja, kao što su sloboda kretanja i boravka tokom zaposlenja u drugoj državi članici, kao i sa svim granama socijalnog osiguranja (penzijsko osiguranje, zdravstveno osiguranje, osiguranje za slučaj nezaposlenosti i pravo na porodična primanja). Osnovni cilj Pregovaračkog poglavlja 2 je podsticanje mobilnosti radne snage između država članica EU, što je važan faktor ostvarivanja unutrašnjeg tržišta. Uprkos garantovanim pravima, radnu snagu u EU karakteriše mala prostorna i profesionalna pokretljivost.

S tim u vezi, potrebno je unaprijediti postojeći normativni okvir kroz izmjene Zakona o strancima, odnosno zakonodavni okvir u potpunosti uskladi sa pravnom tekovinom EU. Prije svega potrebno je izmijeniti Zakon o strancima i izvršiti potpuno prenošenje Direktive 96/71/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, Direktive (EE) 2018/957 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 28. juna 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i Direktive 2014/67 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. o sprovođenju Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga.

Takođe, potrebno je Zakon o strancima uskladiti sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola ("Službeni list CG", br. 67/2020).

Pored toga, potrebno je kroz izmjene i dopune Zakona o strancima potpuno prenošenje Direktive Savjeta 2003/86/EC od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice - 32003L0086, i to u

dijelu koji se odnosi na prestanak dozvole za privremeni boravak. Isto tako, kroz izmjene i dopune Zakona o strancima potrebno potpuno prenošenje Direktive Savjeta 2003/109/EC od 25. decembra 2003. o statusu državljana trećih zemalja sa prebivalištem - 32003L0109, i to u dijelu koji se odnosi na prestanak dozvole za stalni boravak zbog odsustva iz Crne Gore, kao i u dijelu koji se odnosi na definisanje obrasca dozvole, odnosno napomene koja treba da stoji na obrascu: „Lice sa dugotrajnim boravkom u EU“ – ovo treba da važi samo za dozvole za stalni boravak koje su izdate u skladu sa stavom 1 člana 86 Zakona o strancima (stranci koji su imali pet godina privremenog boravka), kao i potpuno prenošenje Direktive 2004/38/EC.

Naravno, ovim zakonom je potrebno ukloniti određena nedostatke koji su se pojavili u praksi prilikom primjene važećeg zakona, kao i pojednostaviti proceduru za izdavanje/produženje dozvola za privremeni boravak i rad.

Pored prednje navedenih razloga, izmjenama i dopunama Zakona se pristupilo i zbog potrebne dodatne razrade postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, a na osnovu preporuka Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR) i TAIEX misije Evropske komisije iz 2021. godine, koji su preporučili dodatnu razradu ovog postupka, kako bi se otklonili procesni nedostaci uočeni od početka implementacije ovog postupka 2018. godine, i jasno propisala prava i obaveze lica koja su pokrenula postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, odnosno osoba kojima je priznat status lica bez državljanstva.

Na kraju, i svakako najvažnije u Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima definisane su odredbe kojima će se omogućiti strancima da zahtjev za izdavanje dozvola (dozvola za privremeni boravak i dozvola za privremeni boravak i rad mogu podnijeti u elektronskom obliku, preko informacionog sistema kojim upravlja Ministarstvo unutrašnjih poslova. Takođe, definisane su i odredbe kojima bi se omogućilo strancima produženje privremenog boravka/rada iako im je istekla putna isprava. Isto tako, Predlogom zakona „prepoznaju“, odnosno omogućće određene povoljnosti za regulisanje privremenog boravka radi zapošljavanje stranaca u IT sektoru u Crnoj Gori, radi zapošljavanje stranaca u djelatnosti zdravstvene zaštite i radi zapošljavanje stranaca na osnovu ugovora o radu za obavljanje poslova u domaćinstvu u Crnoj Gori.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima je propis čije donošenje i implementacija predstavlja dalje usklađivanje zakonodavstva Crne Gore sa *acquis communautaire* u oblasti migracija i međunarodnim ugovorima iz oblasti apatridije, odnosno odredbe Predloga zakona, kao i podzakonski akti koji će biti donešeni na osnovu Zakona se usklađuju sa:

1. Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2004/38/EZ od 29. aprila 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih porodica na slobodno kretanje i boravak na teritoriji države članice, o izmjenama i dopunama Regulative (EEZ) br. 1612/68 i ukidanju direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ – 32004L0038
2. Direktiva Savjeta 2003/109/EZ od 25. decembra 2003. o statusu državljana trećih zemalja koji imaju stalni boravak – 32003L0109
3. Direktiva Savjeta 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice – 32003L0086

4. Direktiva Savjeta 2009/52/EZ od 25. juna 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih država sa nezakonitim boravkom -32009L0052
5. Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/36/EU od 26. februara 2014. o uslovima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika – 32014L0036
6. Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2008/115/EZ od 16. decembra 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom – 32008L0115
7. Direktiva 2011/98/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. decembra 2011. o jedinstvenom postupku za izdavanje jedinstvene dozvole državljanima trećih zemalja za boravak i rad na teritoriji države članice i o zajedničkom skupu prava radnika trećih zemalja koji legalno borave u državi članici – 32011L0098
8. Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/66/EU od 15. maja 2014. o uslovima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva – 32014L0066
9. Direktiva (EU) 2016/801 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. maja 2016. o uslovima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanje poslova au pair – 32016L0801
10. Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 96/71/EZ od 16. decembra 1996. godine o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga – 01996L0071
11. Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/67/EU od 15. maja 2014. godine o sprovođenju Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjenama i dopunama Regulative (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj saradnji putem Informacionog sistema unutrašnjeg tržišta ("Regulativa IMI") - 32014L0067
12. Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2018/957 od 28. lipnja 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga - 32018L0957, i
13. Konvencijom o zaštiti lica bez državljanstva iz 1954. godine.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Predlog zakona o izmjenama i dopuna Zakona o strancima sadrži 59 odredaba, i to:

Članom 1 Predloga zakona predviđena je izmjena člana 4 u smislu da se ovaj zakon ne primjenjuje na stranca koji po međunarodnom pravu uživa privilegije i imunitete ili na članove porodice ovih stranaca ili na stranca koji u Crnoj Gori boravi u okviru NATO aktivnosti ili na stranca koji u Crnoj Gori boravi u okviru međunarodne policijske saradnje koja je zasnovana na međunarodnom ugovoru ili na nekom drugom dokumentu o policijskoj saradnji ili na stranca zaposlenog u stranom diplomatskom i konzularnom predstavništvu, odnosno predstavništvu međunarodnih organizacija i institucija koje su akreditovane u Crnoj Gori koji nemaju diplomatski status.

Članom 2 Predloga zakona definisano je da se putnom ispravom može smatrati i putna isprava koju izdaje Međunarodni komitet Crvenog krsta.

Članom 3 Predloga zakona definisano je da se stranac osim u državi porijekla može vratiti i drugu državu (državu u koju treba da bude vraćen).

Članom 4 Predloga zakona izmijenjen je član 9 Zakona o strancima, a tiče se ulazka, kretanja i boravka stranca u Crnoj Gori, i propisan je rok važenja lične karte stranca.

Članom 5 Predloga zakona izmijenjen je naziv poglavlja III

Članom 6 Predloga zakona u poglavlju III poslije naziva poglavlja dodaje se naziv potpoglavlja koji glasi: „1. Vize“.

Članom 7 Predloga zakona izmijenjen je stav 18 stav važećeg zakona u smislu da su propisane sve situacije u kojima se strancu izdaje viza za duži boravak (viza D). S tim u vezi, prošireni su osnovi za izdavanje vize za duži boravak (viza D) u skladu sa potrebama iz prakse, uporednim rješenjima i međunarodnim standardima.

Članom 8 Predloga zakona propisano je da organ državne uprave nadležan za vanjske poslove može izdati vizu u elektronskom formatu kao e-vizu, kada se za to steknu uslovi.

Članom 9 Predloga zakona propisan je rok u kojem se može podnijeti zahtjev za izdavanje vize u smislu da se ovaj zahtjev podnosi najkasnije u roku od 15 dana prije dana planiranog putovanja za vizu za kraći boravak, odnosno najkasnije u roku od 60 dana za vizu za duži boravak. Takođe, u opravdanim pojedinačnim hitnim slučajevima nadležni organ za vanjske poslove može omogućiti podnošenje zahtjeva u roku kraćem od 15 dana prije dana planiranog putovanja za vizu za kraći boravak, odnosno najkasnije u roku od 60 dana za vizu za duži boravak ako stranac dstavi dokaz o postojanju tih razloga.

Članom 10 Predloga zakona u članu 21a stav 1 riječi „informacionog sistema“ zamjenjuju se riječima „VIS-a“. S obzirom da vizu izdaje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove, koji propisuje i način izdavanja viza, Ministarstvo vanjskih predložilo je da stranac može podnijeti zahtjev za izdavanje vize online preko posebnog web servisa za online apliciranje VIS-a kojim upravlja organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.

Članom 11 Predloga u članu 26 stavovi 3 i 4 mijenjaju se u smislu da je propisano da se viza izdaje preko VIS-a u elektronskom obliku i da ista sadrži bar kod, fotografiju i lične podatke podnosioca zahtjeva. Takođe je propisano da obrazac vize i način unošenja obrasca vize u stranu putnu ispravu, obrazac za unošenje vize i obrazac i sadržaj vize, propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.“

Članom 12 Predloga zakona u članu 27 stav 2 riječi: “rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje vize strancu.” zamjenjuju se riječima: “odluku o odbijanju zahtjeva za izdavanje vize strancu na propisanom obrascu, u skladu sa standardima Evropske unije iz oblasti vizne politike. Takođe se dodaje novi član kojim se reguliše da obrazac ove odluke propisuje organ državne uprave nadležan za vanjske poslove.”

Članom 13 Predloga zakona posle člana 32 dodaje se novo poglavlje koje nosi naziv „Vizni informacioni sistem” i tri nova člana. Prvi član nosi naziv Uspostavljanje i upravljanje i propisuje da organ državne uprave nadležan za vanjske poslove uspostavlja i upravlja VIS-om u skladu sa domaćim zakonodavstvom i standardima Evropske unije iz oblasti vizne politike, ovim članom se takođe definiše svrha VIS-a i da pitanja od značaja za funkcionisanje VIS-a, na predlog organa državne uprave nadležnog za vanjske poslove, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva,

propisuje Vlada. Drugi dodati član nosi naziv Pristup podacima i propisuje nadležnost za unošenje podataka u VIS, parvo na pristup podacima iz VIS-a kao I način pristupa ovim podacima. Treći član nosi naziv Razmjena podataka i propisuje koji su organi dužni da obezbijede tehničke uslove i sigurnosne standarde za pristup VIS-u radi elektronske razmjene podataka. Takođe ovim članom je definisano ko propisuje tehničke uslove i sigurnosne standarde.

Članom 14 Predloga zakona poslije člana 33 dodat je novi član koji glasi 33a kojim je propisano da stranac koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori nema pravo na privremeni ili stalni boravak po osnovu ovog Zakona.

Članom 15 Predloga zakona uvodi se obaveza izricanja zabrane ulaska i boravka, a kao izuzetak postoji mogućnost da se donese rješenje bez zabrane ulaska i boravka. Takođe se povećava trajanje minimalne zabrane ulaska i boravka sa 30 na 90 dana. Predloženim izmjenama se kao izuzetak predviđa mogućnost da se strancu neće izreći zabrana ulaska i boravka u slučajevima kada postoje humanitarni razlozi ili ozbiljni razlozi lične prirode.

Članom 16 Predloga zakona u članu 38 važećeg zakona dodaju se dva nova stava u cilju sprječavanja zloupotreba u praksi. Naime, ovim stavovima je definisano da se dozvola za privremeni boravak može produžiti samo ako stranac podnese zahtjev za produženje po istom pravnom osnovu po kom mu je izdata prethodna dozvola za privremeni boravak kod istog poslodavca, osim u slučaju sezonskog zapošljavanja i kada je u pitanju produženje dozvole radi spajanja porodice sa crnogorskim državljaninom ili sa strancem kojem je odobren stalni boravak u Crnoj Gori.

Članom 17 Predloga zakona u članu 43 važećeg zakona dodati su dva nova stava kojim su stranci koji se spajaju u sa članom uže porodice crnogorskog državljanina oslobođeni pribavljanja dokaza o sredstvima za izdržavanje koji im služi za odobrenje privremenog boravka takođe je definisano šta se smatra zdravstvenim osigiranjem.

Članom 18 Predloga zakona izvršeno je upodobljavanje Zakona o strancima sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola, u smislu da je ovim licima omogućeno izdavanje dozvola za privremeni boravak.

Članom 19 Predloga zakona izvršeno je upodobljavanje Zakona o strancima sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola u smislu da im je omogućeno dobijanje autonomnog boravka, ako su prethodno imali odobren privremeni boravak radi spajanja porodice sa strancem koji je imao stalni boravak.

Članom 20 Predloga zakona izvršeno je upodobljavanje Zakona o strancima sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola, u situaciji da se brak, odnosno životno partnerstvo sa licem istog pola zaključi iz koristi.

Članom 21 Predloga zakona ograničen je period izdavanja dozvole za privremeni boravak radi školovanja u smislu da se ista izdaje na period dok traje nastavna godina u Crnoj Gori, shodno propisima o opštem obrazovanju i vaspitanju.

Članom 22 Predloga zakona vrši se potpuno usaglašavanje Zakona o strancima sa Direktivom 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. juna 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih zemalja sa nezakonitim boravkom, u smislu da se strancu koji je bio nezakonito zaposlen u smislu propisa o radu, a ako je protiv poslodavca koji ga je zaposlio pokrenut krivični postupak, odobrava privremeni boravak iz humanitarnih razloga.

Članom 23 Predloga zakona ostavljen je pravni osnov za donošenje akta kojim će se propisati bliži uslovi i način utvrđivanja visine vrijednosti nepokretnosti koju stranac treba da posjeduje da bi mu se odobrila dozvola za privremeni boravak radi korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti. Naime, samo u 2022. godini ovim strancima je odobreno blizu 4.000 dozvola za privremeni boravak, u 2023. godine odobreno je oko 4.100 ovih dozvola, bez ograničenja visine vrijednosti nepokretnosti, tako da smo mišljenja da treba Vladinom uredbom da se propiše vrijednost nepokretnosti za buduće odobravanje ovih dozvola.

Članom 24 Predloga zakona mijenja se član 59 važećeg zakona i istim je propisan je zahtjev za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva.

Članom 25 Predloga zakona dodaje se šest novih članova kojima je definisano vođenje intervjua, standardi dokazivanja, prava i obaveze podnosioca zahtjeva, procjena dokaza, rokovi, pravo na tužbu, prava i obaveze lica bez državljanstva i putne isprave za ova lica (član 59a do 58d).

Članom 26 Predloga mijenja se član 60 i propisuje se odobrenje dozvole za privremeni boravak za lica bez državljanstva i član 60a kojim je predloženo da stranci koji apliciraju za dozvolu za privremeni boravak kao digitalni nomadi treba da prilože dokaz o registraciji stranog privrednog društva. Ovo je praksa većine zemalja koje u svojoj zakonskoj regulativi prepozanju ovu kategoriju.

Članom 27 Predloga zakona, mijenja se član 60a koji se odnosi na boravak digitalnog nomada u smislu da se dozvola za privremeni boravak može izdati digitalnom nomadu, koji pored dokaza o opravdanosti zahtjeva priloži ugovor o radu ili drugi dokument kojim se dokazuje da stranac obavlja poslove elektronskim putem za strano privredno društvo ili vlastito privredno društvo koje nije registrovano u Crnoj Gori dodatno u odnosu na važeći zakon i dokaz o registraciji tog privrednog društva u drugoj državi.

Članom 28 Predloga zakona, za razliku od važećeg rešenja kojim je omogućavao za jedini model davanja ovlašćenja/da je ovjereno kod notara, suda ili organa lokalne uprave, ovim članom propisano je praktičnije rešenje/da stranac na licu mjesta popunjava određenu formu ovlašćenja u smislu da dozvolu umjesto njega može da preuzme poslodavac ili drugo pravno ili fizičko lice, čime se dodatno pojednostavljuje procedura.

Članom 29 Predloga zakona dodata su dva nova člana zakona, prvim je propisano da se starom, bolesnom i licu sa invaliditetom omogućava olakšan način podnošenja zahtjeva kroz upotrebu mobilne stanice radi uzimanja podataka za izdavanje dozvole za privremeni boravak, što je do sada bio jedan od nedostataka u primjeni važećeg zakona. Drugim članom je propisano podnošenje zahtjeva za odobrenje privremenog boravka elektronskim putem, u smislu da se zahtjev za

izdavanje dozvole za privremeni boravak može podnijeti i u elektronskom obliku preko informacionog sistema kojim upravlja Ministarstvo.

Članom 30 Predloga zakona bliže je definisan rok u kojem stranac može podnijeti zahtjev za produženje dozvole za privremeni boravak i rad. Isto tako, a imajući u vidu da jedan broj stranaca nije u mogućnosti da produži putnu ispravu države porijekla iz opravdanih razloga, ubuduće strancu se može odobriti produženje dozvole za privremeni boravak ako mu je istekla važeća strana putna isprava ili lična karta stranca koju je izdao nadležni organ druge države ako postoje naročito opravdani razlozi humanitarne prirode i ako stranac dostavi dokaz o postojanju tih razloga. Takođe, definisano je da ako je stranac imao odobrenu dozvolu za privremeni boravak radi korišćenja i raspolaganja pravom na nepokretnosti u Crnoj Gori, za produženje dozvole prilaže dokaz o izvršenim obavezama po osnovu poreza za vrijeme trajanja dozvole za privremeni boravak.

Članom 31 Predloga zakona vrši se dalje usklađivanje sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola.

Članom 32 Predloga zakona propisano je da lice iz sistema međunarodne zaštite ili lice koje je podnijelo zahtjev za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, mogu da rade u Crnoj Gori protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu odnosno od dana podnošenja zahtjeva za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva o kojem Ministarstvo nije donijelo odluku.

Članom 33 Predloga zakona omogućeno je ustupanje stranaca poslodavcu u Crnoj Gori preko agencije za privremeno ustupanje zaposlenih, koja je registrovana van Crne Gore, s tim da se ustupanje zaposlenih preko inostranih agencija odlaže do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Članom 34 Predloga zakona propisano je da preduzetnici i izvršni direktori u privrednim društvima u kojima su oni jedini vlasnici ili vlasnici više od 51% kapitala ne prilažu dokaz o stečenom nivou obrazovanja i kvalifikacije. U dosadašnjoj praksi ovaj dokaz se za ta lica pokazao kao nesvrshodan, imajući u vidu njihovu ulogu kao jedinog ili većinskog vlasnika, odnosno upravljača u tom privrednom društvu. Takođe, ovaj dokaz ne prilažu i stranci koji podnose zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja. Ovim se pojednostavljuje procedura za izdavanje ovih dozvola i ide u prilog zastupljenoj praksi, budući da je uglavnom niže kvalifikovana radna snaga zastupljena na sezonskim poslovima. Isto tako, propisano je da se dozvola za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja neće izdati strancu ako je poslodavac od kojeg je dobio ponudu više od dva puta kažnjavan zbog nezakonitog zapošljavanja ili neprijavljivanja rada stranca ili je u toku postupak stečaja privrednog društva od kojeg je dobio ponudu ili je to društvo bilo u stečaju ili poslodavac od kojeg je dobio ponudu ne obavlja privrednu djelatnost ili je poslodavac od kojeg je dobio ponudu kažnjavan jer nije ispunio obaveze po osnovu poreza i doprinosa za radnike. Do sada se to odnosilo samo na dozvola za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja. Takođe, Zakon o strancima se upodobljava sa Zakonom o penziskom i invalidskom osiguranju.

Članom 35 Predloga zakona mijenja se član 70 važećeg zakona. Suština izmjena je da se strancu može produžiti dozvola najduže do dvije godine, ako stranac ima zaključen ugovor o radu na puno radno vrijeme. Razlog definisanja ove odredbe je taj jer su pojedini poslodavci sa strancem zaključivali ugovor o radu i vršili prijave stranaca na obavezno socijalno osiguranje, na pola ili na četvrtinu radnog vremena, tako da je ovo jedan vid ograničenja odnosno sprječavanje zloupotreba koje su se javljale u praksi. Izuzetno, dozvola za privremeni boravak i rad može se produžiti do dvije godine strancu koji ima zaključene ugovore o radu na nepuno radno vrijeme na poziciji izvršnog direktora kod više poslodavaca. Takođe, Predlogom zakona je propisano da se dozvola za privremeni boravak i rad za preduzetnike i izvršne direktore u privrednim društvima u kojima su oni jedini vlasnici ili vlasnici više od 51% kapitala može produžavati ako ispunjavaju opšte uslove, što je i do sada bilo moguće, a ovom novinom će se tražiti da imaju najmanje tri zaposlena od kojih je jedan zaposleni crnogorski državljanin i da imaju zaključene ugovore o radu na puno radno vrijeme i ako imaju obavezan osnivački kapital preduzeća od najmanje 1.500 eura.

Naime, u praksi se susrećemo sa situacijama da ovi stranci uglavnom ne borave u Crnoj Gori (podnesu zahtjev za dozvolu ili za produženje dozvole i napuste Crnu Goru), da su osigurani na nepuno radno vrijeme, da je u ovim privrednim društvima uglavnom zaposleno samo jedno lice, da imaju pravo na spajanje porodice, pa tako npr. stranac/izvršni direktor koji je registrovao privredno društvo sa 1€ može da reguliše privremeni boravak za petočlanu porodicu i dr.... Tokom 2022. godine van kvote je odobreno ukupno 10.590 dozvola za privremeni boravak i rad (najveći broj ovih dozvola je izdat strancima/izvršnim direktorima privrednih društava), dok je u 2023. godine po ovom osnovu odobreno oko oko 15.000 ovih dozvola, što je veliko povećanje u odnosu na predhodni period i mišljenja smo da bi država trebalo da se interveniše na ovaj način. Izuzetno od odredbe da se dozvola za privremeni boravak i rad izdaje jednu plus dvije godine biće stranac koji je zaposlen u privrednom društvu čije je poslovanje uređeno posebnim zakonom i za čije zasnivanje radnog odnosa je u skladu sa posebnim zakonom uslov dobijanje odobrenja nadležnog regulatora, da se dozvola može produžiti za vrijeme postojanja odobrenja nadležnog regulatora (znači duže od tri godine). Ova novina je posebno značajna za top menadžment u korporacijama koje posluju u Crnoj Gori, a čije zasnivanje radnog odnosa, odnosno mandatni period zavisi od odobrenja (saglasnosti) nadležnog regulatora, te se istima, kao što je do sada bio slučaj, neće prekidati radni odnos (nakon tri godine) iako im je mandat mogao biti određen na duži period. Pored ostalog ova odredba će biti korespondentna sa posebnim zakonima, kao što je Zakon o kreditnim institucijama, saglasno kojem upravni odbor obavlja izvršnu funkciju u tim privrednim subjektima.

Članom 36 Predloga zakona, poslije člana 70 važećeg zakona dodaju se tri nova člana koja definišu zapošljavanje u IT sektoru, u zdravstvenom sektoru kao i zapošljavanje stranca u porodici. Naime, ovim dopunama omogućene su određene povoljnosti za regulisanje privremenog boravka radi zapošljavanje stranaca u IT sektoru u Crnoj Gori, radi zapošljavanje stranaca u djelatnosti zdravstvene zaštite i radi zapošljavanje stranaca na osnovu ugovora o radu za obavljanje poslova u domaćinstvu u Crnoj Gori. Ovo se prije svega odnosi na rok važenja dozvole jer je propisano da će se dozvole za strance koji se zapošljavaju u IT sektoru u Crnoj Gori ili u djelatnosti zdravstvene zaštite ubuduće izdavati sa rokom važenja do tri godine i da se mogu produžiti do tri godine. Za strance u IT sektoru ubuduće neće se tražiti dokaz o stečenom nivou obrazovanja i kvalifikacije. Takođe, omogućiće se zapošljavanje stranaca na osnovu ugovora o radu za obavljanje poslova u domaćinstvu u Crnoj Gori.

Članom 37 Predloga zakona smatramo da u članu 73 stav 1 tačka 4 treba brisati riječ „stručne” zato što je za bavljenje uslužnim poslovima potreban dokaz o: stečenoj kvalifikaciji nivoa obrazovanja ili stručnoj kvalifikaciji i da se kvalifikacije nivoa obrazovanja dokazuju diplomom, a stručne kvalifikacije sertifikatom u skladu sa posebnim propisima.

Članom 38 Predloga zakona, kroz pet novih članova Zakona dodatno se definiše rad upućenog radnika i u Zakon o strancima i ugrađuju se odredbe Direktive (EE) 2018/957 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 28. juna 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga. Definišu se sljedeća pitanja: ustupanje stranca poslodavcu u Crnoj Gori preko agencije za privremeno ustupanje zaposlenih, koja je registrovana van Crne Gore, uslovi za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi ustupanja stranca poslodavcu u Crnoj Gori preko agencije za privremeno ustupanje zaposlenih, koja je registrovana van Crne Gore, ostvarivanje prava upućenog radnika, izjava o upućivanju stranca i imenovanje osobe koja čuva dokumenta.

Članom 39 Predloga zakona, u članu 78 stav 1 dodaju se tri nove tačke kojima se omogućava da se dozvola za privremeni boravak i rad mimo godišnje kvote može se izdati strance koji je ustupljen poslodavcu u Crnoj Gori preko agencije za privremeno ustupanje zaposlenih.

Članom 40 Predloga zakona, pored tehničke ispravke, biće omogućeno strancu (ako je zahtjev za izdavanje dozvole podnio poslodavac umjesto njega) da se javi Ministarstvu unutrašnjih poslova u roku od 10 dana. Do sada je taj rok bio 5 dana i mišljenja smo da je ovaj rok ograničavao primjenu ove odredbe. Takođe, za razliku od važećeg rešenja koji je omogućavao za jedini model davanja ovlašćenja/da je ovjereno kod notara, suda ili organa lokalne uprave, ovim članom propisano je praktičnije rešenje/da stranac na licu mjesta popunjava određenu formu ovlašćenja u smislu da dozvolu umjesto njega može da preuzme poslodavac ili drugo pravno ili fizičko lice, čime se dodatno pojednostavljuje procedura.

Članom 41 Predloga zakona propisano je podnošenje zahtjeva za odobrenje dozvole za privremeni boravak i rad elektronskim putem, u smislu da se zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak može podnijeti i u elektronskom obliku preko informacionog sistema kojim upravlja Ministarstvo.

Članom 42 Predloga zakona propisano je da stranac prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja Ministarstvu, preko diplomatsko-konzularnog predstavništva u državi porijekla, pored dokaza o ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad, kao dokaz o opravdanosti zahtjeva prilaže pisanu ponudu poslodavca za zapošljavanje stranca na određenom radnom mjestu, dokaz o stečenom nivou obrazovanja i kvalifikacije i dokaz o zdravstvenoj sposobnosti.

Članom 43 Predloga zakona propisuje se da zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad stranac ili poslodavac podnosi Ministarstvu u mjestu boravka stranca, umjesto kako je do sada bilo propisano u mjestu boravka stranca, sjedištu poslodavca u Crnoj Gori ili mjestu rada stranca. Takođe propisuje se rok kada se najranije može podnijeti zahtjev za produženje dozvole za privremeni boravak i rad i definiše se koji se tačno dokazi prilažu prilikom podnošenja zahtjeva za produženje dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja, sezonskog zapošljavanja,

pružanja ugovorenih usluga i kretanja lica unutar stranog privrednog društva. Takođe izmjenom ovog člana propisano je da se izuzetno strancu može odobriti produženje dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja i sezonskog zapošljavanja i ako mu je istekla važeća strana putna isprava ili lična karta stranca koju je izdao nadležni organ druge države, ako stranac pored pored ostalih dokaza dostavi i dokaz i o postojanju opravdanih razloga humanitarne prirode (slučajevi prouzrokovani višom silom, teška bolest, trajni invaliditet i drugi opravdani slučajevi iz čijih se okolnosti može zaključiti da su humanitarnog karaktera).

Članom 44 Predloga zakona vrši se u članu 83 stav 5 tehnička ispravka u važećem Zakonu o strancima.

Članom 45 Predloga zakona vrši se u članu 84 stav 1 tačka 2 riječi ispravka u važećem Zakonu o strancima.

Članom 46 Predloga zakona obavezuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova da organu nadležnom za poreske poslove, po mjestu rada stranca, dostavi obavještenje o svakoj izdatoj potvrdi o prijavi rada, najkasnije u roku od 10 dana.

Članom 47 Predloga zakona biće omogućeno djetetu, čiji jedan roditelj, u trenutku njegovog rođenja, ima odobren stalni boravak, uz saglasnost drugog roditelja, da dobije stalni boravak.

Članom 48 Predloga zakona u članu 88 stav 1 važećeg zakona dodaje se novi uslov za odobrenje stalnog boravka stranca u Crnoj Gori, a to je dokaz o izmirenim poreskim obavezama koji je izdat od strane nadležnog poreskog organa u Crnoj Gori. Stav 3 člana 88 važećeg zakona se briše, takođe kroz ovaj član je ostavljena mogućnost vladi da odredi stručnu organizaciju za utvrđivanje kriterijuma i provjeru znanja jezika. Isto tako poslije stava 4 u ovom članu dodat je novi stav i to da lica koja su do dana podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za stalni boravak zakonito boravila u Crnoj Gori, neprekidno pet godina na osnovu priznatog statusa lica bez državljanstva, ne prilažu dokaz da imaju stalna, redovna i dovoljna sredstva za izdržavanje, da imaju zdravstveno osiguranje i da imaju obezbijeđen smještaj. Imajući u vidu da se radi o licima koje niti jedna država na svijetu ne priznaje kao svoje državljane, a da su u Crnoj Gori regulisali privremeni boravak i da je utvrđeno da se radi o licima koja nemaju državljanstvo niti jedna države, to su ista izuzeta od pribavljanja ovih dokaza.

Članom 49 Predloga zakona definisano je da dokaz o znanju cnogorskog jezika ne prilaže stranac koji je završio osnovnu, odnosno srednju školu u Crnoj Gori, za stranca koji je državljanin države koja je nastala na prostoru bivše SFRJ. Takođe riječi „odobren azil ili supsidijarnu zaštitu” zamjenjuju se riječima: „utvrđeno pravo na boravak odlukom o odobravanju međunarodne zaštite.

Članom 50 Predloga zakona propisano da se starom, bolesnom i licu sa invaliditetom omogućava olakšan način podnošenja zahtjeva kroz upotrebu mobilne stanice radi uzimanja podataka za izdavanje dozvole za stalni boravak, što je do sada bio jedan od nedostataka u primjeni važećeg zakona.

Članom 51 Predloga zakona definisano je da se stalni boravak neće odobriti strancu ako mu je ukinut status izbjeglice ili dodatna zaštita ili status lica bez državljanstva, odnosno poništen azil ili supsidijarna zaštita ili status lica bez državljanstva poslije podnošenja zahtjeva.

Članom 52 Predloga zakona propisano je da se zahtjev za produženje dozvole za stalni boravak podnosi Ministarstvu u mjestu boravka stranca, najranije u roku od 60 dana prije isteka roka važenja dozvole za stalni boravak, po važećem zakonu ovaj rok je bio osam dana od dana isteka roka važenja dozvole za stalni boravak.

Članom 53 Predloga zakona propisan je pravni osnov za izradu obrazca dozvole za stalni boravak, kao i visinu naknade iz stava 6 ovog člana.

Članom 54 Predloga zakona u članu 94 dodaju se novi stav, kojim se propisuje da izuzetno, strancu koji je neprekidno boravio duže od jedne godine u drugoj državi, neće prestati da važi dozvola za stalni boravak ako postoje naročito opravdani razlozi humanitarne prirode (slučajevi prouzrokovani višom silom, teška bolest, trajni invaliditet i drugi opravdani slučajevi iz čijih se okolnosti može zaključiti da su humanitarnog karaktera) i ako stranac dostavi dokaz o postojanju tih razloga. Dok se drugim stavom propisuje da stalni boravak prestaje da važi strancu ako je boravio van Crne Gore duže od šest godina.

Članom 55 Predloga zakona vrši se terminološko usklađivanje s obzirom da su pojedine odredbe važećeg zakona izmijenjene.

Članom 56 Predloga zakona propisuje se da su turistička organizacija ili nadležni organ lokalne uprave dužni su da dostave policiji prijavu, odnosno odjavu boravka sa zakonom propisanim podacima, najkasnije u roku od 12 časova od prijema prijave, odnosno odjave.

Članom 57 Predloga zakona vrši se dalje usklađivanje Zakona o strancima Direktivom evropskog parlamenta i savjeta 2008/115/EZ od 16. decembra 2008. godine o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, u smislu da policija može u rješenju o povratku, uzimajući u obzir relevantne okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, strancu izreći zabranu ulaska i boravka, koja ne može biti kraća od 90 dana niti duža od pet godina. Do sada je ovaj rok bio do 30 dana a ne duže od pet godina. Isto tako definisano je sa se izuzetno, strancu se neće izreći zabrana ulaska i boravka u slučajevima kada postoje naročito opravdani razlozi humanitarne prirode.

Članom 58 Predloga zakona vrši se usklađivanje sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola. Takođe, u članu 110 stav 4 kojim je propisano da se rješenjem o protjerivanju stranca izriče se zabrana ulaska i boravka u Crnoj Gori koja ne može biti kraća od tri mjeseca niti duža od 20 godina i određuje se prinudno udaljenje iz Crne Gore, riječi "tri mjeseca" zamjenjuju se riječima "180 dana".

Članom 59 Predloga zakona propisuje se prinudno udaljenje ako je donijeto rješenje o protjerivanju stranca iz Crne Gore iz člana 110 stav 1, 2 i 3, to jest dodaje se stav 5 odnosno stav kojim je propisano da se rješenje o protjerivanju može donijeti i bez sprovođenja prekršajnog postupka protiv stranca koji nezakonito boravi u Crnoj Gori, što je novina.

Članom 60 Predloga zakona u članu 140 stav 1 poslije tačke 3 dodaje se nova tačka kojom se propisuje da se putni list za stranca izdaje se strancu koji nema važeću putnu ispravu a ima dozvolu za privremeni boravak ili dozvolu za privremeni boravak i rad i državljanin je države sa liste država porijekla stranaca kojima se može izdati putni list za stranca ako postoje naročito opravdani razlozi humanitarne prirode (slučajevi prouzrokovani višom silom, teška bolest, trajni invaliditet i drugi opravdani slučajevi iz čijih se okolnosti može zaključiti da su humanitarnog karaktera.

Članom 61 Predloga zakona propisuje se koji su organi nadležni za izdavanje putnog lista za stranca, kao i rok važenja putnog lista za stranca.

Članom 62 Predloga zakona u članu 142 poslije stava 2 dodaje se novi stav kojim se propisuje da obrazac posebne putne isprave izrađuje Ministarstvo.

Članom 63 Predloga zakona propisana je još jedna situacija kada će policija privremeno oduzeti isprave, i to u slučaju ako stranac nije ispunio obavezu vraćanja isprava iz člana 147 ovog zakona.

Članom 64 Predloga zakona propisano je potvrda o prijavi boravka državljanina države članice Evropske unije i člana njegove porodice prestaje da važi ako, prestanu razlozi na osnovu kojih mu je izdata potvrda iz člana 152.

Članom 65 Predloga zakona izvršeno je upodobljavanje Zakona o strancima sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola u smislu produženja prava na privremeni boravak u Crnoj Gori člana porodice državljanina države članice Evropske unije.

Članom 66 Predloga zakona izvršeno je terminološko upodobljavanje Zakona o strancima sa Zakonom o životnom partnerstvu lica istog pola u smislu prava na stalni boravak državljanina države članice Evropske unije čiji supružnik sa kojim zajedno boravi u Crnoj Gori ima crnogorsko državljanstvo ili mu je crnogorsko državljanstvo prestalo nakon zaključenja braka.

Članom 67 Predloga zakona izmijenjen je član 178 stav 1 i isti glasi: „Državljanin države članice Evropske unije, član njegove porodice bez obzira da li je državljanin države članice Evropske unije ili ne, kao i njegov partner u zajednici života lica istog pola, a ima pravo boravka u Crnoj Gori, izjednačen je u pravima sa državljanima Crne Gore u skladu sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije.

Članom 68 Predloga zakona izvršeno je tehničko upodobljavanje Zakona o strancima u članu 180 stav 1 i članu 181 stav 1 Zakona o strancima gdje se riječi: „stav 6“ zamjenjuju se riječima: „stav 7“.

Članom 69 Predloga zakona izvršeno je tehničko upodobljavanje Zakona u strancima a u vezi člana 185 stav 1 Zakona o strancima gdje se riječi “stav 9” zamjenjuju riječima “stav 10”.

Članom 70 Predloga zakona propisano je brisanje stava 7 u članu 206 Zakona o strancima zato što je identična odredba propisana u članu 207 stav 1 zakona.

Članovima 71 i 72 Predloga zakona vrši se upodobljavanje kaznene odredbe sa novo propisanim odredbama u zakonu.

Članom 73 Predloga zakona posle člana 216b dodaje se novi član 216v kojim se propisuju rokovi za donošenje odnosno usklađivanje podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona od dana stupanja na snagu istog.

Članom 74 Predloga zakona posle člana 217 dodaje se novi član 217a kojim se uređuje postupanje po zahtjevima koji su započeti prije stupanja na snagu novog zakona, tako što će se ti postupci dovršiti po propisima koji su važili u vrijeme njihovog pokretanja.

Članom 75 Predloga Zakona o strancima mijenja se član 218 Zakona o strancima koji se odnosi na rok važenja isprava koje su izdate po ranijim propisima u smislu upodobljavanja naziva ovh isprava.

Članom 76 Predloga Zakona o strancima dodaje se poslije člana 221a novi član, kojim se u prelaznim odredbama odlaže se primjena člana 68 stav 3 tačka 3, člana 75a, člana 75b, člana 75v, člana 75g, člana 75 člana 78 stav 1 tač. 7a i 7c ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Isto tako, propisano je da će se do ulaska Crne Gore u Evropsku uniju na podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja i uručenje dozvole primjenjivati član 79 ovog zakona pri čemu je stranac dužan da podnese dokaze o opravdanosti zahtjeva iz člana 69 ovog zakona.

Članom 77 Predloga Zakona o strancima propisano je stupanje na snagu Predloga zakona.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za potrebe sprovođenja ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.